

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Дух та віра

Український
тиждень у серці
Баварії

▶ СТОР. 6

Екологія

У «Сколівські
Бескиди»
завезли п'ятьох
зубрів

▶ СТОР. 9

Як не стати
жертвою

Гроші
або життя!...

▶ СТОР. 19

№ 219 (4969)

СУБОТА, 20 ЛИСТОПАДА 2010 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

Наступні вибори
до Верховної Ради,
найімовірніше,
відбудуться восени
2012-го

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 19 листопада

Учора парламентарії попередньо схвалили зміни до Конституції, які передбачають обрання Верховної Ради, Президента, а також владу на місцях через п'ять років з моменту вступу в свої повноваження. Такі норми направила тимчасова спеціальна комісія, очолювана Першим заступником Голови Верховної Ради Адамом Мартинюком, яка займається приведенням у відповідність законодавчої бази у зв'язку із скасуванням конституційної реформи 2004 року. ▶ СТОР. 2

Наша газета на Одещині

22 листопада починаються «Дні «Голосу України» в Одеській області. Маршрут журналістів газети проляже в Іллічівський морський торговельний порт, який сьогодні є одним із лідерів у портовій галузі. Голова Одеської обласної ради Микола Пундик під час зустрічі з журналістами розповість про першочергові завдання новообраного депутатського корпусу.

Безумовно, цікавим і повчальним став досвід порятунку улюбленого одеситами парку імені Максима Горького. Про це, а також про соціальну відповідальність бізнесу перед людьми йтиметься під час «круглого столу», присвяченого проблемам урбоекології.

Відвідає «Голос України» і 411-й клінічний військовий шпиталь, що є найстарішим лікувальним закладом півдня України. Про проблеми медицини, про матеріальне забезпечення сучасної охорони здоров'я вестимуть бесіду з медиками Одещини.

20 листопада — День захисту прав дитини

У столиці прорубають вікно в життя для небажаних немовлят

Європа — Америка: союз заради майбутнього

У Лісабоні триває саміт НАТО. Рішення, що прийматимуть у португальській столиці цими днями, без перебільшення, матимуть вплив на структуру світової безпеки. Учора посольство США в Україні ексклюзивно запропонувало «Голосу України» статтю президента Барака Обами «Європа — Америка: союз заради майбутнього», в якій він роз'яснює позицію Сполучених Штатів на саміті. ▶ СТОР. 15

Поки живе і працює село, живе і зростає держава

Привітання Голови Верховної Ради Володимира Литвина працівникам сільського господарства України

Радий вітати з професійним святом представників однієї з найпотужніших галузей вітчизняної економіки, а водночас унікального пласту суспільства, що є одвічним і невтомним його годувальником, опорою та джерелом життєвої сили. ▶ СТОР. 13

Доярок для ферми шукали через газету

Про сільську працю можна розповідати довго і вишукано (це, певне, і робитимуть завтра політики різних рівнів), набгато складніше — дати можливість селянам отримувати гідні гроші за, без перебільшення, каторжну роботу. Поки держава не створила таких умов, аграрії виживають як можуть — хто виїжджає за кордон у найми, хто живе на копійки. Проте у переддень свята хочеться навести позитивні приклади того, як можна господарювати, якщо взятися за справу з розумом. ▶ СТОР. 13

На знімку: завідувачка ферми Лілія Герасименко.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Щороку в Україні реєструють кількадесят підкинутих дітей. Їх залишають у парках, під'їздах, супермаркетах, на смітниках... З надією врятувати бодай кілька таких немовлят у містах відкриваються так звані вікна життя. Спеціальні ніші при лікарнях чи церквах, де горе-батьки можуть залишити новонароджених, з якими хочуть розлучитися. Це абсолютно анонімно, а головне — безпечно для дітей. Піонером у цьому русі став Львів. На черзі — столиця. ▶ СТОР. 7

КОРОТКО

- Спортивного коментатора Володимира Маслаченка госпіталізовано з інсультом (**Укрінформ**).
- МінЖКГ пропонує корпоратизувати комунальні підприємства (**УНІАН**).
- МОЗ рекомендує українцям утриматися від поїздки до Гаїті та Домінікани (**Укрінформ**).
- У Сумській області під час проведення земляних робіт на території Конотопського авіаційного заводу «Авіакон» знайшли 250-кілограмову авіабомбу (**УНІАН**).

Світовий банк надасть Києву грант (50 тис. доларів) на розробку плану розвитку міста — ІМК

У НОМЕР

Дали
«зелене світло»
для внесення змін

Учора, голова Конституційного Суду (КС) Анатолій Головін (**на знімку**) оприлюднив висновок КС на звернення Верховної Ради щодо конституційності законопроекту про внесення змін до Конституції щодо проведення чергових виборів народних депутатів, Президента, депутатів місцевих рад та місцевих голів. Відповідно до висновку, законопроект повністю відповідає статтям 157, 158 Конституції, а його прийняття Верховною Радою не порушить норми Основного Закону держави.

Нагадаємо, що питання строку повноважень народних депутатів та дати проведення наступних парламентських виборів постало з відновленням Конституції в редакції 1996 року. Згідно з її положеннями, Верховна Рада обирається на чотири роки, отже, виникло питання, коли проводити наступні вибори — у березні 2011-го чи жовтні 2012 року. Народні обранці підготували законопроект змін до Конституції, відповідно до яких народні депутати обираються на п'ять років, а наступні вибори до парламенту повинні відбутися в останню неділю жовтня 2012 року. Окрім строку повноважень Верховної Ради, у законопроекті йдеться про п'ятирічний термін повноважень для депутатів місцевих рад та голів з проведенням наступних місцевих виборів у останню неділю жовтня 2015 року. Також законопроект визначається, що наступні президентські вибори відбудуться у останню неділю березня 2015 року.

Отримавши позитивний висновок КС на цей законопроект, для того щоб зміни до Конституції набули чинності, парламенту потрібно буде проголосувати їх у два етапи. По-перше, підтримати законопроект на поточній сесії 226 голосами. І, по-друге, остаточно прийняти його на наступній сесії, що розпочнеться у лютому наступного року, зібравши не менше 300 голосів депутатів.

Ярослав ГРУЩИНСЬКИЙ.

Одноставні з підприємцями

Сумська міська рада нового скликання за ініціативи колег з фракції «Батьківщина» більшістю голосів підтримала резолюцію, прийняту підприємцями Сумщини, які протестують проти нового Податкового кодексу. Резолюцію з вимогами підприємців направлено Президентові України, Прем'єр-міністрові, Голові Верховної Ради та голові Ради підприємців при Кабінеті Міністрів.

У прийнятті резолюції підприємці регіону і депутати Сумської міської ради висловлюють невдовіру уряду України, особисто Прем'єр-міністра України і вимагають відставки очільника уряду Миколи Азарова і голови Держкомпідприємництва Михайла Бродського за «цілеспрямовану роботу зі знищення малого бізнесу».

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

Наступні вибори до Верховної Ради, найімовірніше, відбудуться восени 2012-го

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 19 листопада

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Парламентарії отримали «зелене світло» від Конституційного Суду для запровадження змін, які регулюють терміни повноважень органів влади. Під час обговорення цього питання в сесійній залі думки розійшлися. Так, представники коаліції стверджували, що такі зміни необхідні для того, щоб «привести Конституцію у відповідність з волею народу». Таке переконання, зокрема, висловив Михайло Чечетов. Свою тезу він підкріпив тим, що люди, коли обирали парламент, надавали йому своєю волею повноваження саме на п'ять років. Натомість опозиція наголошувала на тому, що зміни в парламенті (перехід депутатів у різні фракції, розкол у деяких з них, нібито незаконне ухвалення доленосних документів тощо), не мають нічого спільного із волею народу. На цій позиції стояли, приміром, Ірина Герашенко («НУ—НС») та Олег Ляшко (позафракційний). Після обговорення Володимир Литвин зауважив, що позиція «ми в цій грі участі

вільно скласти свій мандат, підкреслив глава парламенту. Отже, після доволі жорсткої дискусії парламентарії все-таки ухвалили постанову про попереднє схвалення змін в Основний Закон конституційною більшістю в 305 голосів. Це стало можливим завдяки тому, що за документ проголосували, окрім представників коаліції, 10 бютівців та 41 «нунсівець».

Загалом учора пристрасті в сесійній залі розбурхалися ще з самого ранку. Коли народні депутати реєстрували свою присутність на засіданні, з'ясувалося, що гнізда для карток чимось забиті. Голова Верховної Ради назвав ці дії «терористичними» і закликав колег-парламентаріїв «не опускатися до печерного рівня». Незважаючи на те, що якийсь час (доки технічні працівники не розібралися із роботою системи «Рада») депутати фактично не могли голосувати, Володимир Литвин все-таки розпочав годину запитань до уряду. Як і передбачалося, за трибуною звітував міністр фінансів Федір Ярошенко. Доки він відповідав на запитання, що їх подали

ючись на шойно ухвалений Податковий кодекс. «Новий бюджет влаштовуватиме більшість депутатів», — пообіцяв Федір Ярошенко. Він поінформував, що урядовці працюють із макроекономічним прогнозом, узгодженим із світовими експертами. Стало відомо також, що у наступному році в бюджеті планується зменшити дефіцит державного сектору управління до 34 млрд. грн. проти 54 цього-річних. Йшлося і про те, що фінансування соціальних виплат наступного року не зменшуватиметься, а місцевим бюджетам дозволять залишати частину коштів від податків на прибуток та акцизного збору.

За словами міністра фінансів, до процесу творення бюджету залучаються депутати від різних фракцій, громадські організації та профспілки.

Гостроти звіту урядовця додалося, коли перейшли до запитань, які лунали від парламентаріїв безпосередньо із сесійної зали. Хоча вчора вранці під стінами Верховної Ради було спокійно й жодних акцій протесту не проводилося, запрошеному міністрові довелося все ж таки відповідати на низку критичних запитань з приводу нового Податкового кодексу. А також поінформувати про те, як країна ви-

ходить із численних зовнішніх боргів. Так, приміром, стало відомо, що остання позика МВФ розміром більш як мільярд гривень і досі залишається недоторканою на наших рахунках. Начебто ці гроші становлять стабілізаційний фонд. Ця інформація пролунала у

Перший заступник Голови Верховної Ради України Адам Мартинюк.

відповідь на закиди опозиції, що позичене влада витрачає на своє забезпечення і так зване проїдання.

Не пройшов без полеміки і звіт тимчасової слідчої комісії щодо рішення Арбітражного інституту торговельної палати Стокгольма щодо розслідування фактів корупційної діяльності ЗАТ «Росукренерго» і причетності до цього посадових осіб органів державної влади та арешту екс-голови Державної митної служби Анатолія Макаренка. Під час голосування за постанову, запропоновану комісією, парламентарії ухвалили лише три її пункти із п'яти. Отож звіт взяли до уваги, а діяльність комісії припинили з моменту прийняття постанови. Однак депутати не підтримали позиції, згідно з якими звіт мали направити на реагування в Генпрокуратуру та надрукувати в «Голосі України».

Наостанок народні депутати провели таку собі роботу над помилками. Вони розглянули низку поправок до ухваленого лише напередодні Податкового кодексу. За словами Олега Ляшка, в розданих парламентаріям матеріалах ці уточнення зайняли два десятки сторінок. Однак учора їх прийняли 258 голосами. Перший заступник глави парламенту Адам Мартинюк оголосив про те, що фракція Блок Литвина перейменована у фракцію Народної партії.

Вранці народні депутати привітали із днем народження своїх колег Миколу Катеринчука, Катерину Лук'янову та Андрія Найдьонова.

Надія СМІЯН.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Під час засідання.

не беремо» дуже легковажна, особливо з огляду на те, що опозиціонери знають, що документ все одно точно ухвалить. Якщо хтось із депутатів вважає питанням принципу завершення повноважень Верховної Ради в наступному році, то може добро-

фракції напередодні у письмовому вигляді, все було спокійно. Депутатів поінформували про те, що робота над бюджетом (а саме цю тему мали обговорювати під час урядової години) «кипить». Формують кошторис за принципово новими підходами, опира-

ходитиме із численних зовнішніх боргів. Так, приміром, стало відомо, що остання позика МВФ розміром більш як мільярд гривень і досі залишається недоторканою на наших рахунках. Начебто ці гроші становлять стабілізаційний фонд. Ця інформація пролунала у

Податковий кодекс ухвалено

Вечірнє засідання 18 листопада

У четвер Верховна Рада 269 голосами ухвалила в цілому проект Податкового кодексу. На вечірньому засіданні народні депутати продовжили розгляд поправок до одного з найдискусійніших його розділів — про спеціальні податкові режими, та оскільки жодну із пропозицій так і не було враховано, то розділ, який стосується спрощеної системи оподаткування підприємств, ухвалено в запропонованому профільним комітетом варіанті. Він, зокрема, передбачає, що на застосування спрощеної системи оподаткування можуть претендувати фізичні особи-підприємці, річний обсяг доходу яких не перевищує 300 тисяч гривень, а за умов застосування ними касових апаратів обсяг доходу може сягати 600 тисяч гривень на рік. Тобто для тих підприємців, які працюватимуть без касового апарата, місячний обсяг доходу становитиме лише 25 тисяч гривень.

Чи достатньо цієї суми для того, щоб, сплативши зарплату, закупивши товар та заплативши за оренду торгового місця, ще й отримати прибуток, достатній для забезпечення життя підприємця та його родини? Крім того, кодекс передбачає, що у «підприємця-спрощенця» одночасно може працювати не більше чотирьох осіб, а для галузі громадського харчування — 8 осіб. Ставки податку для фізичних осіб-підприємців шороку встановлюватимуться сільськими, селищними та міськими радами. Зокрема, для підприємців, які здійснюють свою діяльність на території населених пунктів з населенням понад 500 тисяч осіб, шомісячний платіж має становити від 20 до 600 гривень, для населених пунктів з населенням від 150 до 500 тисяч осіб — від 20 до 400 гривень, для інших населених пунктів — від 20 до 200 гривень. Для «спрощенців», які провадять свою господарську діяльність за місцем державної реєстрації та в іншому населеному пункті України, ставку податку встановлено у розмірі 600 гривень на місяць.

Також законодавець визначив сфери діяльності, на які спрощена система оподаткування не поширюватиметься. Це, зокрема, стосується

діяльності у сфері розваг, виробництва та роздрібного продажу піддакцизних товарів, виробництва та роздрібного продажу паливно-мастильних матеріалів, видобутку, виробництва та інших видів діяльності з дорожочинними металами і дорожочинним камінням, видобутку та реалізації корисних копалин, фінансової діяльності, операцій з нерухомим майном (у тому числі стосовно надання в оренду чи суборенду торгових місць та інших послуг на ринках та/або у торговельних об'єктах), оптової торгівлі та посередництва в оптовій торгівлі, діяльності з надання послуг у сфері телебачення і радіомовлення, зовнішньоекономічної діяльності, діяльності у сфері права, бухгалтерського обліку та аудита, реклами, добору персоналу, перепродажу предметів мистецтва, колекціонування та антикваріату, роздрібної торгівлі виробами з дорожочинних металів та дорожочинного каміння, роздрібної торгівлі через Інтернет та деяких інших.

Разом з тим запропонований варіант спрощеної системи не такий уже й спрощений, оскільки малий бізнес фактично переводиться на систему загального бухгалтерського обліку. Бо якщо раніше підприємці лише записували свої продажі до журналу, то віднині їм доведеться вести повний товарний облік. Отож Ксенія Ляпіна, закликаючи внести зміни до ст. 297, котра регламентує порядок ведення обліку, сказала: це означає, що кожне переміщення товару треба фіксувати у журналі. Наприклад, продавець, принісши з дому сумку товару на торговий лоток, мусить «переписати до книжки його кількість, а далі фіксувати кожен продаж», бо якщо не зійдуться товари залишки, підприємець може втратити право на спрощену систему. Саме це положення, за словами народного депутата, хвилює підприємців чи не найбільше, оскільки «робить їх предметом і об'єктом постійної корупції». Однак пропозицію К. Ляпіної про запровадження простішого порядку обліку — щоб до книжки записувалися лише доходи у разі здійснення торгової операції — підтримано не було.

Перед голосуванням за прийняття проекту Податкового кодексу в другому читанні слово було надано міністру фінансів Федору Ярошенку, котрий запропонував завершити розгляд внесених пропозицій та ухвалити документ у цілому. Крім того, він зазначив, що Мінфін протягом доби розгляне додаткові пропозиції та подасть їх на розгляд парламенту, «щоб внести зміни до вже прийнятого Податкового кодексу». Заперечуючи проти такого підходу, К. Ляпіна попередила, що в разі поспішного ухвалення кодексу парламент буде змушений ще до Нового року «сто разів» повертатися до внесення змін, а після Нового року — «ще двісті разів».

Перед тим, як ставити законопроект на голосування, Голова Верховної Ради В. Литвин наголосив, що всі, хто брав участь у роботі над кодексом, знають, наскільки вона була складною. Причина цього в тому, що потрібно було знайти компроміс між тими, хто платить податки, і потребами та зобов'язаннями держави, які вона має виконувати, насамперед у соціальній сфері. Він, зокрема, звернув увагу парламенту на те, що на сьогодні в Україні існує 156 видів пільг, тож не дивно, що в 2010 році для виконання соціальних законів бракує 140 мільярдів гривень. Водночас глава парламенту запропонував парламентаріям «ретельно відстежувати виконання і впровадження цього закону і приймати відповідні рішення». Після ухвалення Податкового кодексу в другому читанні та в цілому Голова Верховної Ради доручив Комітету з питань податкової та митної політики доопрацювати разом з Міністерством фінансів 32 сторінки уточнень до цього документа, щоб перед підписанням закону та скеруванням його на підпис до Президента парламент, відповідно до статті 131 Регламенту, проголосував за ці зміни.

На початку вечірнього засідання 253 парламентарії проголосували за виключення із закону про Регламент Верховної Ради положення про відкрите голосування народних депутатів шляхом подачі іменних бюлетенів.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Олександр ЄФРЕМОВ:
«Рішення стосовно термінів
повноваження влади
є свідченням консенсусу»

Рішення парламенту щодо законопроекту про внесення змін до Конституції стосовно термінів повноваження влади є свідченням консенсусу в депутатському корпусі. Про це заявив на вчорашньому брифінгу голова фракції регіоналів Олександр Єфремов. Однак остаточне рішення щодо закону про внесення змін до Конституції про проведення чергових виборів народних депутатів, Президента, депутатів Автономної Республіки Крим, місцевих, селищних і міських голів, поінформовав він, буде прийнято на початку лютого наступного року. «Відповідно до норм Конституції ми повинні розглядати це питання на двох сесіях. На початку лютого наступного року ми матимемо право винести остаточне рішення з цього питання», — пояснив парламентарій.

«Ми ніколи не ставили за мету створення конституційної більшості на основі своєї фракції. До того ж я завжди наголошував, що ми будемо раді, коли для голосування основних законопроектів для розвитку держави в сесійній залі буде конституційна більшість», — сказав народний обранець.

Також лідер фракції регіоналів зазначив, що Центральна виборча комісія під час оголошення про початок виборчої кампанії повинна орієнтуватися на рішення парламенту. Він наголосив на тому, що рішенням, ухваленим у п'ятницю, було повернуто норму Конституції 2004 року щодо п'ятирічного терміну перебування при владі всіх органів. «Я розумію, чому це рішення викликає негативну реакцію серед окремих народних депутатів і працелюбів політиків. Я вважаю, що парламент прийняв правильне і збалансоване рішення», — підкреслив народний обранець.

Він прокоментував і намір народного депутата від «НУ—НС» Арсенія Яценюка з'ясувати у Генеральної прокуратури, яким чином лідеру фракції Партії регіонів стало відомо про рішення Конституційного Суду напередодні його оприлюднення. «Ми живемо у відкритому суспільстві. І всі люди між собою спілкуються», — пояснив Олександр Єфремов.

Сергій МЕЛЬНИК.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У ФРАКЦІЯХ

Комуністи пропонують
відмовитися від реформ
за рецептами МВФ
і реалізувати свою програму економічного
та соціального відродження України

Те, що сьогодні дефіцит Пенсійного фонду досяг катастрофічної суми у 60 млрд. грн. — це закономірний результат тієї реформаторської політики, що свідомо проводить в інтересах Міжнародного валютного фонду один із головних лобістів МВФ віцепрем'єр Сергій Тігіпко. Про це заявив лідер комуністів Петро Симоненко.

«Що пропонує МВФ? Із квітня 2011 року підняти ціну на газ для населення ще на 50%, це означає чергове зростання комунальних тарифів. Доброзичливі із МВФ вимагають запровадити пеню за несвоєчасну оплату. МВФ вимагає підняти пенсійний вік і заощадити на пенсіонерах. А отже, багато хто до цієї пенсії й не доживе», — заявив лідер Компартії.

Замість реформ за рецептами МВФ, Петро Симоненко впевнений, що потрібно реалізувати програму відродження України, спираючись на власний науковий і трудовий потенціал.

Насамперед комуністи пропонують запровадити прогресивну шкалу оподатковування олігархів і податок на розкіш. Посилити відповідальність за невилплату заробітної плати, аж до кримінальної та майнової відповідальності власників і керівників підприємств перед працівниками. Крім того, прийняти закон про націоналізацію, реформувати фінансово-банківську систему таким чином, щоб реальний вітчизняний виробник міг одержувати довгострокові кредити під 3—5%. «Необхідно розробити й реалізувати програму розвитку трудових ресурсів і програму відродження села. Необхідно змінити пріоритети державної політики, поставивши в основу інтереси людини праці», — переконаний лідер українських комуністів Петро Симоненко.

Варто очікувати другої хвилі протестів?

60—70 відсотків бізнесу європейської країни представлені малими й середніми підприємцями. Решта — великими корпораціями. І надходження до бюджету діаметрально протилежне. Країни спеціально не стягують більше податків у самозайнятого населення, оскільки це може призвести або до безробіття, або до виїзду цих осіб за кордон. На цьому під час прес-конференції «Податковий кодекс: як жити бізнесу за новими правилами» наголосив народний депутат Сергій Терьохін (БЮТ—«Батьківщина»).

У нас же все відбувається з точністю до навпаки. І свідчить про це динаміка зняття з реєстрації суб'єктів спрощеної системи. Лише по Києву за останні два місяці ця цифра збільшилася на 24—26 відсот-

ків. Приблизно на стільки само зросла і кількість подань до посольств на отримання трудових віз. За словами народного депутата, в Податковому кодексі прописані не лише корупційні схеми, які дозволять

великому капіталу уникати сплати податків, а й замасковані речі, що вдарять по кишені кожного громадянина. Одна з них — підвищення акцизу на пальне, яке уряд мотивував скасуванням транспортного збору. Нині, зауважив парламентарій, його сплати позбавлені, зокрема, інваліди, багатодітні родини, не сплачують його і власники сільгоспмашин. Тож як наслідок усі ці пільги будуть скасовані. За словами С. Терьохіна, в середньому витрати власника звичайного автомобіля за рахунок збільшення ціни на пальне зростуть у 8 разів. Крім того, дорожчання пального призведе і до збільшення вартості аграрної продукції та проїзду в міському та приміському транспорті.

Розкритикував депутат і норму про автоматичне відшкодування ПДВ. За словами бютівця, у кодексі прописано, що автоматичне відшкодуван-

ня ПДВ відбуватиметься для підприємств, які відповідатимуть критеріям, установленим Державною податковою адміністрацією. Одне з них — компанія не повинна мати менше 20 найманих працівників. По-перше, це непрямий наступ на малий і середній бізнес, а по-друге, фактичне узаконення відкатів для ДПА, зауважив парламентарій.

«Кодекс неохайний. Суперечить багатьом економічним правилам. Це абсурд, і доопрацювати його просто неможливо. Саме тому я зняв усі свої поправки», — наголосив С. Терьохін. — Утім, те, що кодекс буде підписаний Президентом, у депутата не викликає сумнівів. Він прогнозує другу хвилю протестів після того, як кодекс буде опубліковано і з ним зможуть ознайомитися всі бажаючі.

Олена ГОРБУНОВА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Пікети — пікетами,
а заробляти треба

Кілька днів пікетували будинок обласної державної адміністрації й обласної ради представники малого бізнесу Тернопільщини. Більшість яток на центральному та інших ринках Тернополя в першу половину дня не працювали, зачиненими були і деякі магазини, не приймали замовлень таксиста. По обіді більшість з них все-таки відчинилися: пікети — пікетами, а заробляти треба. Якщо у перші дні підприємці просили не приймати Податковий кодекс, то минулого четверга їхні заклики були радикальнішими: вони вимагали відставки уряду. Учасників акції підтримав голова обласної ради, представник ВО «Свобода» Олексій Кайда. Він закликав перевести акції протесту у політичну площину. Чи підуть на це підприємці? Наразі вони просять Президента ветоувати вже прийнятий Податковий кодекс. Хоч більшість з тих, з ким доводилося поспілкуватися, усвідомлюють, що такі доведеться пристосовуватись до нових податкових правил.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Арсеній ЯЦЕНЮК: «Кожен депутат
має голосувати особисто»

Народний депутат Арсеній Яценюк на вчорашньому брифінгу закликав Голову Верховної Ради Володимира Литвина і парламентську більшість повернутися до системи голосування «Рада», коли народний депутат голосуватиме особисто. Саме у такий спосіб, за його словами, буде виконана пряма конституційна норма — один парламентарій не голосуватиме за десятьох. «Це єдиний шлях, щоб не спотворити волевиявлення насамперед усього українського народу», — переконаний народний обранець.

Крім того, лідер «Фронту змін» повідомив, що звернувся до Генерального прокурора із запитом — з'ясувати обставини того, яким чином голова Партії регіонів Олександр Єфремов завчасно довідався про рішення Конституційного Суду щодо терміну проведення парламентських і президен-

тських виборів напередодні його офіційного оприлюднення. Арсеній Яценюк також закликав країни Європейського Союзу виконати угоду про спрощення візового режиму для українців від 2007 року. Парламентарій заявив, що як экс-голова МЗС України звер-

нувся з відкритим листом до міністрів закордонних справ країн—членів ЄС із закликом на саміті Україна—ЄС заявити про виконання цієї угоди.

«Я не очікую великих звершень від саміту Україна—ЄС. Зрозуміло, що на ньому, скоріше за все, буде погоджено План дій щодо безвізового режиму між Україною і Європейським Союзом. Проте ніхто не знає, коли цей безвізовий режим буде введено», — підкреслив він.

Лідер «Фронту змін» нагадав, що ця угода передбачала «не одноразові двотижневі візи, а багаторазові візи для українців терміном до п'яти років».

«Я звертаюся до наших європейських партнерів: оголосіть на саміті Україна—ЄС про те, що ви видаватимете українцям без черг, без оплати, без додаткових документів багаторазові багаторічні візи. І це буде справді європейська інтеграція, а не просто декларація», — заявив Арсеній Яценюк.

Сергій МЕЛЬНИК.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У НОМЕР

Страсбурзький
суд розвантажать
від зайвих справ

Днями відбулося засідання комітету Парламентської асамблеї Ради Європи з юридичних питань і прав людини. Ранкова частина засідання була присвячена виконанню рішень Європейського суду з прав людини. В попередньому проєкті доповіді Україні було присвячено три сторінки претензій та пропозицій.

Голова Комітету з питань правосуддя Сергій Ківалов поінформовав євродепутатів про затвердження 4 листопада цього року нової редакції Закону «Про виконавче провадження» та супутні зміни до 10 ключових законів (від чотирьох процесуальних кодексів до законів «Про нотаріат» та «Про іпотеку»), а також роботу, проведenu в самому Комітеті з питань правосуддя. Доповідач закликав Парламентську асамблею Ради Європи підкреслити вирішальну роль національних парламентів та їх профільних комітетів у здійсненні моніторингу виконання рішень Страсбурзького суду. Що має стимулювати більш активну взаємодію парламентської більшості та опозиції, а також готовність виконавчої влади співпрацювати з цих питань.

Комітет з юридичних питань і прав людини схвалив пропозицію Сергія Ківалова та затвердив її до резолюції ПАРЄ, пленарне засідання якої відбудеться в Страсбурзі в січні 2011 року.

Нагадаємо, що в липні 2009 року між українським парламентським Комітетом з питань правосуддя і «юридичним» комітетом ПАРЄ був підписаний Меморандум про взаєморозуміння. Таким чином, органи Ради Європи доручили комітету Верховної Ради здійснювати постійний моніторинг виконання рішень Європейського суду з прав людини на всій території України, а про результати і пропозиції щодо підвищення ефективності офіційно інформувати Парламентську асамблею. Ця угода є перша така для України й отримала позитивну оцінку у щорічній доповіді комітету ПАРЄ за 2010 рік.

Крім того, окремим рішенням Комітет з юридичних питань та прав людини ПАРЄ призначив Сергія Ківалова доповідачем ПАРЄ з питань реформування Європейського суду з прав людини. Тож голова Комітету з питань правосуддя займеться проблемами вдосконалення механізму виконання рішень суду в органах Ради Європи та державах-членах Ради. Таким чином, Страсбурзький суд розвантажать від зайвих справ.

Як відомо, на сьогодні на розгляді Європейського суду — близько 126 200 справ, і їх кількість щодень зростає. Від однієї лише України в суді знаходиться 10 200 справ, що становить понад вісім відсотків від загальної кількості.

Колектив Вищого господарського суду України висловлює глибоке співчуття судді Мележик Неонілі Іванівні з приводу смерті її матері

ГЕРАСИМЕНКО
Галини Олександрівни.

Робота може бути смертельно небезпечною

ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ

Минулої середи у Верховній Раді відбулися парламентські слухання «Про стан промислової безпеки та охорони праці», які ініціював Комітет з питань соціальної політики та праці. Дискусія у сесійній залі, на жаль, засвідчила, що умови, а отож і безпека праці у багатьох сферах економіки перебувають на дуже низькому рівні. Хоча від цього залежить не лише працездатність і продуктивність, а й здоров'я чи навіть життя людей праці.

Микола ТОМЕНКО, заступник Голови Верховної Ради:

— Загальновідомо, що людина, її життя і здоров'я, недоторканність і безпека визначаються найвищою соціальною цінністю, кожний має право на належні, безпечні та здорові умови праці. Отож держава зобов'язана забезпечити всім працюючим захист здоров'я, життя у процесі трудової діяльності.

Загальні принципи державної політики в галузі охорони праці, які визначені законодавством України, спрямовані на створення належних, безпечних і здорових умов праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням, адаптацію трудових процесів до спроможності працівника з урахуванням стану його здоров'я і психологічного стану, що узгоджується з принципами захисту здоров'я працівників, які визначено у конвенціях Міжнародної Організації Праці (МОП), директивах Європейського Союзу. Отож метою слухань було оцінити реальний стан охорони праці в Україні, системи правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних, лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на збереження здоров'я і працездатності людини у трудовому процесі.

Олександр ХОХОТВА, голова Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду:

— Співвідношення кількості нещасних випадків зі смертельним наслідком до кількості випадків травмування на виробництві порівняно з 1992 роком збільшилося з 21 до 55. На сьогодні в Україні кожний 18-й випадок травмування зі смертельним наслідком, що не відповідає існуючим у світі закономірностям. За оцінками МОП, середній показник такого співвідношення у світі становить один смертельний випадок на 763 травмованих. Значна кількість випадків травмування працівників на виробництві з легким та середнім ступенем тяжкості просто приховується роботодавцями від розслідування, а відповідно і не обліковується.

Масове приховування випадків травмування працівників на виробництві або переведення їх в категорію «не пов'язаних з виробництвом» звільняє роботодавця від проведення ефективних профілактичних заходів на підприємстві, а Фонд соціального страхування — від необхідних компенсацій заподіяної шкоди життю і здоров'ю потерпілих. Сотні тисяч травмованих і понад тисячу сімей загиблих на виробництві щорічно залишаються незахищеними від наслідків нещасних випадків, що призводить до зростання соціального напруження в суспільстві.

В Україні найбільш травмонебезпечні галузі — це вугільна, соціально-культурна сфера, агропромисловий комплекс та машинобудування. Високим залишається і рівень професійної захворюваності. Кількість виявлених вперше професійних захворювань становить близько 7 тисяч на рік. Майже 17 тисяч громадян щорічно стають інвалідами внаслідок трудового каліцтва. Кожен четвертий працює в умовах дії шкідливих виробничих чинників, рівні яких перевищують гранично допустимі.

Олег ШЕВЧУК (на знімку), перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці:

— Незважаючи на наявність серйозної нормативно-правової бази, слід визнати, що вона є недосконалою і не вирішує питання, що виникають з розвитком нових економічних взаємовідносин.

Низький рівень життя та загроза залишитися без роботи змушують людей працювати в умовах підвищеного ризику. В Україні рівень виробничого травматизму, особливо з важкими наслідками та смертністю, значно перевищує відповідний середній показник в єв-

ропейських країнах. Потенційну загрозу для працюючих створюють зношені на 50—70 (а інколи і більше) відсотків основні виробничі фонди. Щодня травмується понад 60 працівників, з них троє зі смертельними наслідками. Три з чотирьох виробничих травм стаються з втратою працездатності, а кожна друга спричиняє втрату працездатності більш як на 50 відсотків.

За роки незалежності в Україні не проводилося глибокого комплексного вивчення стану дотримання прав людини у сфері охорони праці. Крім цього, наявна система управління в сфері охорони праці не здатна оперативно та гнучко реагувати на швидкі зміни виробничо-економічних умов, особливо під час світової фінансово-економічної кризи.

Отже, є невідкладна потреба вдосконалення законодавчої нормативно-правової бази з охорони праці, гармонізації її з європейським законодавством і вимогами Конвенції міжнародної організації праці та з урахуванням реалій ринкової економіки і лібералізації соціально-трудоких відносин. Згідно із Законом України «Про охорону праці» саме роботодавець несе повну відповідальність за створення належних, безпечних і здорових умов праці на підприємстві, та має забезпечити належне фінансування заходів з їх поліпшення.

Сергій РИЖЕНКО, перший заступник міністра охорони здоров'я, головний державний санітарний лікар України:

— Останніми роками відмічалась стійка тенденція погіршення умов праці на підприємствах. Наш молодий бізнес часто створює капітали, нехтуючи здоров'ям працівників. Навіть у післявоєнні 50-ті роки показники були не такі песимістичні.

У державі тільки третина промислових об'єктів відповідає вимогам санітарного законодавства. До цього призводить використання застарілих технологій, обладнання, машин і механізмів, які не відповідають не лише санітарним, а будь-яким нормам. Найгірші умови праці у вугільній, металургійній та хімічній галузях промисловості. В умовах перевищення гранично допустимих рівнів шуму працює 700 тисяч осіб. Неприятливий мікроклімат у 410 тисяч. У концентрації шкідливих хімічних речовин — майже 400 тисяч. У тяжких умовах праці — 350 тисяч.

У шкідливих умовах працюють 300 тисяч жінок. Тільки у 2009 році зареєстровано 6 тисяч професійних захворювань. Але кількість виявлених професійних захворювань не відображає реальну картину. За останні 15 років в Україні практично зруйнована система медико-санітарної допомоги працюючому населенню. Заради зарплатні ті, хто працюють, приховують захворювання і часто закінчують свій трудовий шлях інвалідами. А повноцінний контроль з боку адміністрації та профспілок сьогодні відсутні на належному рівні. Б'ють на сполох, коли треба виплачувати регрес. Неефективна і чинна на сьогодні система відповідальності роботодавця за порушення норм і правил охорони праці. Абсолютно випадають з поля зору, так звані, сезонні працівники, які долучаються до робіт з агрохімікатами у сільській місцевості.

Микола КРАВЧЕНКО, народний депутат України від Комуністичної партії:

— Травматизм на виробництві в Україні чимось нагадує ситуацію зі СНІДом і туберкульозом. Стараються про постраждалих якомога менше говорити. Причини трагедії галузевими відомствами і міністерствами всебічно не аналізуються, не узагальнюються. У дні державних траурів згадуємо про це, але після них, на жаль, все зводиться чи то до непередбачуваних наслідків, чи то до некерованих стихійних процесів, а там, де вони справді трапилися, як правило, шукають стрілочника.

Як наслідок, рівень виробничого травматизму стабільно залишається у декілька разів вищий, ніж в економічно розвинутих країнах. В Україні рівень ризику загибелі та травматизму робітника на виробництві вищий порівняно з Німеччиною удвічі, з Японією — втричі. Ці факти дають змогу говорити про те, що проблема безпеки трудящих на виробництві вийшла в Україні на національний рівень і розв'язати її можна лише спільними зусиллями.

Людмила АЛАДИШЕВА, директор Інституту профілактичної медицини:

— Чому система профвідбору не працює ефективно на даному етапі? На це є три основні причини. Перша — недосконалість нормативно-правової бази. В Україні відсутні нормативно-правові документи, які регламентують порядок і організацію проведення психофізіологічної експертизи. Нема критеріїв професійної психофізіологічної придатності, немає вимог до кваліфікаційних характеристик лікаря-психофізіолога, апаратно-програмних комплексів для психофізіологічних досліджень.

Друга причина — це недостатній контроль з боку органів санепідслужби, Держгірпромнагляду за якістю проведення медичних оглядів і невиконання медичних заходів з охорони праці в питаннях психофізіологічної експертизи.

Третя причина — відсутність системного підходу при обґрунтуванні розробки і реалізації комплексу організаційних, науково-методичних, кадрових і матеріальних заходів. Для впровадження системи професійного відбору на державному рівні необхідно, по-перше, внести корективи в документ МОЗ і визначити Міністерство охорони здоров'я як центральну керівну ланку системи професійного психофізіологічного відбору, рекомендувати Кабінету Міністрів прийняти постанову про порядок організації та проведення психофізіологічної експертизи працівників для виконання робіт підвищеної безпеки та тих, хто потребує професійного добору. По-друге, організувати підготовку лікарів-психофізіологів на базі вищих медичних закладів післядипломної освіти лікарів.

Віктор ТУРМАНОВ, народний депутат України від Партії регіонів:

— Сьогодні в Україні 159 діючих шахт, із них 90 відсотків є небезпечними за газом, 60 — небезпечні за вибухами вугільного пилу, 45 — за газодинамічними явищами і 25 відсотків — за самозайманням вугілля. Середня глибина розробки вугільних пластів становить 730 метрів, а на 35 шахтах ведуться на глибині тисячі й більше метрів. Температура гірничих порід на цих глибинах перевищує 45 градусів. Ось у таких умовах працюють сьогодні шахтарі України. Сьогодні і моральне, і технічне старіння шахтного фонду досягли критичного рівня. Понад 70 відсотків підйомних машин і механізмів відпрацювали свій термін експлуатації. Тому питання безпеки та охорони праці вугільної галузі залишаються сьогодні на дуже високому рівні.

З 2005-го по 2009 рік у галузі травмовано 35 тисяч чоловік, із

них 917 смертельно. У 2009 році на шахтах було травмовано 5 тисяч 207 працівників, із них 151 смертельно. Цього року вже отримали травми 4 тисячі 824 працівники, у тому числі 74 травмовано смертельно. За рівнем смертельного травматизму на українських шахтах нас випереджає лише Китай, де гине сім тисяч шахтарів, але видобуток вугілля становить мільярд тонн на рік. А в Україні річний видобуток — 72 мільйони тонн. При розслідуванні аварій на шахтах — здебільшого це майже 85—90 відсотків — комісії роблять висновки, традиційно вважаючи основними причинами того, що сталося, так званий людський чинник. Але треба визнати, що постраждали, загиблі від нещасних випадків на виробництві є заручниками технічного стану і устаткування робочих місць, забезпечення засобами індивідуального, колективного захисту.

Михайло ВОЛИНЕЦЬ, народний депутат України від Блоку Юлії Тимошенко:

— Коли подивися, в якому вигляді шахтарі спускаються в шахти, в якому одязі, то згадується Друга світова війна, коли полонені йшли по вулицях чи їх вели. Ось у такому одязі найчастіше ходять шахтарі. І це найперше свідчення того, яке ставлення у нас до забезпечення індивідуальними засобами охорони праці працівників.

В Україні є кілька тисяч копалок і нелегальних шахт. Є такі сімейні шахти, викопані в городах людей, в підвалах, де діти спускаються на глибину 20 метрів і більше, де старі люди спускаються для того, щоб видобувати вугілля. Але у тому разі, коли гинуть люди на таких шахтах, ці випадки не беруться до обліку Держгірпромнаглядом, і коли відомо стає чи лікарю, чи міліціонеру, то фіксують, що людина вмерла сама — йшла, впала, вдарила головою або заболіло серце і людина втратила життя. Чому такі випадки не обліковуються, не аналізуються, не попереджаються? І чому такі випадки не беруться також до обліку державними службами статистики? Тому що там корупція, там зловживання.

Сергій ТЕСЛЕНКО, голова об'єднання профспілок Харківської області:

— Органи державного нагляду за охороною праці не можуть сьогодні охопити наглядові функції більшості підприємств. Звідси і низька ефективність такого нагляду, особливо за підприємствами середнього і малого бізнесу. Відсторонення профспілок від контролю за окремими напрямками охорони праці, позбавлення їх частини функцій державних органів нагляду, очевидно, негативно позначилося на загальному стані охорони праці на підприємствах України.

Висновок один: необхідно розширити роль профспілок у громадському контролі за охороною праці. Профспілкам треба повернути частину функцій державного нагляду за охороною праці. Поза сумнівом, підготовлений громадський інспектор комісії профкому з охорони праці зможе гідно контролювати на підприємстві проведення навчання, інструктажів з охорони праці. Забез-

печеність працівників спеціальним одягом, взуттям, іншими засобами індивідуального захисту. Виконання комплексного плану поліпшення гігієни праці та виробничого середовища в кожному конкретному виробничому цеху підприємства.

Борис ГРЯДУЩИЙ, генеральний директор Донецького науково-дослідного гірничого інституту:

— Успішна робота підприємств вугільної промисловості в далекі часи, коли вона видобувала 216, 200, 215 і т. д. мільйонів тонн вугілля на рік, — утричі більше, ніж сьогодні, пояснювалася тим, що на кожен негативний прояв природи ми відповідали науковими розробками і спеціальними заходами. Сьогодні багато втрачено. Але галузева наука ще може багато зробити, їй лише треба зовсім небагато допомоги. За останні роки працівники галузевої науки випустили десятки нормативних документів, основаних на дослідженнях технологічних процесів, що дають змогу звести до мінімуму аварійні ситуації. Найважливішим із них є положення про складання планів попередження аварій.

Але введення планів попередження аварій потребує не лише докорінної зміни психології від керівників галузі до безпосередніх виконавців, а й удосконалення підходів державних органів до цього важливого питання. І насамперед використання величезного потенціалу, створених за останні роки технологій, гірничої техніки нового покоління і особливо систем управління і контролю технологічними процесами, які дають можливість сьогодні попередити небезпечні ситуації та травмування людей.

Микола БАРСЬКИЙ, голова Федерації морських професійних спілок України:

— За підсумками 9 місяців 2010 року виробничий травматизм в морських портах та судноплавних компаніях зріс, але незначно, та статистика доводить, що стан безпеки праці на підприємствах галузі залишає бажати кращого.

Головною проблемою безпеки праці та охорони праці на підприємствах галузі, портах України та судноплавних компаній є відсутність сучасних нормативно-правових актів, які регламентують безпеку та охорону праці на вказаних підприємствах. Сьогодні підприємства галузі вимушені користуватись правилами безпеки праці на морських портах 1987 року ще колишнього СРСР, правилами техніки безпеки та виробничої санітарії на промислових підприємствах Міністерства морського флоту 1975 року, правилами техніки безпеки на судах морського флоту 1987 року. Норми безоплатної видачі спецодягу, взуття, засобів індивідуального захисту ще з радянських часів, які вже не тільки не відповідають реаліям сьогодення, а й суперечать нормам чинного законодавства.

Тому пропонується розробити та прийняти сучасні нормативні акти з питань охорони праці морської галузі, та визначити Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві відповідальним за їх розробку разом з відповідними міністерствами.

Підготувала Юліана ШЕВЧУК.

Вибори закінчилися, вибори розпочалися...

Щодо ситуації, в якій нині перебуває Україна після місцевих виборів, про уроки цих виборів, про перспективи лівого руху в Україні розмірковує народний депутат кількох скликань, міністр освіти і науки України 2005—2007 рр., голова партії «Справедливість» Станіслав Ніколаєнко.

Куди заїхав український віз

Після президентських виборів усі чекали, і ще багато людей чекають, на позитивні зміни у суспільстві. І справді, дещо зроблено. Політика стала більш прагматичною, дещо поліпшилися відносини з Росією, робляться спроби навести лад у державі. Та все-таки «родимі плями» української демократії часів Кучми не зникли, а, навпаки, інтенсивно відроджуються. Спостерігаємо інтенсивний наступ на свободу слова, розцвів адмінресурс, чиняться утиски на опозицію. Раніше у всьому звинувачували радянську владу, а тепер стало модним — попередників, хоча незабаром — рік, як правлять нові політичні сили. Часто-густо критика у ЗМІ своїх опонентів у виконанні Партії регіонів звучить, як голос інопланетянина, який вперше ступив на грішну українську землю. Це саме, до речі, робила і Тимошенко кілька років тому, яка посекундно розписувала, хто скільки вкрав у країні, звинуватила Партію регіонів у 15 млрд. грн. збитків для держави. Та виійшло, як у народному прислів'ї — як гукнеш, так і відгукнеться! Тепер уже її уряд звинувачують в 50 млрд. грн. зловживань. Все як за батюшки царя: «ворують, батюшка, ворують!». Український віз заїхав у чергове болото.

Усе це відбувається у складній соціально-політичній ситуації, непростих міжнародних обставинах. Західна Європа, США спочатку стримано, ввічливо поставились до зміни керманіча країни. Відбулися знакові візити, обміни люб'язностями. І ще й нині діє неформальна домовленість між США і Росією про розподіл сфер впливу, про дрейф України в тінь північного сусіда. Проте останні події, хід місцевих виборів, «відміна» Конституції 2004 року, т. з. судова реформа, утиски опозиції примушують Захід, пресу дедалі частіше і частіше давати тривожні оцінки стану свобод і демократії в країні. Про це заявив прямо віце-президент США Байден. Це неминуче призведе до обміни інвестицій в економіку, перекиє кредитні грошові надходження до країни.

До речі, якщо Росія співчутливо ставиться до внутрішньої політики правлячої партії, то в економічних відносинах ми не бачимо реального тепла і співпраці. Напруга зростає з наближенням наступних президентських виборів у Росії. Здається, що чинний Президент Росії Медведев знаходить більше підтримки у лідерів України, ніж Путін. І це очевидно. Заяви українського прем'єра Азарова про необхідність зміни формули ціни на російський газ лише викликають розчарування у сусідів. Немає порозуміння між нашими країнами і в інших енергетичних питаннях, зокрема, експорті російської електроенергії через Україну, об'єднанні газотранспортних систем, суднобудуванні, авіапромі. Черговий скандал щодо приватизації російськими бізнесменами «Луганськтепловозу» породило рішення суду про повернення його у державну власність. Стає очевидним, що великий український бізнес має свої інтереси і у його плани не входить «братання» із сусідами, поступка хоч на йоту економічними інтересами. Напруга навколо алюмінієвих заводів, «Укртелекому», металургійних підприємств, напрямки перекачу-

вання нафти територією України тому свідчення.

Думаю, що Партія регіонів на місцевих виборах не одержала реальної підтримки населення, про це свідчить низька явка виборців.

Мені не раз довелося дзвонити, писати, говорити на телеканалі про переслідування, тиск на наших партійців. До знуцання доходило це у Нижньосірогозькому районі на Херсонщині, де завідувача райвідділу освіти Сєдін у весь час примушували зняти свою кандидатуру з виборів до обласної ради або звільнитися. Не кажучи вже про тиск на кандидата на голову міста Володимира-Волинського Анатолія Сороку, зняття з виборчих перегонів кандидата у міські голови Кривого Рогу Іванченка, суцільний витончений обман в Одесі, на Київщині, у Криму і т. і. Вважаю, що жорстка політика влади, політика без компромісів і домовленостей призведе до прискореного виходу з апатії справжньої опозиції, пробудження активності населення. Отримавши перемогу правдами і неправдами, «регіони» можуть втратити останніх союзників, зокрема, лівинівців, соціалістів та частково і Компартію.

Принагідно не можна не торкнутися феномену «Свободи». Неозброєним оком було видно, як влада підсаджує цю жорстко націоналістичну організацію на телеекрани, як залякують ними людей на Сході, як заплющує влада очі на їхні дії в Західній Україні, як хочуть витіснити звітди «Батьківщину», Рух і «НУ-НС», як допомагають йти до влади цій «Свободі». А дитя стало на криві націоналістичні ніжки, зміцніло, заговорило, і що тривожно, затягнуло і затягне в своє лоно велику частину недосвідченої молоді, студентства, відбирає голоси протестного електорату. З прикриттю бачимо, як бізнес у Західній Україні спрямовує фінансові потоки у кишеню ультранационалістів. Результати не забарилися — місцева влада у трьох областях Західної України може перейти під оруду «Свободи». Добром, без сумніву, це не закінчиться. Переконали, що ультранационалісти незабаром повністю вийдуть з-під контролю своїх господарів, створять свою фінансову основу, і ми станемо свідками тяжких соціальних потрясінь, сепаратизму і національного протистояння. Гітлера колись також фінансували німецькі і не німецькі банкіри, і історія знає чим це скінчилось, в т. ч. і для деяких банкірів.

Переконали, що перемога, яку в більшості областей «викувала» владна коаліція, принесе їм багато проблем. Уже за кілька місяців виборчі почнуть питати з одних і тих за стан справ у державі — чого зростають ціни, чого комерціалізується освіта, медицина, чому зростає корупція, процвітає бідність. Ініціативи уряду щодо нового Податкового кодексу, єдиного соціального податку, монетизація пільг, ігнорування законів про дітей війни, ветеранів війни і праці викличуть, ймовірно, бурю протестів.

Не виключаю, що, отримавши успіх на виборах, розраховуючи на виборчі технології, депресію опозиції, мовчаність і зневіру народу, влада піде на парламентські вибори у березні наступного року. Заява уряду про відмову від збільшення пенсійного віку для жінок — побічне свідчення таких задумів у провладній еліті. Напевне, і Конституційний Суд після свого

кошмарного рішення по долі Конституції 2004 року не наважиться (хоча, все може бути) знову на рік, до 2012 р., продовжувати життя нинішнім нардепам. Отже, вибори минули, хай живуть нові вибори!

Яким шляхом піде Україна — шляхом демократії, керованої демократії чи тоталітаризму, залежить від основних політичних сил. Чи зможуть вони знайти народ, ідеї, які б пробудили народ, його свідомість. Чи, навпаки, все буде, як у байці Езопа про віслиюка і його господаря. Там віслиюк каже, що хто б не був моїм господарем, ноша моя буде тяжкою, а життя безрадісним.

Про роль лівих сил в Україні

Останні роки про кризу у лівому русі, про об'єктивну необхідність єднання лівих не говорять хіба що лівиний. Як Отченаш ідеологи цих партій кажуть (і ми не є винятком) про потенціальну підтримку на рівні третини чи навіть більшості половини народу ідей соціалізму, соціальної справедливості, але з плином часу все це залишається порожніми словами і викликає хіба що глузливу посмішку в аналітиків, журналістів і політехнологів. Олігархічна влада знайшла, на жаль, ефективні форми нейтралізації лівих сил.

Наша спроба об'єднатись на президентських перегонах частково була реалізована, але не знайшла підтримки у соціалістів Мороза і Вітренко. Проте перший крок все-таки було зроблено. Підписавши угоду про співпрацю із Президентом Януковичем перед другим туром виборів, Блок лівих і лівоцентристських сил, як то кажуть, канув у Лету. Політична рада блоку після президентських виборів практично не збиралася, а після ухвали парламентом закону про місцеві вибори, який заборонив блокам партій брати участь у виборах, співпрацю було зведено нанівець.

Заради об'єктивності зазначимо, що тема співпраці не вичерпана і не втратила актуальності. Але стало зрозуміло, що саме для цих учасників блоку діє вже байка Крилова — «как вы, друзья, не садитесь, в музыканты не годитесь».

Погано, що після президентських виборів, не було на рівні блоку проведено глибокого аналізу причин низького результату. Іх багато, є об'єктивні (адмінресурс, підкуп виборців, роль ЗМІ і т. д.), але є і суб'єктивні. На місцевих виборах зміна прізвищ у бюлетенях дозволила, скажімо, КПУ істотно поліпшити свій результат. Не секрет, що ліві сили, окрім КПУ, не досягли запланованих цілей, а дехто фактично просто не брав участі у виборах. Ми вперше, як партія, самостійно працювали на місцевих виборах. Працювали самовіддано, як могли. Але безгрозів'я, відсутність досвідчених кадрів, досвіду, не підтримка ЗМІ, слабкість низових партійних структур не дозволили нам реалізуватись. Зрештою, ми побачили, хто є хто, які наші сили. Результати в Донецькій, Львівській, Тернопільській областях показують, що і у цих складних областях за доброї організації можна домогатися певних результатів.

Проте мусимо констатувати, що лівому руху потрібен новий імпульс, якщо хоче такий собі український Вашингтон. Зрозуміло, що нині КПУ не відмовиться від свого монопольного лідерства на лівому фланзі. Вона йтиме на співпрацю лише шляхом поглинання інших лівих сил, що не влаштовує багатьох громадян, які мають інше бачення перспектив лівоцентристського руху. Не відкидаючи ідеї реанімації, оновлення Блоку лівих і лівоцентристських сил, усе ж таки виголошу думку про формування принципово нового політичного об'єднання (партії) на ідеях оновленого демократичного соціалізму, такої собі Української Лівиці. Основою такого єднання мусили б стати партія «Справедливість», Соціалістична партія, СДПУ(о), Народна влада та інші політсили цього спектра. Думаю, що таке об'єднання зможе назвати нові прізвища лідерів цього руху. І до цих кроків усі лідери лівих партій повинні бути готовими. Прикладом такого об'єд-

нання може стати досвід об'єднаних лівих у Німеччині, які об'єднали ліві партії в одну і нині набрали більше 10% місць у парламенті.

Без єднання зусиль лівих, без зрозумілої ідеологічної платформи, без могутньої масово-політичної, серйозної теоретичної роботи зрушень на краще в лівому русі, а отже, і у всій державі не буде. Змагатися з олігархічними, ліберально-буржуазними партіями за їхніми правилами — через розвертання сільових структур, підкуп виборців, прикуплені ЗМІ, дорогу рекламу, адмінтиск — це не наш шлях. Українські ліві сили тільки через реалізацію триади справедливості: свободи—рівності—братерства зможуть конкурувати з олігархією. До речі, ліберальні партії спекують на цих само гаслах, але наголос роблять на першому слові «свобода», говорячи про «максимум свободи й мінімум держави», про рівність стартових можливостей. А ми основну увагу мусимо приділити всім ланкам згаданої триади, говорити не тільки про рівні можливості громадян на старті життя, а й про реалізацію цих можливостей і по ходу життя. Адже проблема справедливого розподілу суспільного багатства так і залишається невирішеною. Національні багатства сконцентровані у руках невеликої меншості, котра завдяки віртуальній економіці отримала в руки потужний інструмент впливу на розум і емоції людей.

Наш світ буквально насичений ідеями, образами і символами, глибоко чужими ідеями соціальної справедливості. Якщо інформаційний зброї і «криптополітиці» олігархії не протиставити сучасні ідеї самореалізації людини, то ХХІ сторіччя тупо перейме від попереднього естафету безупинного змагання за споживання, де буде мало переможців, а в основному будуть ті, хто програв, ті, що зійдуть із дистанції.

Численні зустрічі з молоддю, студентством по Україні показують, що вони якнайбільше готові до участі у лівому русі. Але наша млявість і безхребетність їх не влаштовують. Без політичної боротьби, без реальної боротьби за інтереси народу, без конфліктів із владою, олігархічним бізнесом не обійтись. В іншому разі, всі розмови про справедливість, рівність, свободу, демократію, захист прав виборців залишаються не більше як демагогією, і люди це розуміють, тому так прохолодно до нас ставляться... І життя весь час нас у цьому переконує.

Уроки місцевих виборів, і за що воювали партії

Вибори завершилися, але чи завершилося на цьому життя. Певно, що ні. Мине місяць-два, і проблеми, негаразди реального життя прийдуть до кожного із нас з новою силою, ще гостріші і вагоміші.

А нині помірковуємо над тим, як проходили ці вибори і що слід зробити у майбутньому, щоб через певний період знову не говорити про політичні граблі.

Зрозуміло, що найперше слід змінити виборчий закон. Стислість термінів проведення конференцій з висунення кандидатів у депутати, відкриття виборчих рахунків, проведення самої агітації, дикий порядок формування черговості списків партій, формування складу комісій — все це потребує змін. Мінімум на два тижні слід продовжити вибори, номери партій у бюлетенях визначати тільки на основі жеребкування. Ні в якому разі в комісіях не може домінувати жодна із політичних сил. Слід нещадно карати за всякі «підрахунки» голосів, «каруселі», вкидання бюлетенів, фальшування протоколів, підкуп, погрози, застосування адмінресурсу тощо.

Прикро, що битва за місця у місцевих радах є безперспективною сама по собі. Адже хто б туди не прийшов, хто б не переміг — ради залишаються безправними. Те, що менше четвертої частини фінансів концентрується на місцях, є беззаперечним фактом. І немає різниці, хто керуватиме бідним містом чи областю — чи регіонал, чи комуніст, чи представник партії «Справедливість», всім за великим рахунком тре-

ба їхати в Київ з протягнутою рукою, а у центрі грошей катма.

В українській структурі влади закладено системну помилку, що неминуче даватиме збої, породжуватиме нестабільність. Йдеться про стару проблему, фактичне двовладдя на місцях — існування рад і адміністрацій. У більшості розвинених країн центральна влада обмежується на рівні уряду. Він видає директиви, постанови, але не здійснює безпосереднього керівництва у регіонах, там діють самоврядні органи. Це роблять виборні органи, які самі створюють свої виконавчі структури. Якби ми до кінця довели політреформу 2004 року, ліквідували районні адміністрації, а обласні реорганізували до функцій контролюючого органу, то ця б проблема двовладдя знову не постала перед нами в повний зріст. Протистояння на місцях між апаратами рад і адміністрацій, депутатами і головами рад із чиновниками адміністрацій знову і знову заважатимуть розвиватися районам і областям.

Якби не було цієї системної конституційної помилки, то не було б такої дикої ситуації, коли список до районної чи обласної ради очолює глава адміністрації. І для нього головне — виграти вибори будь-що. Звідси і адмінресурс, тут тобі і зневажання всіх прав громадян, опозиції і т. і.

За класичною схемою політична сила, яка перемогла на виборах, і формує виконавчу владу. Але ж в Україні місцеві адміністрації вже є на чолі цієї виконавчої влади. За що ж тоді вони боролися на місцевих виборах? Складається ситуація, коли змагання на виборах не є змагання за кращі умови для людей, розвиток краю, за благополуччя виборців. Змагаються не справи і діла, а відбувається гола боротьба за владу, за якій прості люди — це електорат, яким маніпулюють, підкупляють, залякують і т. і. Люди це бачать і не вірять, не йдуть на вибори, як це відбулося нещодавно. Принагідно хочу запитати: скажіть, а як глава адміністрації відповідає перед населенням, хто з нього з простих людей за що може спитати. Президент у Києві каже правдиві речі, а внизу просту людину з її проблемами футболлять між представницькою і виконавчими гілками влади. На цих виборах знову ожив і розцвів адмінресурс, а я назвав би його адмінбезголів'я. Влада у всьому світі завжди використовує владні важели на виборах — асфальтує дороги, тягне газопроводи, будує житло, школи, лікарні... І це добре. Але ж ніде в світі не викручують руки директору дитсадка чи лікарю, перевіряють з пристрасстю підприємеця, який наслідився балотуватися в депутати від іншої, не провладної політичної сили. Чому так? З одного боку, є системні проблеми, а з іншого — багато і суб'єктивного. Для творення потрібен розум, підприємливість, професіоналізм, а цього у багатьох нинішніх можновладців на місцях катма! От і діють вони, як знають, як вчили декого на попередніх «роботах» — шляхом розправ, погроз, залякування, викручування рук, переслідуваннями, звільненням з роботи. Ситуація загострюється хронічним кадровим голодом, непрофесійністю нової влади, особливо на місцях. Звідси й з'явилося явище адмінбезголів'я, бо призначають людей на посади не за принципом професіоналізму, а за принципом: спочатку регіонал, а потім професіонал.

Прикро буде, а до цього йде, що оцінювати роботу місцевих керівників знову будуть не за тим, що робиться для людей, а за відсотками на виборах — а раз до місцевих рад, завтра до парламенту, затим — президентських. Тому і наші люди, певно, досі не вірять у свою владу, у свою рідну країну, не дорожать своєю Батьківщиною. Бо в державному механізмі закладено помилку, і влада живе заради влади, а не діє заради своїх людей, їхнього добробуту.

Виправити ці помилки, удосконалити державний механізм мусимо ми з вами, дорогі читачі. Це повинні робити політичні партії, передусім ті, що при владі.

Голова партії «Справедливість»
Станіслав НІКОЛАЄНКО.

На Донеччині податкова ліквідувала підпільне виробництво компонентів моторного палива, яке отримували з кам'яновугільного бензолу. Фальсифікатом розводили справжній бензин — *ProUA*

Цього року фахівці Управління захисту прав споживачів Дніпропетровської міськради розглянули 520 заяв мешканців міста і повернули споживачам близько 140 тис. грн., що було сплачено за неякісні товари і послуги, *повідомляє наш власкор Тетяна КОЛЯДИНСЬКА*

ВІТАЄМО!

Правда, тільки сувора правда

Знаному журналістові Михайлу Скорика виповнилося 70

Студентські роки, гарячі, безоглядні і наївні дискусії про покликання та вічні істини... Михайло визначився для себе так: правда, тільки сувора правда.

Це гасло належить великому французу Дантону. Для колеги воно стало життєвим кредо і повсякденним дороговказом на творчій ниві. Сповідувати його було несолодко. Інколи до забиття подиху гірко. За «бунт» на факультеті журналістики проти кількох ортодоксальних викладачів та захист української мови був змушений перейти на заочне навчання — націоналіст. Коли під ідеологічні жорна партійної пропаганди потрапив роман «Собор» разом з автором Олесем Гончаром, літпрацівник Дніпропетровської обласної газети «Зоря» Михайло Скорик мужньо виступив у пресі на захист письменника і його твору. За що був виключений з членів КПРС, а разом з тим і з університету — «за поведінке, позорящее звание советского студента».

Наслідки зрозумілі: вороття до журналістики стало неможливим. Довелося заробляти на хліб для себе і родини там, де траплялося. Працював електриком, економістом, інженером... Про все це та вимушені поневірвання журналіст згодом розповів в автобіографічній повісті «Зима», що вийшла друком.

До свого покликання повернувся у вирі політичних та соціальних потрясінь наприкінці 80-х років минулого століття. Заступник головного редактора Дніпропетровської обласної газети «Собор», власкор «Всеукраинских ведомостей», редактор районної газети «Дніпровська зоря», власкор «Голосу України» на Дніпропетровщині, де працював до виходу на пенсію. На цьому посту Михайло Скорик виявив і неабиякі організаторські здібності, забезпечивши рекордну передплату видання у регіоні.

Перу журналіста належить чимало аналітичних статей, критичних кореспонденцій та фейлетонів, у яких автор завжди шукає правду, обстоює справедливість, захищає скривджених. Принциповий і войовничий, — кажуть про нього ті, хто його знає.

Колеги широко вітають Михайла Скорика з ювілеєм! Бажають журналістові доброго здоров'я, бадьорості, натхнення та не втомлюватися гострити перо й надалі. А неспокою йому не позичати.

З води Вам і з роси, пане Михайле!

Голосоукраїнці.

Український тиждень у серці Баварії

«Перебуваючи у Мюнхені на «Днях української культури», я відчув український дух та віру, почув прекрасну українську мову. Артисти з Одеси, Криму, Києва приїхали до Німеччини, щоб показати своє мистецтво, національні традиції. І коли кожен з нас, незалежно від свого походження, скаже, що він українець, що він частина нації, я переконаний, що економічних, політичних, соціальних негараздів у нас стане значно менше», — з такими враженнями залишав Німеччину перший головнокомандувач Військово-Морських сил України Борис Кожин.

Ми стоїмо на невеличкій площі українського релігійного центру у Мюнхені — серці Баварії. Шойно закінчилася Служба Божа у церкві. Вихідці з України, які живуть у Німеччині, гості з Батьківщини, жваво обговорюють останні новини.

На другому поверсі релігійного центру тривають останні приготування перед концертом, а на першому, в невеличкому приміщенні, гостей пригощають варениками та борщем.

Вище-адмірал Борис Кожин ділиться своїми враженнями від тижневого перебування у Баварії. Висловлює слова подяки представниці Товариства «Україна» в Німеччині Ірині Бобин, одній з організаторок свята.

Центром єднання українців за кордоном залишаються церкви. У Мюнхені ми зустрічались з єпископом Петром Криком, Апостольським екзархом у Німеччині та Скандинавії, чий родинні корені йдуть з Яворівського району Львівщини. Якщо у Німеччині, за неофіційною статистикою, проживає 132 тисячі українців, то у Баварії — 23 тисячі із них.

У релігійному центрі, пройшла презентація книг лауреата Шевченківської премії Марії Матіос. Щира й невимущена розмова про літературних героїв перетворилась у жваву дискусію про життя в Україні. Основний лейтмотив яких — люди живуть надією на зміни.

Саме оптимізм пронизував чи не всі мюнхенські діалоги та зустрічі. У мерії Мюнхена відбувся «круглий стіл» німецьких та українських журналістів. Модератором виступив керівник українських студій у Мюнхенському університеті Петер Гількес, який чудово володіє українською мовою.

Баварці особливо цікавилися економічною ситуацією в Україні та підготовкою до Євро-2012. Українці ж розпитували, чому німці так мало знають про Україну. Хоч згодом усі погодились: хто хоче дізнатися, у нашу інформаційну добу не матиме жодних перепон. Лише б мати бажання. Капітал не знає меж і йде туди, де найкраще заробляти. Щоправда, інформація, яку подають зарубіжні кореспонденти, не завжди дає можливість дізнатися

про справжні зміни в нашій країні, носячи здебільшого сенсаційний характер.

Для німців стало новиною, що проблеми із будівництвом стадіонів, аеропортів та доріг останнім часом стали вирішувати швидше, а Україна вже має досвід прийняття мільйонів гостей. Так, під час приїзду до Львова Папи Римського Івана Павла II місто відвідали понад мільйон паломників: і не сталося жодних експесів.

— Але тепер до вас прийдуть інші гості, які питимуть не воду, а горілку, — застеріг Петер Гількес, маючи на увазі західних футбольних фанатів. Німці найбільше тривожились, чи справляться українці в аеропортах та на пропускних пунктах із великою кількістю вболівальників.

Більшість німецьких експертів, які вивчають Україну, вже люди в роках, представники старшого покоління. У кожного з них свій інтерес до нашої країни. Приємною несподіванкою стало те, що до нас підійшла німецька студентка з Мюнхенського університету. Дівчина прожила рік у Мукачевому на Закарпатті, в українській сім'ї. Після чого в Мюнхені вступила до вузу на українську філологію. За білий колір волосся і схожість на відомого українського політика друзі її прозвали Юлею. Наша нова знайома говорила доброю літературною мовою і знала про українські проблеми не менше експертів.

Гостей з України дуже радо також приймали в Українському вільному університеті в Мюнхені. Канцлер навчального закладу професор Микола Шафовал розповів про історію одного з провідних науково-дослідних центрів українознавчих студій в Євросоюзі, який взяв на себе місію стати своєрідним інтелектуальним мостом між Україною та країнами Європейської Співдружності. Викладачі особливо наголошували, що нині Український вільний університет — це також і науковий, культурний, та орієнтаційний центр для представників так званої «четвертої хвилі» української діаспори. Тут можна зустріти слухачів з багатьох країн колишнього союзу. Під час прийому одна з основних вимог — володіння українською мовою.

Університет, з огляду на фінансові труднощі, кілька років тому переїхав на околиці міста в менше приміщення. Але український дух й надалі живе в аудиторіях єдиного університету поза межами України

з українською мовою навчання, де можна здобути вчені ступені магістра та доктора наук.

Ми також мали нагоду поспілкуватися з Іванною Ребет, яка, завідуючи бібліотекою та архівом університету, робить чимало для збереження українського духу в Німеччині. У читальному залі ми побачили цьогорічну підшивку «Голосу України».

Пані Ребет показала нам захищені в університеті дисертації ще з 50-х років, унікальні довідники з українознавства, видані на усіх континентах світу, таборув пресу, яку видавали на чужині наші земляки.

Професор Микола Шафовал розповів, що вже кілька років йдеться про те, щоб змінити українське законодавство й дозволити фінансувати навчальні заклади з українською мовою навчання за кордоном. Та поки що університет живе за рахунок фінансів німецького уряду та на пожертви українців.

Богдан КУШНІР

Мюнхен, Німеччина
На знімку: перед німецькими читачами виступає письменниця Марія Матіос.
Фото Зиновія БЕРМЕСА.

Спробуй телебачення на зуб!

Перший Національний завжди був кузнем телевізійних кадрів. Саме звідси починали свою кар'єру відомі зірки блакитного екрана Руслана Писанка та Олег Скрипка. Тому не дивно, що в керівництва телеканала виникла думка про створення телешколи, а навіть — телеакадемії.

У серпні ідея з паперів стала перетворюватися на реальність, і вже у вересні розпочався перший набір студентів. Так до «Телеакадемії» потрапила Євгенія Денисова, яка зараз уже є її випускницею і проходить стажування на Першому Національному.

— У мене були певні сумніви, вступати одразу чи вже з другим набором, адже в мене маленька дитина, яка саме пішла до садочка, — згадує вона. — На співбесіді мене переконали, що не варто вагатися. Про що я жодного разу не пошкодувала.

Велику роль у виборі Євгенії та багатьох інших слухачів академії зіграло ще й те, що при вступі до інших телешкіл потрібно мати портфоліо. У «Телеакадемії» цього не вимагають. Сюди з радістю зараховують усіх охочих, даючи їм можливість познайомитися з телебаченням і зорієнтуватися у телепроєкті.

— Усі ті, хто приходили до нас першими, одразу бажали ставати ведучими, — згадує керівник проєкту Олена Загороднюк, — але вже за два місяці радикально змінили свої вподобання. Адже телепростір багатий і на інші, не менш цікаві, професії: це й оператори, й режисери, й кореспонденти, й сценаристи тощо.

Навчають у «Телеакадемії» за власним сценарієм: тут немає

лекцій, а є консультації з різних дисциплін, як-то: режисера телебачення, тележурналістика, драматургія програми та сценарна майстерність, культура мовлення і роботи в кадрі, організація виробництва, операторська майстерність, звукорежисура та сучасні PR-технології. Утім, переобтяження теоретичними курсами немає. Навіть заняття з теорії мовлення перетворюють на цікаву практичну гру. Загалом навчання в академії можна порівняти зі справжньою рольовою грою або творінням у креативній лабораторії, адже з першого дня учні опиняються під уважними прицілами камер, і за два місяці з лякливих новачків перетворюються на впевнених у собі телевізійників.

Умов для вступу небагато, треба просто зайти на сайт «Телеакадемії» та заповнити анкету, додавши до неї своє резюме. Після «вступної» співбесіди починається перший місяць навчання — з третьої години дня до шостої вечора консультаційні заняття з відомим телевізійниками: Єгором Бенкендорфом, Романом Балаєм, Русланою Писанкою, Костянтином Стогнієм, Дмитром Джангіровим, Віктором Андрієнком, Тетяною Цимбал, Марком Гресем, Віктором Книшем та багатьма іншими.

Викладачі академії — люди унікальні, бо все своє життя віддали телебаченню і мають велике бажання ділитися досвідом. Протягом першого місяця новачки постійно беруть участь в ефірах, але лише пасивно, першу скрипку відіграють їхні старші колеги, які шойно розпочали другий місяць навчання.

Далі починається активна діяльність у студії: розробка та зйомки сюжетів, робота на камері, операторська й режисерська робота, ведення ток-шоу в ефірі «Телеакадемії», цікавості до цього всього додають постійні майстер-класи.

Наприкінці навчання кожен слухач отримує власне портфоліо та диплом, а найкращі — можливість працювати на Першому Національному. Саме так розпочалася професійна кар'єра кількох перших випускників: Євгенії Денисової, яка працює помічником головного редактора, Світлани Гуриченко — в ток-шоу «Легко бути жінкою», один із студентів улаштувався на телеканалі оператором, інший уже й сам режисує «Телеакадемію».

До цього варто додати ще й яскраві емоції та події: «Ніколи не забуду наш останній, випускний ефір. Тоді до нас завітав Ілля Новак. Це унікальна людина. Він постійно жартував, чим допоміг нам зняти напруту. Незабутній для мене став і подарунок від наших викладачів — вони показали нам наші найперші ефіри й останні сюжети. Це справило велике враження, оскільки одразу було помітно, як я

виросла та змінилась професійно», — ділиться теплими спогадами Євгенія.

Окрім кар'єрних перспектив і згадок для кожного відкриваються додаткові можливості. Олена Загороднюк повідомила, що зараз у «Телеакадемії» навчається відомий депутат, котрий спеціально прийшов на проєкт, щоб навчитися працювати з камерою, мікрофоном, виправити та поставити мовлення: «Минув лише тиждень, але він із радістю похвалився мені, що за такий короткий термін уже багато чого дізнався і опанував».

Якщо у вас немає змоги навчатися у «Телеакадемії», але дуже кортить спробувати себе на телебаченні, то в цьому може допомогти ваш навчальний заклад. Студенти Національного університету ім. Тараса Шевченка, Національного університету театру, кіно та телебачення ім. Карпенка-Карого, Університету культури та мистецтв, а також Педагогічного університету ім. Драгоманова мають свої окремі ефіри, де вони діляться зі всією Україною створеними ними у творчих університетських колах сюжетами. Запрошені на програми професіонали дають поради та оцінюють створені роботи.

Кожні два місяці до «Телеакадемії» набиратимуть до 20 осіб, але з кожним набором бажаних стає дедалі більше, тож не зволікайте, заходьте на сайт <http://ta.ltv.com.ua>, заповнюйте анкету та гайда підкорювати телебачення, бо, можливо, саме ви станете улюбленцем телекамер!

У столиці прорубають вікно в життя для небажаних немовлят

РЕПОРТЕР

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Про те, що столичному «вік-ну життя» бути, чиновники за-говорили навесні цього року. «У Києві щороку реєструють 25—30 підкинутих дітей. Ми полегшуємо долю таких немов-лят. Адже не всіх підкидьків вдається врятувати через те, що не виходить їх вчасно вияви-ти», — заявив у березні 2010-го тодішній заступник начальника головного управління охорони здоров'я Володимир Загород-ній. Тоді казали, що ці «вікна»

з'являться в «дитячих клі-ніках, можли-во, в лікарнях №6 та №10 тощо». Сказа-ли і наче забу-ли. Кореспон-денти «Голосу України» вирішили нагадати можновладцям про їхні обіцян-ки. З'ясувалося: одне «вікно життя» в Києві таки облашту-вали. І буцімто вже днями зби-раються його офіційно відкри-вати. Перші його побачили ми.

Альтернатива смітнику

...8 жовтня дев'ятнадцяти-річний охоронець Андрій саме об-ходив свою робочу територію, коли з чагарників за гаражами почув якийсь писк... Купа опало-го листя ворушилася: в ній ле-жало немовля. «Дбайлива» ма-тір перев'язала дитині рота ганчіркою, щоб маля не кричало. Але, на щастя, пов'язка зібгала-ся. І новонароджена дівчинка таки змогла криком врятувати-ся. Андрій забрав її до себе в «ко-мірку», відігрів, викликав міліцію та «швидку». Крихітне тільки разом із пуповиною було замота-но у шматок ковдри, яку вида-ють у поїздах. Як з'ясувалося пізніше, народилася мала в одно-му із проїжджаючих повз Андрі-єве місце роботи потягів. З ньо-

словом «мама», викидають сво-їх малюків на смітники, в ча-гарники, залишають на зупин-ках. Улітку цього року труп но-вонародженого хлопчика із не-обрізаною пуповиною і пла-центою знайшли на... крим-ському Ай-Петрі, в районі вер-хньої станції канатної дороги. Що змушує людину йти на та-кий гріх — питання, мабуть, риторичне. Та, можливо, ство-рене «вікно життя» стане таки альтернативою смітнику...

Голосіївський район, про-спект 40-річчя Жовтня, 59. За двоповерховим адміністратив-ним корпусом Київської місь-кої клінічної

лікарні №10 — невеличка бу-дівля з довгою назвою: відді-лення інфек-ційне для но-вонароджених та виходжу-

вання дітей, позбавлених бать-ківського піклування. Тут у кутку біля вхідних дверей і роз-містилося те саме «вікно жит-тя». Бокс можна відкрити і ззовні, і зсередини будинку. У ньому — ліжечко для немовля-ти з чистою пелюшкою.

— Матір приходить, відкри-ває «вікно», кладе дитинку, дзвонить у дзвінок і може йти. Її ніхто тут не побачить і нічо-го не скаже, — розповідає го-ловний лікар Київської міської

мовлят). Звичайно, якщо вони психічно здорові».

— У нас є все необхідне для новонародженого: підгузки, пе-люшки, одяг тощо. Тут на міс-ці ми будемо робити експрес-тести на СНІД, сифіліс, гепатит

усиновлення та опікунство заб-рали. А завтра двох з пологово-го будинку привезуть», — каже завідувачка відділення. Нині в палатах лише шість новонарод-жених. Із них тільки у двох є мами. Від решти одразу після

знайшли нові сім'ї. Решта — так і залишились «нічийними».

У Славкової мами ще є пів-тора місяця, щоб одуматися і забрати рідну кровинку додо-му. Адже і такі випадки трапля-ються: «Минулого року в нас повернулися за двома дітками. Цього року назад уже трьох забрали. Був у нас хлопчик, ду-же хороший. Мама — студен-тка із Криму. Спочатку відмо-вилась від дитинки, а потім зі своєю мамою прийшла і таки забрала малюка», — розповідає Олена Павлівна.

Але це, радше, винятки із правил. Та, попри все, «відказ-ні» дітки, народжені в полого-вих будинках, усе-таки мають шанс жити. Хоча і без рідних мам і тат, але жити. Таке само право повинні мати і решта не-бажаних малюків. У тому числі, народжені вдома, у підвалах, поїздах тощо. Саме для них і створюються «вікна життя». Звичайно, ініціатори останніх не тішають себе думками, що це раз і назавжди розв'яже проб-лему. І покинутих немов-лят не будуть знаходити біля гаражів, у смітниках чи деінде. Але, кажуть ме-дики, навіть одне врятова-не маленьке життя — уже буде великою перемогою.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

P.S. Є думки, що такі «вікна» можуть таїти в со-бі потенційну небезпеку. Мов-ляв, матір, яка сумнівається ки-дати дитину чи ні, побачивши затишне «вікно життя», легше піде на цей крок. Але те, що в новонароджених з'явиться біль-ше шансів вижити, — факт. От тільки одне-єдине «вікно» на все велике місто — це майже ніщо. Годі мріяти, що горе-матір, яка збирається викинути своє не-мовля на смітник, буде їхати з ним до «вікна» через усе місто.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

НАША ДОВІДКА

Пік відмов від новонароджених припав на 2000 рік. Тоді у відділення було направлено 100 малю-ків. Потім кількість «відказників» почала поступово зменшуватися: 2007-го — 82 дитини, 2008-го — 63, 2009-го — 52. Цього року, станом на середину листопада, до відділення перевели 38 немовлят. Із них за трьома повернулися. Найчастіше від дитини офіційно відмовляються моло-ді жінки (студентки), в яких були перші пологи. Ситуація у всіх майже стандартна: дівчата зу-стрічаються з чоловіками, вагітніють від них, а ті від дитини відмовляються. Виховувати само-тужки матері не наважуються.

клінічної лікарні №10 Данило Добуш (на знімку).

Медсестри почують сигнал і заберуть немовля. Про те, хто його приніс і чому, ніхто ніко-го розпитувати не буде. Адже

В та С — демонструє свою сто-відсоткову готовність завідувач-ка вже згадуваного відділення Олена Требухіна. — Якщо маля буде більш-менш здорове і не потребуватиме додаткового спеціального лікування, його залишать до двох-чотирьох мі-сяців у відділенні. Потім, якщо охочих усиновити не знайдеть-ся — переведуть до будинку ди-тини. «Вікно життя» для нас — новинка. Ми звачилися на цей крок, тому що навіть одне врятоване немовля — це вже плюс. Сподіваємося, що впорає-мось.

«Відказників» у пологових будинках стало менше

А поки що тут працюють у звичному режимі: в кількох кімнатках туляться «материн-ські» немовлята із септико-гі-некологічного відділу та «від-казні» малюки з пологових бу-динків столиці. «Як правило у нас по десять, а то й більше ді-тей одночасно перебувають. Але кілька днів тому трьох на

народження відмовились. Та все одно, переконує Олена Требухіна, сьогодні дітей у по-логових будинках значно рідше залишають. А от охочих взяти в сім'ю малюка стало більше.

— На двох «відказників» нині оформляють документи на опікунство та всиновлення. Із «нічийних» тільки один хлопчик залишився...

Прототип сучасного «вікна життя» — так зване «колесо підкидьків» — з'явився в XII столітті з ініціативи папи римського Інокентія III: його шокувала звістка про величезну кількість мер-твих немовлят, знайдених у річці Тибр.

КОМЕНТАР ПСИХОЛОГА

Тетяна ГУРЛЄВА, науковий співробітник Інституту психології імені Г. Костюка АПН України: — **Причини появи матерів-зокуль можуть бути дуже різні, починаючи від соціальних, закінчуючи ситуативними, навіть хворобливими. Це також можуть бути безсилля й розгубленість вагіт-них дівчат, зневажених родиною, матеріальна невпорядкованість, особистісна незрілість.**

Жінка, яку відвідують думки відмовитися від дитини, зможе спокійно залишити її у спеціально пристосованому місці, тому що буде впевнена, що здоров'ю малюка нічого не загрожує. Але що втримає ту матір, в якій просто немає жалості й жалю до власної дитини, коли їй однаково, ви-живе вона чи ні? Таку жінку й «вікна життя», й «колиска лелеки» не заманять. Хоча ймовірно, що до деяких таких породілей все-таки можна достукатися (якщо не до їхнього серця, то до розуму).

Порушена проблема багатобаспектна. І, кажучи про «вікна життя», не можна забувати про ви-ховання дівчинки в родині, садку, школі; про основи материнства; про права й гарантії вагітної і молодой мами; про доцільність утримання від ранніх статевих стосунків поза шлюбом; про перева-ги початку статевого життя в коханні за особистісної зрілості чоловіка та жінки і сталого ма-теріального становища.

Обговорюване нововведення врятує кілька десятків, сотень немовлят — це можна тільки віта-ти. Однак, гадаю, популяризувати цей (несимпатичне слово) «контейнер» у тому розумінні, що, мовляв, позбудьтеся дитини цивілізовано, навряд чи правильно. Адже цим суспільство популяризує думку про те, що це можливо.

Відкриття «вікон життя» не буде успішним, якщо одночасно пропагувати жорстокість, жадіб-ність, безвідповідальність, споживацтво, досягнення успіху за будь-яку ціну. Слід підняти на на-лежну висоту обговорення в суспільстві і на державному рівні проблеми профілактики, попереджен-ня небезпечного життєвого кроку. Вирішення цих питань є пріоритетним, тому що від цього зале-жить майбутнє країни.

го її й викинула, наче сміття, рідна матір. Дівчинка скотилася з насипу і... вижила. Сьогодні Іринці уже п'ять років. Разом зі своїм татом-рятівником Андрі-єм та справжньою, хоч і не рід-ною, мамою дитина готується йти в перший клас. Про те, які були перші години її життя, ма-леча навіть не здогадується...

Таких, як Іринка, щороку в Україні знаходять кількадесят діток. На жаль, врятувати вда-ється не всіх. Породіллі, яких язик не повертається назвати

мета проекту — просто збере-гти новонародженому життя. За словами пана Добуша, переду-сім розраховані такі «вікна» на неблагополучних породіль: «Скажімо, міліція затримує бездомну вагітну жінку. І їй потрібно сказати: шановна, ко-ли народиться дитина, ви мо-жете її віднести у таке-то місце, якщо не зможете їй дати раду. Думаю, якби жінки знали, що існують ці «вікна», вони б гріх на душу не брали (не вбивали б і не покидали у смітнику не-

Витяг із Кримінального кодексу України

Стаття 117. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини під час пологів або відразу після пологів — карається обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк.

Стаття 135. Завідоме залишення без допомоги особи, яка пе-ребуває в небезпечному для життя стані і позбавлена можливос-ті жити заходів до самозбереження через малолітство, ста-рість, хворобу або внаслідок іншого безпорадного стану...

Такі самі дії, вчинені матір'ю стосовно новонародженої дити-ни... — караються обмеженням волі на строк до трьох років або позбавленням волі на той самий строк.

На Черкащині лисиць масово імунізують від сказу — у Золотоніському, Драбівському, Чорнобаївському і Канівському районах тварин підгодовують м'ясом з вакциною (УНІАН)

Понад 15,3 млн. грн. платежів зібрали за 10 місяців цього року терно-пільські податківці за користування надрами, проведення геологорозві-дувальних робіт, спеціальне використання водних та лісових ресурсів та забруднення довкілля, *інформує наш власкор Любов ЛЕВИЦЬКА*

АКТУАЛЬНО

► *ТЕРНОПІЛЬЩИНА*

У краї засаджують пустирі
На Тернопільщині про-ведено інвентаризацію малопродуктивних зе-мель, унаслідок якої ви-рішено залісити 4 тисячі гектарів.

Ця робота вже почалася у Борщівському та Підгаєцькому районах, де на виведених із сільськогосподарського вироб-ництва малопродуктивних зем-лях створено 156,8 гектара нових лісових насаджень. Затвер-джено матеріали вибору зе-мельних ділянок площею 185,2 гектара на територіях Бере-жанського, Козівського, Підга-єцького районів, які також бу-де залісено. В області чимало ділянок, на яких ліс виріс сам, тому актуальним є питання визнання їх правового статусу. Голова облдержадміністрації Михайло Цимбалюк доручив відповідним службам знайти відповідний механізм розв'яз-вання цієї проблеми. Наразі по-казники лісистості області нижчі, ніж в середньому в Ук-раїні, тому влада й надалі три-матиме це питання під кон-тролем. Для того, щоб досягти оптимального для області по-казника, а це 20 відсотків, до-ведеться чимало попрацювати

Любов ЛЕВИЦЬКА.

► *БУКОВИНА*

За декілька годин роботи витягли кілометр браконьєрських сіток

Днями екоінспектори провели рейд Дністров-ським водосховищем, і лише за кілька годин роботи на берег було витягнуто дев'ять бра-коньєрських сіток: загалом майже кілометр полімерної риб'ячої смерті.

Як зазвичай буває під час таких перевірок плеса, господа-рів снасті не ввіймали. Вони якимсь дивним чином зазда-легідь дізнаються про майбут-ній рейд і зникають, покинув-ши свої сітки. Тим паче цей китайський крам на будь-яко-му базарі коштує не надто до-рого. Загалом цього року бу-ковинські екологи витягли із водойм краю понад сім кіло-метрів сіток, а до відповідаль-ності притягнуто лише чо-тирьох порушників природоо-хоронного законодавства.

Під час нинішнього рейду екологи виявили серед риби, що потрапила до сіток, особи-ну вирезуба (*Rutilus frisii*) — виду, занесеного до Червоної книги. Ця риба була досить поширена у водоймах України ще в середині минулого сто-ліття, але гідробудівництво на річках призвело до майже пов-ного її зникання, бо переш-коджало нересту. Як розповів доцент кафедри зоології та гід-робіології ЧНУ Олексій Худий, у Дністрі вирезубу вдалося ви-жити: сформувалася популя-ція, яка не виходить у море, а без перешкод дістається вер-хів'я річки, де й нереститься. Порівняно з іншими водойма-ми України цієї риби в Дністрі наразі більше, та це не озна-чає, що її можна виловлювати. Чинні штрафні санкції не можуть покращити ситуацію із браконьєрством на Дністрі, втім, як і на інших водоймах України. Буковинські екологи пропонують збільшити розмір штрафу принаймні в сотню разів.

Сергій СУЛИМА.

За вилов форелі накладали штраф ще за часів Австро-Угорщини

З 15 жовтня по 15 грудня в Івано-Франківській об-ласті проводиться двомісячник охорони форелі. Саме в цей період відбувається нерест цього рідкісного ви-ду риб. За знищення однієї рибини, незалежно від розмірів, порушника-бракон'єра очікує штраф у роз-мірі 51 гривня. А за знищення самки з ікрою — пока-рання суворіше, адже беруться до уваги і збитки за ік-ру, яка могла б дати початок новому життю.

Струмкова форель, яку на-зивають королівською рибою, в Україні водиться тільки в Карпатах. Ще за часів Австро-Угорщини рибу виловлювали в чистих карпатських річках і везли до Відня, де з неї готува-ли делікатеси для королівсько-го столу. М'ясо форелі — ніж-не і смачне — смакувало цісар-ській родині. Щодо простого люду, то йому до форелі було зась. Уже в ті часи цю рибу охороняли, а за її вилов накла-дали великий штраф.

Нині фореллю теж не пола-суєш, хіба що райдужною, яку завозять з Америки. Згідно з «Правилами любительського і спортивного рибальства» струмкову форель заборонено виловлювати в будь-яку пору року, а не лише під час нерес-ту, бо форель — на межі вижи-вання. Скільки на сьогодні в наших річках водиться цієї ри-би, точно не знає ніхто. Якщо 10 років тому, кажуть працівни-ки рибінспекції, рибалки могли руками ловити її на мілковод-дях, то тепер вона рідко пот-рапляє навіть у сіті. До речі, за чинними правилами, рибалка, який ненароком упіймав фо-рель, має витягнути з її рота га-чок і випустити рибу на волю.

Раніше вижити допомагали. Тепер — не заважають

Вберегти форель від вими-рання намагалися і раніше. «Ще за радянської влади при лісгоспах було створено фо-рельні господарства, де у

штучних умовах вирощували мальків, яких потім випускали в річки, — зауважує провідний спеціаліст Головного держав-ного управління рибоохорони та регулювання рибальства в області Віталій Олійник. — Мальки краще, ніж личинки, могли адаптуватися у природ-ному середовищі. Зокрема, могли втікати від комах, які з ними полюють, тоді як личин-ки тут безпорадні. Отож маль-ки мали більше шансів вижи-ти. Нині форельних господа-рств у нас немає. Лісгоспи самі ледь животіють. Підгодо-вування личинок форелі обхо-диться досить дорого, коштів на це немає. Тому сьогодні пи-тання стоїть не про розмно-ження, а про природне відтво-рення форелі».

Як правило, нерест прісно-водних риб відбувається вес-ною. Форель є винятком з цьо-го правила — вона нерестує в холодну пору року: восени та на початку зими.

— До речі, іншим таким ви-нятком (і на цьому вони ви-черпуються) є миньок, що вза-галі нереститься взимку, — розповідає старший держав-ний інспектор управління ри-боохорони Василь Талько. — Під час нересту форель прямує в мілководні ділянки водойм, обираючи переважно місця з глибиною не більш як 60 сан-тиметрів. На кам'янистому дні самки розгортають хвостом гальку, щоб утворилася ямка. Туди відкладають ікру, яку зверху загортають камінцями. До наступної весни зародки розвиваються під шаром галь-

ки, що промивається швидкою водою. За цей час безліч їх ги-не, знищується хижаками. Та й самі форелі за нагоди не від-мовляються поласувати своєю ж ікрою. Біда ще й у тому, що плодючість форелі дуже неве-лика: від 200 до 600 ікринок. Для порівняння плодючість коропа — від 90 тисяч до 1,7 мільйона ікринок; карася — від 8 тисяч до 800 тисяч; щуки — від 1,6 до 260 тисяч ікринок. Навіть у всім відомій верхо-водки плодючість до 4 тисяч ікринок.

Ця риба водиться тільки в чистій воді

Чому форель для нересту облюбовує верхів'я річок? Там — чистіша вода, немає такого замулення, як вниз по течії. Окрім того, річка прогріваєть-ся більше, а отже, в ній краще розвиваються різні кормові ор-ганізми, якими живиться мала форель. Потім вона переходить на комах, навіть може ловити їх, вискакуючи з води, а далі спускається на більш глибинні води, де харчується рибою. «Форель — риба-хижак», — нагадують їхтіологи.

До всього форель ще й до-сить вибаглива риба. Наяв-ність її у річці — це свого ро-ду діагноз, що вода в ній чис-та. Ця риба надзвичайно чу-тлива до забруднення навко-лишнього середовища. Ще для неї дуже важливо, щоб у воді був високий уміст кисню, бо інакше вона хворіє і помирає. У верхів'ях гірська річка, пада-ючи з каменя на камінь, збага-чується киснем, тому сюди й прямує форель. А внизу течія уповільнюється, немає перека-тів води й умови для форелі гірші. У верхів'ях також немає риб-хижаків, які не проти по-живитися ікрою форелі, якої й так мало. Натомість тут фо-рель підстерігає інша напасть — бракон'єри.

— Незважаючи на заборону вилову струмкової форелі, —

продовжує Василь Талько, — на неї нерідко полюють не ли-ше жителі гірських сіл, а й ту-ристи. На річках влаштовують загати (місцева назва «ліски»), в які потрапляє риба. Негатив-ного впливу для популяції фо-релі завдає й нерациональна господарська діяльність люди-ни в Карпатах, що призводить до замулювання річок, струм-ків, потоків. Вони міліють че-рез змив ґрунту зі схилів, де по берегах річок вирубуються лі-си. З лісопереробкою пов'язано ще одне лихо — трелюван-ня деревини потоками, після якого у воді залишаються шматки кори, тріски та гілля-ки, які з часом починають роз-кладатися, забираючи необхід-ний для форелі кисень. Вода вимиває з деревини дубильні та інші стійкі органічні речо-вини, що теж негативно впли-ває на життєдіяльність водних організмів. Крім того, під час самого трелювання деревини фізично знищуються кладки ікри.

Тому в період нересту ін-спектори рибоохорони разом із працівниками міліції, держав-ної лісової охорони та громад-ськістю пильнують не лише за бракон'єрами, а й за тим, як ведуться роботи зі спрямлення русел та з вибірки піщано-гра-війної суміші на берегах річок, чи не забруднюються водото-ки, чи немає скидів стічних вод тощо. Виявлення будь-яких гідротехнічних робіт у водоохо-ронній зоні, незаконної вибірки піщано-гравійної суміші, трелювання лісоматеріалів по-токами, а також миття тран-спортних засобів у прибереж-ній смузі трактується як грубе порушення Правил рибальства, що завдає істотної шкоди від-творенню цього цінного виду риб. До речі, з початку двомі-сячника працівники рибоохо-рони зафіксували вже вісім різ-них порушень, які завдають шкоди нересту форелі.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківська область.

У Судаку колектив лісгоспу впорядкував два дитячі майданчики

Що можуть подарувати людям працівники лісового господарства? Перша думка, яка прийде в голову багатьом із нас, — посадити нові ліси. Безперечно, цей напрям ді-яльності лісників сьогодні пріори-тетний. Однак на цьому лісівники не зупиняються: варто лише вияви-ти трішки фантазії й... отримаєте незвичайний і, головне, практичний сюрприз.

У рамках безстрокової акції «Чистий Крим» колектив державного підприємства «Судакське лісомисливське господарство» нинішньої осені провів роботу із благоу-строю дитячих майданчиків у Судаку. Так, два майданчики, розташовані біля житло-вих будинків неподалік від будівлі лісгос-пу по вулиці Алуштинській раніше були зруйновані. Буквально днями вони отри-мали новий естетичний вигляд. Тепер майданчики стали зразком сучасного дер-ев'яного зодчества. Ідея відродити місця відпочинку й розваги дітей належить ди-ректорові підприємства Анатолію Ензелю. «Знаєте, як кажуть: хочеш змінити світ, почни із себе. От і ми почали благоустрій зі свого району, особистим прикладом по-казуючи, що в цій корисній і хорошій справі потрібні сконсолідувати зусилля, щоб наше місто стало чистим і гарним», — упевнений Анатолій Володимирович. На дитячих майданчиках лісники вста-новили ослінчики, гойдалки, пісочницю, поставили огороження, урни для сміття і

прикрасили територію безліччю інших декоративних елементів. Жителі прилеглих будинків не тільки зустріли хорошу ініціативу посмішками, а й самі взялися завзято допомагати лісникам очищати дитячі май-данчики від завалів сміття. Лісівники не могли не внести свій «фірмовий штрих», і по периметру майданчиків висадили кілька десятків саджанців вічнозеленого кипариса, сосни кримської та ліванського кедра. «Узявши шефство над відтвореними майданчиками, працівники Судакського

державного лісомисливського господа-рства обіцяють і надалі робити посильний внесок у процвітання рідного міста-курорту», — сказав співробітник Республі-канського комітету АРК по лісовому і мисливському господарству Максим Го-ловань.

Георгій ВЕРБЕС.

На знімку: лісники Судакського лісомис-ливського господарства на благоустрої дитячих майданчиків у місті.

Фото Ольги ПУКАЧ.

У «Сколівських Бескиди» завезли п'ятьох зубрів

Нині в Україні налічується близько 350 зубрів. На початку 90-х їх було майже 700. Найбільша популяція у Вінницькій області — 120 особин, завезених з Білоруської пущі. А на Львівщині — 41.

Останніми роками в Національний природний парк «Сколівські Бескиди», яким опікується управління лісового та мисливського господарства Львівської області, почали завозити зубрів із країн Євросоюзу. Минулого тижня до України прибуло п'ять зубрів: трьох завантажили на «фуру» в німецькому Баварському національному парку, двох — в Австрії. Ще двоє... не вмістилися у вантажку. Їх планують перевезти весною, коли потеплішає і період акліматизації для тварин буде більш сприятливий.

Кореспонденту «Голосу України», єдиному з журналістів, пошастило особисто спостерігати за процесом «переміщення тварин» в Україну.

Два польські водії намагалися залишити територію Польщі з самого ранку, але процедура оформлення живого вантажу затягнулася аж на чотири години. На Краковецькій митниці тварин протримали... ще чотири години. Таким незвичним для митників виявилось переміщення зубрів.

Тварин перевозять у невеликих оббитих дошками контейнерах. Це для того, щоб зубри

не мали простору для різких рухів і не травмувалися. Воду і корм тваринам подають через невеликі отвори. Для перевезення — умови оптимальні. Але не для того, щоб стояти в черзі на митниці...

Польським та українським митникам доведеться звикати до такого незвичного вантажу. Є домовленість: щороку сімейство зубрів у національному парку поповнюватиметься 4—6 «іммігрантами» з ЄС. «Ми виграли грант, який надали Нідерланди для відновлення популяції зубрів у Східній Європі», — розповів «Голосу України» заступник начальника управління лісового та мисливського господарства Львівської області Василь Бурмас, який зустрічав «вантаж» на кордоні. — Фінансує проект Фонд відновлення великих рослиноїдних ссавців Євразійського

континенту. За науковий супровід з української сторони відповідає заступник директора Інституту екології Карпат Оксана Марискевич (вона, до речі, також чекала на зубрів на кордоні. — Б.К.), з польської — науковці Польської академії наук. До 2015 року плануємо довести поголів'я зубрів у «Сколівських Бескидах» до 30 тварин і значно поліпшити їх генофонд. Зубри, які залишалися в Карпатах, були од-нієї крові. Самки часто народжували мертвих телят. Щоб отримати потомство, потрібна «свіжа» кров».

Тільки під вечір втомлених зубрів, які за тривалу подорож пережили не один стрес, повезли до постійного місця прописки — у національний природний парк «Сколівські Бескиди», за 180 кілометрів від кордону. Там, у Майданському лісництві на них уже чекали директор «Соколівських Бескидів» Василь Бандерич, працівники ветеринарної лабораторії, співробітники парку... Фахівці сподіваються, що сім'я прийме новачків (до речі, рішення щодо

цього — за самкою). З минулого заводу вже отримали потомство — бичка.

Майданське лісництво не знічев'я обрали для розведення зубрів. Фахівці з Нідерландів вважають цю територію дуже сприятливою для цих тварин. Рівнинна місцевість, що переходить у гори. Хороша кормова база. За грант тут обладнали сучасний вольєр, відгородивши три гектари землі. Створили один із найкращих в Європі загонів.

...Для вивантаження зубрів довелося застосовувати кран і два потужні лісовози. Цей процес дуже складний і забрав близько трьох годин. Тільки майже опівночі зубрів привезли до вольєру, де тварини перебуватимуть на карантині цілий місяць. Ветеринари підписали акт про це.

«Усі зубри, яких було завезено до нас торік, прижилися», — розповів «Голосу України» заступник директора з наукової роботи Інституту екології Карпат Оксана Марискевич. — З харчами жодних проблем — їх не бракує в місцевих лісах. Найбільш небезпечні для зубрів — люди».

Богдан КУШНІР.

Львівська область

На знімках: німецькі зубри на території національного парку «Сколівські Бескиди»; зубри, завезені торік, дали приплід.

Фото Національного природного парку «Сколівські Бескиди».

Землю поглинають звалища

У нашій країні площа земель, поглинутих сміттєзвалищами, становить 167 тисяч гектарів. На них зосереджено близько 30 мільярдів тонн побутового сміття та відходів.

Про це на прес-конференції щодо екологічного проекту «Green Rush» повідомила голова Всеукраїнської екологічної ліги Тетяна Тимочко. За її словами, всі землі, зайняті сміттям, є родючими, тому питання утилізації та переробки відходів наразі надто важливе. «Ситуація з побутовим сміттям дуже серйозна. Нині через відходи забруднюються навіть ґрунтові води, а розв'язувати питання шляхом підпалу сміття — недоцільно, адже отруйними токсинами, що виділяються внаслідок горіння, дихають люди. Існує проблема стану полігонів та сміттєзвалищ, які ще десятки років тому вичерпали свій ресурс, зокрема, п'ятий полігон міста Києва, Стадницьке сміттєзвалище

поблизу Вінниці, Малахівське на Тернопільщині та інші», — поінформувала вона.

На думку Тетяни Тимочко, одним із найкращих розв'язань проблеми є впровадження системи роздільного сміттєзбирання, що дасть змогу швидше та легше переробляти відходи, **повідомляє «Зелений світ»**. «Давно відомо, що використання макулатури під час виготовлення паперу в 6 разів зменшує використання води. Тож нині нам потрібно підтримати малий та середній бізнес, який займається питаннями роздільного сміттєзбирання та пере-

робки відходів. Не варто забувати і про біогаз, який можна видобувати із сміттєзвалищ», — наголосила голова Всеукраїнської екологічної ліги.

Керівник проекту «Green Rush» (першої екологічної ініціативи міжнародної молодіжної організації AIESEC) Маргарита Пахлова підкреслила, що проект спрямовано на підвищення екологічної свідомості суспільства та привернення уваги населення до проблем довкілля. Основним завданням учасників є поширення на території Києва організованого вивезення та розділення сміття.

«Наразі ми проводимо кілька освітніх проєктів серед учнів та студентів столиці: розповідаємо їм про проблеми довкілля та систему роздільного сміттєзбирання», — зазначила вона. Маргарита Пахлова назвала іншу проблему, що пов'язана з роздільним сміттєзбиранням в Україні. «Ми однаково змушені викидати розділене в окремі пакети сміття до одного контейнера, бо система розділення відходів, що вже давно властива для Європи, у нас в Україні ще не знайшла свого втілення», — резюмувала вона.

У Сімферополі презентовано лінію для сортування сміття

За повідомленням інформаційного агентства «е-Крим», на полігоні твердих побутових відходів у селищі Кам'янка поблизу Сімферополя днями було презентовано лінію для сортування відходів, що належить україно-словацькому підприємству «СІМЕКО».

За словами заступника директора підприємства «СІМЕКО» Володимира Коріна, функціонування сміттєсортувальної лінії скоротить об'єм твердих побутових відходів, що спрямовуються на полігон, на 30—40 відсотків. Вартість проєкту становить 15 мільйонів гривень, працюватимуть на лінії 52 особи у три зміни.

Міський голова Сімферополя Г. Бабенко повідомив журналістам, що, крім сортування відходів, які спрямовуються на звалище, планується також утилізувати відходи, що там накопичилися за роки експлуатації, а також розпочати видобування полігонного газу для подальшого виробництва електричної та теплової енергії.

За даними керівництва «СІМЕКО», в листопаді після завершення будівництва даху сміттєсортувальна лінія розпочне свою роботу.

АКТУАЛЬНО

► ЛУГАНЩИНА

Заборонили спалювати опале листя

Тих, хто не виконує заборону Державної екологічної інспекції області, притягають до адміністративної відповідальності. Таких уже виявилося 110 осіб, а загальна сума штрафів становить 26,690 тисячі гривень.

Ставлення до опалого листя за останній рік різко змінилось. Сьогодні в інспекції пояснюють, що листя принесє найбільшу користь, якщо залишити його під деревами для природної переробки. Це прискорить утворення перегною і створення природного добрива. А спалювання листя — це екоцид, забруднення атмосфери. Згідно з матеріалами досліджень, проведених Національним екологічним центром України, з однієї тонни спаленої рослинності в атмосферу виділяється близько 9 кілограмів мікрочастинок диму. До їхнього складу входять пил, окиси азоту, чадний газ, важкі метали й низка канцерогенних сполук. У тліючому без доступу кисню листі виділяється бензопірен, здатний спричинити в людини ракові захворювання. Крім того, з димом у повітря вивільняються діоксини — одні з найотрутіших для людини речовин. Одне слово, екологи закликають населення не шкодити навколишньому середовищу і здоров'ю інших людей. У крайньому разі, листя мають утилізувати на полігонах твердих побутових відходів. Відповідальність за самовільне спалювання листя в парках, скверах без дозволу органів державного контролю або з порушенням такого дозволу передбачена статтею 77-1 Кодексу про адміністративні правопорушення. Ця стаття передбачає покарання у вигляді штрафу, що становить 10—20 неоподатковуваних мінімумів для громадян, а для посадових осіб — 50—70 неоподатковуваних мінімумів.

Алла АНТИПОВА.

► МИКОЛАЇВЩИНА

Ні попити, ні вмитися, ні коня скупати...

Поверхневі води річки Південний Буг на вході в Миколаївську область перевищують гранично допустимі концентрації фосфатів, заліза, нафтопродуктів, аніонів та інших активних речовин у півтора—три рази.

Такого тривожного висновку дійшли фахівці відділу інструментально-лабораторного контролю Державної екологічної інспекції в Миколаївській області, котрі два тижні (з кінця жовтня по 11 листопада) відбирали проби води з річки Південний Буг у селі Довга Пристань на кордоні із сусідньою Кіровоградською областю.

Протікаючи територією чотирьох областей, річка Південний Буг поступово забруднюється, втрачає здатність до самоочищення й на виході в Чорне море перетворюється на брудну стічну каналу. Багато-разове перевищення гранично допустимої концентрації забруднюючих речовин поблизу села Грушівка, що в Первомайському районі, — наслідок скупчення оборотних вод промислових підприємств і водоканалізаційних господарств Хмельницької, Вінницької та Кіровоградської областей. Остаточний акорд у забруднення річки робить Миколаївська область, на території якої сконцентровано атомне та металургійне виробництво.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

Київ перевиконає вимоги УЄФА: до Євро–2012 замість 7300 номерів у 3—5-зіркових готелях створять більш як 9 тисяч, — обіцяє голова КМДА О. ПОПОВ (ІМК)

У НОМЕР

► [ІВАНО-ФРАНКІВСЬК](#)

Дали на «комуналку»

Уперше за останні п'ять років Міністерство житлово-комунального господарства виділило Прикарпаттю на реформування галузі 7 млн. грн. Про це під час семінару «Ефективне впровадження загальнодержавної програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2009—2014 роки», що відбувся в Івано-Франківську з ініціативи державного підприємства «Агентство розвитку ЖКГ», повідомив заступник голови облдержадміністрації Руслан Гусак. Він зазначив, що початкова сума, яку міністерство збиралося надати Прикарпаттю, становила 16,5 млн. грн. Однак «для освоєння цих грошей не було достатньо проектів». Тим часом коштом ЄБРР планують профінансувати чотири проекти (в Івано-Франківську, Калуші та Коломиї), спрямовані на поліпшення теплопостачання та якості питної води.

Дарина НАЗАРЧУК.

► [КРИМ](#)

У Сімферополі фіксують зростання захворюваності на ГРВІ

Санепідемстанція Сімферополя відзначає зростання захворюваності на гострі респіраторні вірусні інфекції. Мешканці столиці Криму ігнорують рекомендації міських лікарів і не поспішають робити щеплення від грипу. Зробили це не більше трьох відсотків городян. «Темп приросту захворюваності на ГРВІ у жовтні порівняно з попереднім місяцем становив 39,5 відсотка, — повідомив головний державний санітарний лікар міської СЕС Олег Гончаренко. — Однак епідемічний поріг не перевищено». У зв'язку з браком фінансів місто не виділило коштів на вакцинацію громадян, які входять до групи ризику. Як заявила заступник начальника управління охорони здоров'я міста Оксана Козуб, на це потрібно 3 млн. гривень. Управління рекомендує підприємствам за власний кошт імунізувати працівників.

Георгій ВЕРВЕС.

► [КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ](#)

Не бийте дитину!

Семеро батьків притягнуто до відповідальності за жорстоке поводження з власними дітьми у місті з початку року. Так міська служба у справах дітей, яку очолює Лілія Бевз, протидіє насильству в родинях. Та не завжди постраждали можуть повідомити про знущання. Найбільше діти страждають від дій дорослих саме у власних родинях, каже очільниця служби. Наразі у місті намагаються вивчити та застосувати кращий український та міжнародний досвід розв'язання цієї непростой проблеми.

Віра ШПИЛЬОВА.

► [ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ](#)

Молебень на кордоні

Архієпископ Чернігівський і Новгород-Сіверський Амвросій, єпископ Брянський і Севський Феофілакт та вікарій Гомельської єпархії єпископ Речицький Леонід на кордоні відслужили молебень «за добробут трьох братніх народів». У заході взяв участь і митрополит Іларіон. «І сьогодні, хоча політичні кордони розділяють нас, духовна єдність, що скріплює наші народи, виявляється вище за будь-які політичні розділення», — зазначив останній. У своїй промові митрополит також закликав архієреїв, кліриків та мирян зробити все для того, щоб зміцнювати єдність.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Насамперед необхідно відновити авіацію

Але поки що армію радують новими танками

Днями Генеральний штаб Збройних сил України відзначив свій 19-й день народження. З цієї нагоди перед журналістами рапортував начальник Генштабу — Головнокомандувач ЗС України генерал-полковник Григорій Педченко.

— Цей рік був вирішальний. Нам необхідно було визначитися, що ж таке стабілізувати ситуацію? І Генеральний штаб разом із Міністерством оборони визначився в цьому питанні. Стабілізація ситуації в Збройних силах України полягає в тому, що військовослужбовець повинен бути професіоналом, займатися своєю професійною справою — готуватися до захисту й бути готовим захистити свою Батьківщину. І водночас військовослужбовець має бути соціально захищеним, — заявив Григорій Педченко.

Він підбив підсумки підготовки ЗС в 2010 навчальному році. Завдяки фінансуванню в розмірі 89,674 мільйона гривень (удвічі більше, ніж у 2009

році) вдалося провести 91 захід оперативної та 79 — мобілізаційної підготовки, що становить 100% від запланованого, наголосив начальник Генштабу.

Головним досягненням поточного року генерал-полковник вважає те, що вдалося зупинити негативну тенденцію падіння рівня бойової готовності ЗС України. Як ілюстрацію Григорій Педченко навів показники нальоту армійської авіації Сухопутних військ: сьогодні він становить 2 110 годин, що вдвічі перевищує дані минулого року.

— Насамперед нам необхідно відновити авіацію, — заявив генерал-полковник Григорій Педченко й пообіцяв: уже до кінця року буде

ЗА ДАНИМИ ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ЗС УКРАЇНИ

В 2010 році було підготовлено 15 батальйонів зі складу Сухопутних військ і військ берегової оборони Військово-Морських сил, 3 військові частини та 9 підрозділів протиповітряної оборони Сухопутних військ, 21 підрозділ зенітних ракетних військ Повітряних сил, 208 літних екіпажів і 10 кораблів зі складу Об'єднаних сил швидкого реагування, 24 кораблі та судна зі складу Основних сил оборони.

Місто задихається від відходів

В Одеській області налічується 617 полігонів для зберігання твердих побутових відходів. І тільки 124 із них мають сертифікати на проведення робіт. Інші — стихійні. Кількість стихійних смітників зростає не щодня, а щогодини. Побутове сміття, відходи промислових підприємств вивозяться зазвичай у зелені зони. За словами начальника Державного управління охорони навколишнього природного середовища в Одеській області Анатолія Ячкава, з бюджетного запиту в 90 мільйонів гривень на розв'язання екологічних проблем регіон одержав тільки 15 мільйонів. Ці кошти було витрачено на реконструкцію колекторів на Деволановському узвозі в Одесі. Всі інші екологічні проблеми, у тому числі, і утилізація твердих побутових відходів залишилися без фінансування.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Почали з полігонів

Системну програму створення паспортизованих полігонів для побутових відходів розпочали на Дніпропетровщині. Зокрема, у Юр'ївському районі, де досі не існувало жодного паспортизованого сміттєзвалища, перший такий полігон уже готовий до здачі в експлуатацію. Для його будівництва цього року з обласного бюджету виділили 1,2 млн. грн. Він обслуговуватиме три сільські ради: Юр'ївську, Жемчужинську та Варварівську. Це 12 сіл, у яких проживає понад 4,5 тис. жителів. Термін накопичення відходів на ньому розрахований на 25 років. За словами голови ОДА Олександра Вілкула, наступним кроком стане будівництво ліній сортування та переробки відходів. «Для цього ми готові залучати інвесторів і спільно реалізувати проекти», — зазначає він.

Цього року з обласного бюджету виділено кошти на виготовлення проектно-кошторисної документації для будівництва полігонів у райцентрі Магдалинівка та селищі Іларіонове Синельниківського району. Крім того, вже будуються такі сміттєзвалища у місті П'ятихатки та райцентрі Широке. У Широкому також завершується будівництво лінії сортування та переробки твердих побутових відходів.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Вибори позаду — з водою вирішуйте самі!

ді. І на початку минулого літа Запорізька облдержадміністрація, здавалося, предметно взялася за проблему. Адже привозна вода і «вивізні» нечистоти аж ніяк не прикрашають одну з візитівок області. Тому на червневій нараді йшлося навіть про італійських інвесторів, готових вкласти в кирилівську воду 40 мільйонів євро. Однак, що ми чуємо під час наради практично з тим само складом учасників 18 листопада? «Питання водозабезпечення та водовідведення Кирилівки — це внутрішня справа громади», — заявила заступник

голови облдержадміністрації Лариса Мефедова, звертаючись до керівників Якимівського району і селища Кирилівки. Виходить, «забутий Богом і начальством» степовий район і взагалі-то не дуже велике селище своїми бюджетами мають потягнути проект у 40 мільйонів євро! Та такі гроші сьогодні не знайде навіть обласне Запоріжжя! Але вибори позаду і, дуже на те схоже, проблеми популярного курорту теж.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запорізька область.

ФОТОФАКТ

У Дрогобичі триває виставка «Перетворення Господньою Любов'ю», на якій представлено твори образотворчого й декоративно-ужиткового мистецтва засуджених, що відбувають покарання в установах позбавлення волі.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).

П'яте колесо було «нафаршироване» наркотиками і сигаретами

Громадянин Білорусі спробував перевезти через українсько-словацький кордон не лише сигарети, а й марихуану, акуратно приховавши їх у запасному колесі.

Іхав іноземець зі своїми родичами у легковіку в приватних справах аж до Італії через Україну. Щоб «приспати» пильність інспекторів, кордон перетинав пізно вночі в пункті пропуску «Ужгород». Після запевнень мандрівників, що нічого прихованого або такого, що підлягає обов'язковій декларації, вони не перевозять, митниками було прийнято рішення провести поглиблений огляд іномарки. І результат не забарився... Спецприладом митники визначили: запасне колесо «нафаршироване». Виявлено приховані 200 пачок сигарет українського виробництва та пакет з речовиною рослинного походження темно-зеленого кольору. За висновками профільного спеціаліста, це — конопля та тетрагідроканнабінол. У підсумку чоловік позбувся і сигарет, і марихуани (33 грами), й автівки загальною вартістю 150 тисяч гривень. Остаточний ступінь його вини тепер визначатиме суд.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

Питання водозабезпечення та водовідведення Кирилівки — це внутрішня справа громади

У столиці правда отака: хтось — боржник, а всім ходити пішака

«Київенерго» оголосило війну злісним неплатникам за комунальні послуги, а разом — і законослухняним громадянам. Під гарячу руку компанії потрапили мешканці кількох будинків на столичних Осокорках. Без світла й робочого ліфта їх залишили через заборгованість окремих квартир. Про те, що будинки занесли до «чорного списку» боржників, люди довідалися вже після того, як парадні поринули у темряву.

У полоні власного будинку от уже четвертий день — киянка Олена Митченко. Підніматися й спускатися з десятого поверху на своїх на двох непрості кожній людині, а їй на останніх місяцях вагітності такі фізичні навантаження й поготів ні до чого.

— У той день, коли відключили ліфт, мені стало зле ще в метро. Ледве допленталася до під'їзду, а там такий сюрприз, — розповідає жінка. — Тільки ввечері ЖЕК вивісив оголошення, написане фломастером від руки, мовляв, готуйтеся до відключення світла на сходових клітках. Про те, що до того ж буде зупинено ліфт, — ані слова.

Під домашнім арештом опинилася й однорічна Олечка. Спустити коляску без ліфта її бабусі Лідії Панасівні не під силу.

— Ми не можемо з дитиною вийти погуляти, розглядаємо дитячий майданчик з вікна, — каже вона. — Вранці, йдучи на роботу, тримаємося за стіни, щоб не впасти, а ввечері повертаємося і боїмося, щоб, не дай Боже, хто по голові не дав.

У «Київенерго» редакції повідомили: без електроенергії мешканців багатоповерхівок залишили борги ЖЕКу: «ТОВ «Житловик», яке обслуговує будинки, не платить за електроенергію протягом року. «Київенерго» не раз намагалося в усній і письмовій формах домовитися з начальством ТОВ «Житловик» про погашення заборгованості, але всі спроби були марні. ЖЕК свідомо продовжує накопичувати борги».

У компанії також відзначили, що мали повне право позбавляти боржників електроенергії. Не заплатив — залишився без світла. Винятків із правила немає.

Тим часом у ЖЕКу кивають на мешканців, мовляв, ті виставляють комунальників у невідгнотому світлі. Разом з тими, хто справно платить за комуналку, телефонуємо до «Житловика»:

— Скажіть, чому в будинку по вулиці Гмирі, 5а немає світла в парадному й не працює ліфт?

— Тому що заборгованість по будинку велика, — відповідають із того боку проводу.

— Але ми ж платимо регулярно щомісяця.

— А «Київенерго» не розбирається, хто платить, хто не платить. Є заборгованість — прийшли, відрізали світло. А нам просто повідомили й кінець.

— А коли ЖЕК розрахується з боргами?

— У ЖЕКу грошей немає.

Чому не можуть карати тільки боржників, законослухняні громадяни пішли з'ясовувати до райдержадміністрації: «Там нам заявили, що перебувають у процесі самозникнення й що ми нікому не потрібні. Мовляв, це перший захід — потім відключать воду, а тоді й опалення. А ви що хочете, те й робіть».

Наталія ОВДІЄНКО.

На Тернопільщині вшановували аграріїв

З початку року в аграрному секторі вироблено валової продукції на 2,6 мільярда гривень, тут трудиться 111 тисяч працівників, у тому числі два Герої України. Незважаючи на примхи погоди, вони виростили 1,2 мільйона тонн зерна, до 1,5 мільйона тонн зросло виробництво цукрової сировини. Реальну віддачу роботи аграріїв відчув кожен мешканець області. В обласному та районних центрах відбулося кілька ярмарків, де виробники могли збути вирощену продукцію, а городяни придбати її за значно нижчими цінами. Загалом на ярмарках реалізовано продукції більш як на 33 мільйони гривень. Кращами в їх організації визнано Тернопільський, Бучацький і Гусятинський райони. В нагороду їм — дипломи і пристойні грошові премії. Голова ОДА Михайло Цимбалюк привітав також переможців обласного конкурсу аграріїв, який відбувався у 13 номінаціях. Їм подарували ноутбуки, телевізори, холодильники, пральні машини. Багатьом аграріям вручено нагороди, почесні грамоти, подяки Міністерства аграрної політики.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

ФОТОФАКТ

Учора завершив роботу І Луганський міжнародний інвестиційний форум, у якому взяли участь представники Російської Федерації (Ханти-Мансійський край, Московська, Воронежська й Ростовська області), Болгарії, Білорусі, США (штат Мериленд), Польщі, Саудівської Аравії, Нідерландів, Франції та Німеччини.

ФОТОФАКТ

У Києві відбулася церемонія нагородження лауреатів п'ятого сезону Всеукраїнської соціальної акції «Золоте серце».

На знімку: психолог Тетяна Щербина (у центрі) і керівник проекту Валерія Труніліна під час церемонії нагородження лауреатів.

Останки ще п'яťох словацьких солдатів знайшли на Вінниччині

«Приналежність загиблих воїнів до словацької армії визначили за... черевиками, — каже голова кооперативу з прокладання водогону у райцентрі Липовець на Вінниччині Лідія Трофимчук. — Такі само бачили раніше, коли знаходили останки загиблих. У деяких випадках тоді попадалися ще й жетони, а в них інформація про те, що це воїни-словаки».

Коли копали траншею для водогону, ківш екскаватора дістав кістки. Вони лежали разом з патронами та гранатами. Роботу техніки одразу припинили. На місце приїхали працівники МНС. Вони й продовжили розкопки вже вручну. Знайшли останки п'яти воїнів. Їх перепочовують у братській могилі загиблих у роки війни словаків, що неподалік від місця розкопок. Споруджено й монумент у пам'ять про загиблих. Його на місці поховання понад шестисот словацьких бійців встановили ще наприкінці війни, незважаючи на те, що вони воювали на боці фашистів. Загинули солдати у жорстокому бою з радянськими військами 22 липня 1941 року під час наступу на Липовець.

— Мого чоловіка навіть нагородили словацькою медаллю за шефство над могою і збереження пам'яті про загиблих. З посольства обіцяли приїхати представники, щоб вирішити, що робити з останками. Але немає сумніву, що їх перепочовують у братській могилі, — продовжує Лідія Трофимчук.

Монумент пам'яті словацьким воїнам з написами на словацькій мові чи не єдиний в Україні. Він є одним із символів примирення тих, хто воював у роки минулої війни. Час від часу сюди приїзять представники Словаччини. Місцеві жителі по-різному ставляться до вшанування пам'яті тих, хто прийшов на нашу землю разом з фашистами. Але за монументом все одно доглядають.

— Цей монумент є відображенням однією із незвичайних сторінок історії Другої світової війни, — каже завідувач районним архівом, дослідник тих подій Олександр Роговий. — Переписати ці сторінки не можна. Але їх треба знати.

Віктор СКРИПНИК.

У крадіжок — жіноче «обличчя»

На Рівненщині з початку року зафіксовано 3748 майнових злочинів. Утім, як констатував на брифінгу перший заступник начальника УМВСУ в Рівненській області — начальник кримінальної міліції Микола Хватай-муха, відсоток розкриття їх порівняно з минулим роком суттєво зріс.

— Цього року в області скоєно 328 крадіжок державного майна, — каже правоохоронець. — Найбільше — у Здолбунівському та Рівненському районах.

Мешканці позбуваються майна через власну необачність та довірливість: залишають будинки незамкненими, транспорт (велосипеди, мотоцикли) — на подвір'ях просто неба.

З останнього скористалася злочинна група з Тернопільської області, яка «гастролювала» по населених пунктах області. Затримали й квартирних крадіїв: на рахунку групи місцевих мешканців — більше двадцяти кримінальних епізодів.

Цікаво, що до крадіжок долучається дедалі більше жінок, до того ж молодих — віком від 20 до 25 років. На їх рахунку — 36 крадіжок державного і особистого майна. При цьому вік чоловіків-крадіїв коливається від 25 до 45 років.

Олександра ЮРКОВА.

Приїхала японська екзотика

У Луганському художньому музеї відкрито виставку сучасної японської каліграфії. Там демонструються 34 твори. Картини наповнені глибоким філософським змістом, і відвідувачі виставки прагнуть його зрозуміти.

Східна система писемності — унікальна. Лише три-чотири чорні знаки на білому тлі — це вислів, а подекуди й ціла історія. Зокрема, одна з робіт ієрогліфами переповідає нашу приказку «Краще один раз побачити, ніж сто разів почути». А тому відвідувачі подовгу розглядають експонати невідомого і екзотичного для нашого краю мистецтва.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

УКРАЇНА ПАМ'ЯТАЄ

Скорбота без політики

Громадський комітет із вшанування пам'яті жертв голодного вбивства 1932—1933 років затвердив план всеукраїнських заходів під загальною назвою «Голодомор — це геноцид. Пам'ятаємо!». День скорботи, нагадаємо, припадає цього року на останню суботу листопада.

Члени комітету — відомі громадські та церковні діячі, представники культури, мистецтва, науки — закликали всіх людей доброї волі, всіх, хто поділяє біль та жалобу українського народу, незалежно від національності, громадянства і віросповідання, 27 листопада, о 16-й годині, запалити свічку пам'яті за душі замучених голодом. Організатори скорботного заходу наголошують: їхня громадська ініціатива не має опозиційного забарвлення. Політичні мотиви були б дисонансом у скорботному реквіємі. Актію 27 листопада мають відбуватися тільки під державними прапорами з чорними стрічками, хоч як би комусь і хотілися пропіарити свій партійний стяг.

Тим часом на Банковій не квапляться оприлюднити свої наміри зі вшанування пам'яті мільйонів українців. Як заявили в адміністрації Президента, «коли настане час, цю дату відзначатимуть на найвищому рівні». «Ми поділяємо світові оцінки, засудження сталінського режиму, що призвів до страшних жертв, — роз'яснила позицію влади Ганна Герман, — але вшанування пам'яті жертв не повинно перетворюватися на рекламу або черговий привід для сварки з опозицією... Ми будемо, як і належить, проводити відповідні заходи...»

Яку рекламу пані Герман (тим паче вона людина, за її ж зізнанням, віруюча) побачила в панахиді та жалобній ході зі свічками — запитання до неї. Здається, це і є той політичний мотив, від якого застерігають члени комітету. Але «туманність» обіцянки про «найвищий рівень» і не розголошення цієї «державної таємниці» не тільки загрожують перекреслити сценарій громадського комітету: заплановані в столиці заходи можуть не вписатися у можливий президентський маршрут з покладанням квітів, так само, як твори про голодомор не зійшлися в «просторі» з відкорегованим положенням про Національну премію імені Тараса Шевченка. Це є неповагою до людей, які вшановуватимуть пам'ять жертв голодомору без жодних опозиційних підтекстів. З однієї причини — ті, кого безжально вирвали з життя, однієї крові з нами, наступними поколіннями, і їхня смерть у голодних муках — наш вічний сум і непоправна втрата нації.

...Відомий американський історик професор Норман Наймарк на сторінках свого останнього дослідження «Сталінські геноциди» стверджує: штучний голод тридцятих років в Україні має всі ознаки геноциду. «Українське селянство, — пише він, — було під подвійною підозрою: як селяни — контрреволюційний і безнадійно відсталий для більшовиків клас, і як українці, чий націоналізм драгував Сталіна». Тому цю «ворожу групу» і знищували з такою нелюдською жорстокістю — за всіма ознаками геноциду. Україна пам'ятає...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

12 листопада. Президент України Віктор Янукович зустрівся із Прем'єр-міністром Угорської Республіки Віктором Орбаном, який прибув з одноденним робочим візитом до України.

13 листопада. Тернопіль. V Всеукраїнська танцювальна олімпіада.

15 листопада. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин і директор USAID в Україні, Білорусі і Молдові Джаніна Ярузельські під час церемонії відкриття Програми парламентського стажування «Помічник голови Комітету Верховної Ради України 2010–2011 рр.».

14 листопада. Київ. Діти розмальовують фігурки чоловічків під час акції «Запали ліхтарик толерантності».

16 листопада. Мітинг підприємців біля будівлі Верховної Ради України проти прийняття Податкового кодексу України.

17 листопада. В експоцентрі Вінницької торговельно-промислової палати відкрито регіональну виставку-ярмарок «Купуй вінницьке».

18 листопада. Верховна Рада ухвалила Податковий кодекс України у другому читанні та в цілому 269 голосами.

Поки живе і працює село, живе і зростає держава

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Україна традиційно шанує і славить у вашій особі все своє селянство, головна заслуга якого не тільки у створенні достатку на народному столі. Село, його люди завжди брали на себе основний тягар випробувань, відміряних долею нашої землі, і жертвовано, не рахуючись з ціною, їх переборювали. Село, його люди були, залишаються і будуть носієм, символом та оберегом нетлінних чеснот нації, її морального здоров'я, запорукою виживання на крутих поворотах історії. Вклоняюся мудрості, терпінню, вірі в майбутнє, з якими ви сприймаєте проблеми та складнощі нинішньої доби.

Поки живе і працює село, живе і зростає держава. Альтернативи цій жорсткій формулі немає, усі ми повинні наповнювати її конкретним, реальним змістом. Годі говорити про борги перед селом — час їх віддавати. Орієнтуючи на це зусилля парламенту, маю на увазі не лише створення умов для продуктивної праці в агропромисловому комплексі, а й розвиток сучасної інфраструктури, поліпшення соціального самопочуття селян, забезпечення гідного рівня їхнього життя, підвищення суспільної престижності хліборобської праці та відродження краших її традицій.

Найперше, чого хочу побажати у день свята всім і кожному з вас, — бути господарем на своїй землі. Господарем дбайливим, умілим, ефективним, який тісно поєднує свій власний інтерес з інтересом загальним, всенародним. А турботу про наступний урожай — з думою про нашу матір — Україну. Нехай родючими і щедрими будуть борозни, прокладені вами на її ниві.

Здоров'я і добра, наснаги та невтомності у ваших одвічних і многотрудних клопотах та справах!

Голова Верховної Ради України Володимир ЛІТВИН.

Коровай вагою в півтонни

Саме таким зустрічали в Хмельницькому краших аграріїв з усіх районів у переддень професійного свята.

Щоб випекти велетня висотою у півтора метра та діаметром майже три метри, знадобилось понад триста кілограмів борошна. Пекарі не пошкодували й інших інгредієнтів. У здобу було добавлено 622 яйця, понад двадцять кілограмів маргарину і близько тридцяти кілограмів цукру. Щоб виріб був пухким, його «піднімало» понад п'ятнадцять кілограмів дріжджів.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Фото автора.

Доярок для ферми шукали через газету

Голова ТОВ Олександр Попович і завідувачка ферми Лілія Герасименко.

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Наш кореспондент побував у ТОВ «Агросервіс» в селі Плиски Борзнянського району Чернігівської області. Лише два роки тому тут почали займатися тваринництвом. Спочатку, пригадує голова господарства Олександр Попович, завели 20 свиноматок, 10 корів, 20 овець. Знайшли інвесторів, щоб переобладнати старі ферми, закупити устаткування для доїльної зали, і тепер мають результат — великої рогатої худоби у господарстві вже більше двохсот голів, а свиней налічують близько шестисот. Крім того, ТОВ має ще 445 гектарів землі, на яких сіють люцерну, кукурудзу та пшеницю, — усе це йде на потреби ферм. Мають у господарстві і надійних партнерів для збуту продукції. Свиней та бичків здають на м'ясокомбінати у Прилуки та Чернігів. Молоко щодня відвозять на ВАТ «Молокозавод» у Бобровицю. До речі, молоко від «Агросервісу» цініться особливо дорого. Якщо у селян молокозавод купує літр за 3 гривні, то господарству платять 3,3

гривні через те, що процес доїння тут повністю автоматизований і відповідає світовим стандартам. Тому в якості продукції можна не сумніватися.

Проте найважливіше у кожній роботі — це люди, які її виконують. В «Агросервісі» працює лише п'ятнадцять чоловік. І це враховуючи управлінців. Парадокс у тому, що аби знайти робітників, господарство розміщувало оголошення у місцевій пресі. Бо в селі не вистачає людей, щоб укомплектувати навіть такий невеличкий штат! «Своїх людей немає. У селі здебільшого пенсіонери. Тому довелося на роботу запрошувати доярок і свинарок із сусідніх сіл», — розповів Олександр Попович. А зарплата тут, до речі, за сільськими мірками невеличка — у середньому 1500 гривень.

На прикладі цього господарства можна зробити висновки, що працювати, отримувати прибутки, створювати робочі місця можна й у селі, але для цього потрібні знання та працьовитість. Один чернігівський селянин, якого запитали, чи любить він життя в селі, відповів: «Є люди

для гОроду, а є для горОду», запевнивши, що свій город на «бетонні джунглі» він не проміняє.

Вл. інф.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Оператор Ганна Могила.

На щедрій ниві і господар заможний

Аграрна Черкащина посідає лідируючі позиції в агропромисловому комплексі України. Землероби області стабільно, з року в рік, вирощують понад тисячу тонн хліба на душу населення. Середня врожайність зернових — 41 центнер з гектара — найкращий показник у державі. За приростом виробництва м'яса Черкащина також перша. Про успіхи і перспективи розвитку аграрного сектору економіки Шевченкового краю розмова нашого кореспондента із заступником голови Черкаської обласної держадміністрації, заслуженим працівником сільського господарства України Василем КОРНІЄНКОМ (на знімку).

— Василю Івановичу, професійне свято трудівників полів і ферм — гарний привід підбити підсумки зробленого. Який був сільськогосподарський рік для черкаських аграріїв?

— Сказати, що 2010-й видався надзвичайно складним для сільськогосподарського виробництва — нічого не сказати. Втім, усі бачили і відчули, яким немилосердно спекотним було літо, якою засушливою прийшла до нас осінь. Клімат Середнього Подніпров'я невпинно змінюється на степовий і тепер аграріям необхідно докладати максимум знань, майстерності і зусиль, щоб і в таких несприятливих умовах не тільки не зменшувати врожайність сільгоспкультур, а ще й забезпечити її зростання. Я з гордістю можу сказати, що черкаські сільгосптоваровиробники на «відмінно» склали іспит у боротьбі за великий хліб. Нинішнього року маємо валовий збір зернових та зернобобових культур обсягом понад 2,6 мільйона тонн. Цей вагомий «коровий» — вінець напольгливої праці технологів полів, котрі забезпечили зростання врожайності хлібної ниви. У Корсунь-Шевченківському та Монастирищенському районах, наприклад, виростили по 50 центнерів зерна з гектара. Цим передовикам у «потилицю» дишають інші райони, котрі вибороли у цьогорічної стихії також значні здобутки. Завдяки спільним старанням середньооблас-

безпечили валовий збір качанистої понад 1,2 мільйона тонн. Врожайність у 70 центнерів з гектара давно вже стала нормою для багатьох сільгосппідприємств області. «Королева полів», найпродуктивніша зернова культура, продовжує завойовувати серед аграріїв дедалі більше своїх прихильників. Повертається на поля Черкащини також цукровий буряк. В області нині працює шість цукрових заводів. Ці підприєм-

ФАКТ

М'ясо-молочна галузь Черкащини забезпечує 40 відсотків виробництва м'яса курятини в державі. Кожен десятий кілограм твердого сиру — також черкаського походження.

ства ще не завершили виробничий сезон, а область вже повністю забезпечила себе цукром.

— Що й казати, щедрі врожаї, високі показники завжди радують. Однак що мають селяни від вирощених мільйонів тонн зерна? Чи адекватний тяжкій праці хлібороба економічний зиск?

— Звичайно, ми хотіли б, щоб фінансові успіхи сільгосптоваровиробників розвивалися швидшими темпами. Однак тенденція до поліпшення економічних показників вже є, і це вселяє надію, що вона стане стабільною основою на майбутнє. За попередніми підрахунками, виручка від реалізації продукції сільського господарства в області сягне цього року 7,6 мільярда гривень. У тому числі продукції рослинництва — 2,5, тваринництва — 4,8 мільярда гривень. Загальна сума прибутку загалом по аграрному сектору економіки становитиме 1 мільярд 305 мільйонів гривень. Рентабельність — 20,6 відсотка. У тому числі в рослинництві — майже 40. Це на 12 відсотків вище, ніж було торік.

Тривалий час малоприбутковим вважалось тваринництво. Керівники сільгосппідприємств нарікали на великі затрати в цій галузі і низьку віддачу. Тому з року в рік скорочувалося діїне поголів'я та ВРХ. Тепер виробництво молока дуже вигідна справа. Рентабельність «білого золота» становить 41 відсоток, що на 30

відсотків вище, ніж минулого року. На жаль, поки що збитковим залишається вирощування великої рогатої худоби. Однак порівняно з минулим роком цей показник зменшився на 13 відсотків. Гадаю, що вирівнювання державою імпортного ввезення м'ясної продукції, нещадна боротьба з контрабандою, водночас заохочення вітчизняного товаровиробника дасть добрі результати. Цього року, наприклад, для підтримки підприємств агропро-

тка дійного стада перебуває в підсобних селянських господарствах. Однак ми розуміємо: хоч би як сумлінно працювали на своїх подвір'ях селяни, аграрне майбутнє держави за великотварним виробництвом. Тому в нас в області розпочинається здійснення масштабних інвестиційних проєктів з підняття тваринницької галузі. На території Христинівського і Жашківського районів наступного року буде розпочато будівництво потужно-

Галузь сільського господарства стає дедалі привабливішою для великих інвесторів. Тому людям є з кого вибирати. Крім того, з'явилися об'єктивні можливості, в тому числі й економічні, збільшити розмір орендної плати за земельні паї, покращити турботу про соціально-культурну інфраструктуру на селі.

— Ви сказали про соціальний розвиток села. Не секрет, що попри прихід на українські поля найсучасніших технологій вирощування сільгоспкультур наші села залишаються далекими від європейських стандартів...

— Це правда. Щоб розв'язати проблеми сільських населених пунктів, ми нині працюємо над комплексною програмою «Село Черкащини 2020». Упевнений, що за майбутні десять років наші села стануть не гірші, а може, й кращі, ніж, приміром, польські. У нас є для цього всі можливості. Тільки потрібно сконцентрувати ресурси, підтримати ініціативу. Врешті, розбудити самих селян, їх гордість за свою малу батьківщину, самоповагу до самих себе. Вже сьогодні у нас дуже багато прихильників розпочатої справи. Першим кроком до оновлення сіл буде наведення в них санітарного порядку, облаштування громадських місць, проведення якісного ремонту доріг, встановлення вуличного освітлення. Продовжитись газифікація селянських дворів, будівництво водогонів, каналізаційних систем. Буде посаджено нові парки і сквери, і до роботи залучатимуть фахівців ландшафтного дизайну. До того ж у наші села, в сільгосптовариства повертаються яблуневі, абрикосові, грушеві сади, котрі завжди були добрим прибутком господарям і окрасою українського краєвиду. За останні чо-

ІЗ ДОСЬЕ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Василь Корнієнко народився 19 квітня 1960 року в селищі Чорнобай на Черкащині. Трудову діяльність розпочав механізатором у колгоспі. Закінчив Українську сільськогосподарську академію. Здобув фах інженера-механіка. Працював старшим інженером управління сільського господарства Черкаського райвиконкому, головним інженером районного об'єднання «Сільгоспхімія». У 27 років став головою правління ВАТ «Черкасиагрохім» Черкаського району. Згодом — першим заступником голови Черкаської райдержадміністрації, а в 2000-му — головою Чигиринської райдержадміністрації. З 2003-го по 2005-й рік працює начальником головного управління сільського господарства і продовольства Черкаської ОДА. З 2005-го по 2006-й — начальником головного управління агропромислового розвитку Черкаської ОДА. Останні чотири роки — заступник голови Черкаської облдержадміністрації. Характеризується як високопрофесійний управлінець, вдумливий аналітик, добрий стратег. Відповідальний, наполегливий, порядний. Відкритий до новацій. За високі результати в роботі нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня.

мислового комплексу області вже надійшло з державного бюджету 62 мільйони гривень. Торік на цей час ми мали на 10 мільйонів гривень дотації менше.

— Відчутна допомога держави дасть, очевидно, поштовх тваринництву. Адже ця галузь особливо потребує дотацій.

— Безперечно. Розвиток тваринництва — це ніби локомотив, який тягне за собою всі інші галузі сільськогосподарського виробництва. Нині чимала час-

го комплексу на 600 тисяч голів свиней. Тут також розмістяться сучасне переробне підприємство і мережа торговельних закладів. У регіоні з'явиться 4 тисячі нових робочих місць. У Чигиринському районі буде введено в експлуатацію молочнотоварні ферми на тисячу голів дійних корів, а також тваринницький комплекс на 35 тисяч голів свиней. Нові об'єкти сільськогосподарського призначення виростуть також в інших районах області.

— Василю Івановичу, в сільськогосподарському виробництві Черкащини працює чимало іноземних компаній. Чи задоволені ви співпрацею з інвесторами?

— Зарубіжні компанії — це насамперед прихід в область передових технологій, потужної, високоефективної техніки, ефективно організації праці. Від співпраці з європейськими, американськими аграріями маємо добрі результати. Цього року за ініціативи голови облдержадміністрації Сергія Тулуба вирішено провести моніторинг усіх сільгосппідприємств — і з вітчизняною і з зарубіжною часткою капіталу. Щоб перевірити, як використовується земля, які запроваджено технології, яка надається допомога територіальній сільській громаді. Якщо з'ясується, що економічна віддача полів і ферм в якому-то господарника буде низька, не вигідна для власників земельних і майнових паїв — тоді спільно з громадою вирішуватимемо долю орендарів. Нині на селі надзвичайно висока конкуренція за право використання земельних масивів та майнових комплексів.

ФАКТ

В області завершуються розрахунки за оренду земельних та майнових паїв. За орендовані землі і майно виплачено 352 мільйони гривень, що на 54 мільйони більше, ніж за відповідний період минулого року. У рахунок орендної плати видано майже 165 тисяч тонн зерна на суму 163,5 мільйона гривень.

тири роки за передовими європейськими технологіями в області посаджено 1100 гектарів фруктових, горіхових садів. Нові сади інтенсивного вирощування закладаються нині у 17 районах. Тож Шевченковому краю буде повернуто славу квітучого саду!

— Бажаю вам, Василю Івановичу, всім черкащанам, здійснення намальованих планів і задумів! Зі святом! Хай, як завжди, щедрою буде черкаська нива і заможними її господарі-трударі!

Розмову вела
Лідія ТИТАРЕНКО.

Фото надано прес-службою ОДА.

ФОТОФАКТ

Вшановують трударів полів і ферм

У переддень свята працівників сільського господарства на Черкащині відбулися врочисті вечори вшанування трударів полів і ферм. За хліборобською традицією головним атрибутом заходів була паляниця, спечена з нового урожаю.

На знімку: працівники Ірклівського хлібокомбінату Чорнобаївського споживчого товариства на святі. У центрі — директор підприємства, натхненник місцевих хлібобіжечень Тамара Козаченко.

Фото автора.

Брюссель готовий дати домашнє завдання для скасування візового режиму

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

У понеділок, 22 листопада, відбу- деться саміт Україна — Європей- ський Союз. До цієї події Київ та Брюссель готувалися більше півро- ку. Яких результатів очікується до- сягти під час саміту, які теми будуть обговорювати на найвищому рівні, «Голос України» запитав у голови Представництва Європейського Со- юзу в Україні, посла Жозе Мануела Пінту ТЕЙШЕЙРИ (на знімку).

— Однією з ключових тем саміту Ук- раїна—ЄС стануть переговори стосовно безвізового режиму. Чи мають ухвалити відповідний план? Розкажіть, у чому суть цього документа і чи матиме він часові рамки?

— План дій щодо лібералізації візо- вого режиму був розроблений Європей- ською комісією та схвалений країна- ми—членами ЄС. Він буде представле- ний під час саміту. Головна мета цього документа — надати Україні перелік усіх потрібних умов та реформ, які не- обхідні для того, щоб ваша країна від- повідала критеріям для скасування візо- вого режиму з ЄС. Є чотири основні групи цих критеріїв: 1. безпека доку- ментів, включно з біометричними дани- ми; 2. нелегальна міграція, включно з реадмісією; 3. суспільний порядок та безпека; 4. зовнішні відносини.

Швидкість руху до візової лібераліза- ції залежатиме від прогресу України у виконанні критеріїв, визначених у Пла- ні дій. Хочу зробити наголос на тому, що цей документ дає величезну можли- вість, і Україні необхідно скористатись нею зараз.

— Чи передбачає цей план, що після його виконання між Україною та ЄС ві- зовий режим буде ліквідовано?

— У декількох документах ЄС (нап- риклад, стосовно Східного партнерства) зазначається, що безвізовий режим є довготерміновою перспективою. План дій має на меті надати вашій країні пе- релік реформ та заходів, які необхідно здійснити для того, щоб рішення про скасування візового режиму могло бути прийнято.

— Нині активно тривають перемовини з приводу Угоди про асоціацію. Що зава- жає переговорам та відтерміновує підпи- сання угоди?

— Я хотів би почати відповідь на це запитання з наведення простого факту — переговори на сьогоднішній день справді просуваються успішно. І цей прогрес буде відзначено на саміті.

Що стосується Угоди про асоціацію, можна сказати, що нині її політична частина майже готова, хоча є певні фундаментальні принципи, які, як очі- кує ЄС, будуть відображені у цій угоді, узгодження яких ще не завершено. На- разі ми переважно залучені до перего- ворів стосовно створення зони вільної торгівлі, яка є складовою Угоди про асоціацію. Однак, ми не готові завер- шити переговори щодо зони вільної торгівлі до цього саміту. Наступний, 14-й, раунд переговорів заплановано на 6—9

грудня, і звичайно, необхідні ще декіль- ка раундів до завершення цих пере- мовин.

Наша мета — підготувати угоду, яка принесе б максимальну кількість пере- ваг для обох сторін. Отже, ми не повин- ні жертвувати якістю цієї угоди задля якнайшвидшого її підписання.

— Чи обговорюватимуться на саміті питання свободи преси та дотримання прав людини в Україні?

— Представники Європейського Со- юзу порушували ці питання під час не- щодавніх зустрічей з українськими ко- легами. Справді, ми занепокоєні ситуа- цією щодо медіа свобод та прав люди- ни, які є базовими цінностями ЄС. Ми висловили сподівання, що українська влада зробить все необхідне для того, аби захистити та зберегти базові цін- ності та свободи. Це ті питання, стосов- но яких ЄС не піде на жодні компромі- си.

Під час саміту також очікується обго- ворення цих проблем.

— Якою ви бачите політику розширен- ня ЄС у майбутньому. Які країни мають найбільше шансів приєднатися до спіль- ноти під час наступного розширення?

— Як ви мабуть знаєте, нині ЄС веде (а з деякими країнами завершує) пе- реговори про вступ до ЄС. Це, зокрема, з Хорватією, Ісландією, Туреччиною та колишньою Югославською Республі- кою Македонія. Інші країни Західних Балкан також прагнуть приєднатись до цього процесу.

— Як, на вашу думку, потепління від- носин між Києвом та Москвою вплине на євроінтеграційний курс України?

— Для ЄС надзвичайно важливим є те, щоб всі наші важливі сусіди мали хороші та взаємовигідні відносини між собою. Отже, ЄС вітає той факт, що відносини між Україною та Росією поліпшуються. Як вам відомо, декілька країн ЄС, що є сусідами Росії, як, нап- риклад, Фінляндія, досягли того рівня відносин, який приносить вигоди обом сторонам. Водночас це не ставить знак запитання, не впливає на вибір Фінлян- дії бути членом ЄС. Немає вибору «або, або».

Ми в ЄС хотіли б бачити Україну процвітаючою європейською державою, економічно інтегрованою з Євросою- зом, та водночас такою, що підтримує добросусідські відносини з усіма своїми сусідами. Але лише від України та укра- їнського народу залежить, яку модель розвитку країни обрати.

Підготувала Тетяна ПАСОВА.

Європа—Америка: союз заради майбутнього

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— Я гордий тим, що, враховуючи цьо- готижневий саміт НАТО і США—ЄС у Лі- сабоні, вже відвідував Європу, будучи Пре- зидентом, півдожини разів. Це — свідчен- ня незмінної істини американської зов- нішньої політики: відносини з нашими єв- ропейськими союзниками і партнерами є наріжним каменем нашого підходу до вза- ємодії із світом, каталізатором глобальної співпраці.

Із жодним іншим регіоном немає у Сполучених Штатів такої тісної ув'язки цінностей, інтересів, потенціалів і цілей. Наші економічні відносини — наймас- штабніші у світі; трансатлантична торгівля дає можливість існувати мільйонам робо- чих місць у США і Європі та служить ос- новною наших зусиль, забезпечує віднов- лення світової економіки.

Як союз демократичних держав, НАТО забезпечує нашу колективну оборону і до- помагає зміцнити молоді демократії. Єв- ропа і США працюють разом над запоби- ганням розповсюдженню ядерної зброї, сприянням миру на Близькому Сході, протидією змінам клімату. І, як ми бачи- ли на прикладі нещодавнього задіяння в Європі режиму протидії загрозі безпеці і знешкодження заколоту з підриву вибу- хівки на вантажних авіарейсах, ми щодня тісно співробітничаємо, щоб запобігти те- рористичним атакам і захистити наших громадян.

Простіше кажучи, ми є найближчими партнерами одне для одного. Ні Європа, ні США не зможуть одне без одного протис- тояти викликам сьогодення. Отже, ці самі- ти — можливість ще поглибити нашу спів- працю і забезпечити, щоб НАТО — найус- пішніший союз в історії людства — зали- шався так само актуальним у цьому століт- ті, яким він був у столітті минулому. Ось чому в Лісабоні ми працюємо за таким всеохопним порядком денним.

По-перше, стосовно Афганістану, ми можемо об'єднати наші зусилля і передати провід самим афганцям, зберігаючи при цьому вірність нашим сталим зобов'язан- ням перед афганським народом.

Наша коаліція в Афганістані, очолюва- на НАТО, складається з 48-ми держав, у тому числі усіх 28-ми країн—членів НАТО, і налічує 40 тисяч військових з країн само- го альянсу та його партнерів, чию службу і самопожертву ми глибоко шануємо. Наші спільні зусилля необхідні, щоб позбавити терористів зручного укриття, а також щоб поліпшити життя афганського народу. Із прибуттям додаткових коаліційних сил протягом останніх двох років ми нарешті маємо стратегію і ресурси, щоб зламати опір Талібану, позбавити повстанців їхніх бастионів, підготувати численніші афган- ські сили безпеки і допомогти афгансько- му народові.

У Лісабоні ми скоординуємо наші під- ходи таким чином, щоб можна було роз- почати передачу відповідальності афган- цям на початку наступного року і враху- вати поставлену президентом Хамідом Карзаєм мету переходу відповідальності за безпеку по всьому Афганістану до аф- ганських сил до кінця 2014 року. І хоча вже наступного липня Америка почне пе- редачу відповідальності і зменшення вій- ськового контингенту, НАТО, так само, як і США, може мати тривке партнерство із Афганістаном, щоб було зрозуміло, що із перебранням афганцями керівництва вони не залишаться на самоті.

Просуваючись уперед з питання Афга- ністану, НАТО у Лісабоні саме зазнає пе- ретворень, ухваливши нову Стратегічну концепцію, що враховуватиме, які ресурси

і партнери потрібні нам, щоб упоратися із новими викликами ХХІ століття. Це має починатися із підтвердження життєдайно- го принципу цього альянсу — нашої статті п'ятої, згідно з якою напад на когось одно- го з нас є атакою проти нас усіх.

Щоб це зобов'язання було наповнене реальним змістом, ми мусимо підсилити цілий спектр засобів, потрібних для захис- ту наших народів сьогодні і для підготовки наших місій у майбутньому. Із модерніза- цією наших звичайних сил і озброєнь нам потрібно реформувати командні структури альянсу, зробивши їх ефективнішими, ін- вестувати в технології, що дадуть змогу со- юзним силам розгортатися і результативно діяти разом, розробити нові засоби захис- ту від таких загроз, як кібератаки.

Ще одна необхідна альянсу здатність — протиракетний захист території НАТО у зв'язку із зростанням реальної загрози від балістичних ракет. Поетапний гнучкий підхід до європейської протиракетної обо- рони, який я запропонував минулого року, надасть потужний і ефективний захист те- риторіям і людям у Європі та розміщеним на континенті американським силам. Біль- ше того, цей підхід створює основу для ширшої співпраці, за якою свою роль відіграватиме кожен із союзників, захист от- римає кожен із союзників і буде можли- вість для співробітництва з Росією, який також загрожують балістичні ракети.

Додатково, ми можемо працювати в напрямі створення умов для зменшення ядерних арсеналів і просуватися до бачен- ня, яке я змалював минулого року у Празі, — світ без ядерної зброї. Проте, доки така зброя існує, НАТО мусить залишатися ядерним альянсом, і я чітко дав зрозуміти, що США зберігатимуть добре захищений і ефективний ядерний арсенал для стриму- вання будь-якого супротивника і гаранту- вання захисту наших союзників.

Нарешті, у Лісабоні ми можемо продов- жити роботу над партнерством, що сягає поза НАТО і допомагає зробити наш аль- янс опорою глобальної безпеки. Ми повинні тримати наші двері відчиненими для європейських демократичних країн, які відповідають критеріям членства в НАТО. Ми маємо поглиблювати співробітництво із організаціями, що доповнюють можли- вості НАТО, такими, як ЄС, ООН та ОБ- СЕ. А завдяки участі президента Дмитра Медведєва у саміті Ради НАТО—Росія ми можемо відновити взаємовигідне практич- не співробітництво між НАТО і Росій- ською Федерацією.

Адже, так само як переавантажили свої відносини США і Росія, можуть вчинити НАТО і Росія. У Лісабоні ми можемо ясно продемонструвати, що НАТО розглядає Росію як партнера, а не як супротивника. Ми можемо поглибити нашу співпрацю по Афганістану, з боротьби із наркотиками і з викликів ХХІ століття — від поширення ядерної зброї до розповсюдження войов- ничого екстремізму. А рухаючись уперед до співпраці із протиракетної оборони, ми можемо перетворити джерело колишньої напруги на джерело співробітництва проти спільної загрози.

Більш як шість десятиліть європейці й американці стоять пліч-о-пліч, бо наша спільна робота просуває наші інтереси і за- хищає свободи, про які ми піклуємося як демократичні суспільства. Із зміною світу змінюється і наш альянс, і ми в результаті стаємо сильнішими, захищенішими і за- можнішими. Така наша мета у Лісабоні — ще раз вдихнути в альянс нове життя і га- рантувати нашу безпеку і процвітання на десятиліття вперед.

Барак ОБАМА, президент США.

Є шанс підписати Угоду про асоціацію в першій половині наступного року

КОМЕНТАРІ

Напередодні саміту більшість українських ек- спертів з питань євроінтеграції висловили своє бачення перспектив відносин з Брюсселем. Зде- більшого оцінки були песимістичні. Що очікують від саміту Україна—ЄС за кордоном, «Голос Ук- раїни» запитав у політиків та урядовців Польщі та Єврокомісії.

Ева СИНОВЕЦЬ, голова представництва Європейської комісії в Польщі:

— Україні, напевно, буде надано План дій у справі віз. Це, на мою думку, буде великий крок уперед... Хоча, зро- зуміло, перед нами ще — визначення етапів шляху до встановлення безвізового режиму для українських грома- дян. Але навіть вже сам план дуже важливий, оскільки це — щось реальне, що зможуть зрозуміти, а з часом і відчу- ти на собі пересічні громадяни вашої держави, коли змо- жуть поїхати в Європейський Союз з туристичною, нав- чальною чи іншою метою без віз.

Конкретніше можемо сказати про роботу над підго- товкою Угоди про асоціацію з Україною, зокрема, про врегулювання питань торговельного обороту з Україною, які належали до сфери моєї компетенції. У жовтні відбувся суттєвий прорив, тобто відкрилися переговори у кількох сферах, які до того часу з різ- них причин були заблоковані. Якщо б ця динаміка утрималась, то, на мою думку, є шанс до кінця пер- шого семестру наступного (2011 року) завершити пе- реговори. Звичайно, що буде ще й технічний етап ви- вірення тексту, але найголовніші питання у сфері торгівлі були б узгоджені. Не хочу виступати від іме-

ні моїх колег, які готують політичну частину Угоди про асоціацію...

Міколай ДОВГЕЛЕВИЧ, заступник міністра закордон- них справ Польщі у європейських справах та з питань єв- ропейської політики, уповноважений у справах підготовки до головування Польщі в ЄС:

— На саміт готується спеціальний План дій з метою лібералізації візового режиму для українців. Це буде чіт- кий, зрозумілий і добрий сигнал, який, я думаю, буде позитивно сприйнятий українцями. Проте, навіть якщо цей план буде прийнятий, я не знаю, чи вдасться за- провадити безвізовий режим для громадян України до Євро-2012, адже залишилося дуже мало часу. Але Поль- ша напевно хотіла б вирішення цього питання якнай- швидше... Восени 2011 року Польща (яка з липня 2011 року приймає головування в Раді ЄС. — Авт.) планує винести на обговорення зміни до розпорядження про зону місцевого прикордонного руху. Але в теперішній атмосфері в ЄС дуже важко гарантувати, що польські зусилля щодо її розширення матимуть успіх.

Нині Україна вийшла на останній етап переговорів про асоціацію з ЄС. Ці перемовини просуваються цілком до- бере, хотілося б, щоб так само просувалися переговори що- до зони вільної торгівлі, оскільки це є ключове для про- ведення економічних реформ в Україні.

Конрад ШИМАНСЬКИЙ (партія Право і справедли- вість) — депутат Європейського парламенту від Польщі, член фракції Європейських консерваторів і реформаторів:

— Євросоюз має перед собою принципівий страте- гічний вибір —наскільки широко відкрити перед Укра- їною двері в контексті її членства в ЄС. Це — дуже да- лека перспектива, але про неї не слід забувати, не слід класти її до шухляди, а тим більше на смітник. Нині потребують вирішення дуже конкретні справи, які да-

дуть громадянам України відчуття зближення з ЄС. Я маю на увазі вільну торгівлю, безвізовий режим, спів- працю в енергетичній сфері, у питаннях реадмісії, бо- ротьби із організованою злочинністю. Це все питання, які перебувають за крок від врегулювання. І ми працює- мо над тим і на користь того, щоб в ЄС не з'явилися голоси, що «треба зачекати». Бо немає на чого чекати, всі названі проблеми — це проблеми практичні.

Рафал ТІШАКОВСЬКИЙ (партія Громадянська плат- форма) — депутат Європарламенту від Польщі, член фракції Європейської народної партії:

— Я сподіваюсь, що відносини між Європейським Союзом і Україною поглиблюватимуться. Незалежно від того, хто перебуває при владі в Україні. І це досить істотно, бо впродовж певного часу в Польщі вважалося, що лише одна політична команда в Україні може гаран- тувати поглиблення відносин Україна — ЄС. Вважаю, що треба співпрацювати із кожною правлячою коман- дою. Маємо надію, що команда Віктора Януковича та- кож буде йти курсом, який зближуватиме Україну з ЄС. Найважливіше — це говорити про конкретику. Не гово- рити в даний момент про перспективу членства чи про дати, а обговорювати питання управління кордонами, питання віз, про енергетичну політику, тобто про всі ті проблеми, які є для нас надзвичайно істотними. Одне слово, важливо те, щоб бути прагматичними, наближа- ти Україну до ЄС шляхом постановки для вирішення конкретних питань, а не розмовляти про бачення дале- косяжної політичної перспективи, бо, на жаль, у даний момент в ЄС немає клімату, щоб говорити про таку да- лекосяжну політичну перспективу.

Підготував Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Варшава.

В ЄС хотіли б бачити Україну процвітаючою європейською державою, економічно інтегрованою з Євросоюзом

Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності

Цей Закон визначає особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності, особливості оренди та концесії таких об'єктів.

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Об'єкти централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення

1. Для цілей цього Закону термін «об'єкти централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення» вживається у такому значенні: цілісні майнові комплекси, системи цілісних майнових комплексів, які забезпечують (призначені) та достатні для самостійного здійснення господарської діяльності у сферах водопостачання, водовідведення та очищення стічних вод, надання послуг, пов'язаних з постачанням споживачам тепла, а також майнові комплекси структурних підрозділів підприємств, які є достатніми для самостійного здійснення господарської діяльності у зазначених сферах.

2. Майно, що входить до складу об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, визначається договором.

Стаття 2. Сфера дії цього Закону

1. Дія цього Закону поширюється на відносини, пов'язані з:

передачею в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності;

передачею в концесію об'єктів незавершеного будівництва та законсервованих об'єктів, що перебувають у комунальній власності, які можуть бути збудовані з метою їх використання для провадження діяльності у сферах водопостачання, водовідведення та очищення стічних вод, надання послуг, пов'язаних з постачанням споживачам тепла;

наданням концесії на створення (будівництво) об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення;

господарським використанням об'єктів оренди чи концесії відповідно до цього Закону.

2. Зазначені у частині першій цієї статті відносини у частині, не врегульованій цим Законом, регулюються Цивільним, Господарським, Земельним кодексами України, законами України «Про концесії», «Про оренду державного та комунального майна», іншими законодавчими актами.

Стаття 3. Органи, уповноважені приймати рішення про передачу в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення

1. Рішення про передачу в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності, приймають:

стосовно об'єктів, що перебувають у комунальній власності територіальної громади села, селища, міста, - відповідні сільські, селищні, міські ради;

стосовно об'єктів, що перебувають у спільній власності територіальних громад і в управлінні районної, обласної ради, - відповідна районна, обласна рада за дорученням відповідних рад територіальних громад.

Стаття 4. Вимоги до суб'єктів, яким передаються в оренду чи концесію об'єкти централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення

1. Орендарем, концесіонером об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, може бути юридична особа - суб'єкт підприємницької діяльності або фізична особа - підприємець.

2. Особа, з якою укладено договір оренди чи концесії щодо об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, може бути юридичною особою - суб'єктом підприємницької діяльності або фізичною особою - підприємцем.

Стаття 5. Ініціатива щодо передачі об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення в оренду чи концесію

1. Передача об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, в оренду чи концесію здійснюється за ініціативою фізичних та юридичних осіб, які можуть бути орендарями чи концесіонерами відповідно до цього Закону, або виконавчих органів сільських, селищних, міських рад чи місцевих органів виконавчої влади.

2. Заяву (подання), в якій міститься ініціатива щодо передачі об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, в оренду чи концесію, заінтересовані особи (органи) подають відповідній раді, визначеній статтею 3 цього Закону, для розгляду на черговій сесії ради. За результатами розгляду заяви (подання) рада приймає рішення про пропозицію передачі об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення в оренду чи концесію або про відмову в його передачі в оренду чи концесію.

3. При прийнятті рішення про пропозицію щодо передачі об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, в оренду чи концесію або про відмову в його передачі в оренду чи концесію відповідні органи (органи) ради приймає рішення про пропозицію передачі об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення в оренду чи концесію або про відмову в його передачі в оренду чи концесію.

4. У разі прийняття відповідною радою, визначеною статтею 3 цього Закону, рішення про пропозицію передачі в оренду чи концесію об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, здійснюється організаційно-технічна підготовка цього об'єкта до передачі відповідно в оренду чи концесію. Після завершення такої підготовки оголошується конкурс на право отримання об'єкта в оренду чи концесію.

5. Без оголошення та проведення конкурсу можуть передаватися в оренду чи концесію об'єкти централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у ко-

мунальній власності територіальної громади села та забезпечують відповідними послугами споживачів тільки в межах її території.

6. У разі прийняття відповідною радою рішення про відмову в передачі в оренду чи концесію об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, повторно до розгляду цього питання рада може повернутися не раніше ніж через один рік з дня прийняття такого рішення.

Стаття 6. Організаційно-технічна підготовка об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення до передачі в оренду чи концесію

1. У строк, визначений відповідною радою, але не більш як протягом дванадцяти місяців з дати прийняття нею рішення про передачу в оренду чи концесію об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, орган, уповноважений управляти комунальним майном, спільно з органом (підприємством), у господарському віданні або оперативному управлінні якого перебуває такий об'єкт, здійснює його організаційно-технічну підготовку до передачі в оренду чи концесію. За погодженням з відповідною радою зазначений строк може бути продовжено.

2. Організаційно-технічна підготовка об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, до передачі в оренду чи концесію включає:

проведення інвентаризації основних засобів і товарно-матеріальних цінностей у складі такого об'єкта;

впорядкування і відновлення технічної та будівельної документації щодо такого об'єкта; визначення вартості об'єкта шляхом здійснення незалежної оцінки, при чому видом вартості визначається ринкова вартість. Оцінка об'єкта, який передається в оренду чи концесію, здійснюється відповідно до законодавства про оцінку майна і майнових прав та професійну оціночну діяльність;

виділення земельної ділянки, закріпленої за об'єктом, у натурі (на місцевості).

3. Одночасно з організаційно-технічною підготовкою орган, уповноважений управляти комунальним майном, готує проект конкурсної документації, що включає:

інструкцію для претендентів (у тому числі інформацію і вимоги щодо порядку проведення конкурсу, розроблення та оформлення заявок і конкурсних пропозицій, інформацію щодо умов конкурсу, інформацію стосовно об'єкта оренди чи концесії, що повинна міститися в заяві для надання згоди органу Антимонопольного комітету України на отримання об'єкта в оренду чи концесію);

проект договору;

інформацію про оголошення конкурсу.

4. Орган, уповноважений управляти комунальним майном, погоджує умови конкурсу з центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства. Центральний орган виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства зобов'язаний погодити умови конкурсу або надати письмову вмотивовану відмову протягом десяти календарних днів. Відмова в такому погодженні можлива лише з мотивів невідповідності умов конкурсу вимогам законодавства.

5. У разі якщо надаватиметься концесія на створення (будівництво) об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, проводиться тільки підготовка проекту конкурсної документації (у тому числі умов конкурсу) і, за потреби, виділення у натурі (на місцевості) земельної ділянки, яка буде закріплена за об'єктом.

Стаття 7. Конкурс на право отримання в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення

1. Після завершення підготовки об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, до передачі в оренду чи концесію відповідна рада, визначена статтею 3 цього Закону, своїм рішенням:

затверджує конкурсну документацію; утворює конкурсну комісію, затверджує її склад та порядок роботи;

оголошує конкурс;

визначає розмір реєстраційного внеску для участі в конкурсі (у розмірі від одного до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян).

2. Конкурсна комісія в десятиденний строк з дня свого утворення розміщує у друкованому засобі масової інформації відповідної місцевої ради (за його відсутності - у місцевому друкованому засобі масової інформації, визначеному цією радою) інформацію про оголошення конкурсу, яка, зокрема, повинна містити відомості про:

об'єкт, що пропонується до оренди чи концесії (найменування, характеристики тощо);

орган, який передає об'єкт в оренду чи концесію, - відповідну раду;

строк, на який об'єкт передається в оренду чи концесію;

строк подання заявок на участь у конкурсі; розмір реєстраційного внеску;

строк, протягом якого оголошуються результати конкурсу;

адресу, номери телефонів та інші контактні дані конкурсної комісії для отримання додаткової інформації.

Конкурсна комісія також надсилає інформацію щодо об'єктів централізованого водопостачання і водовідведення, які забезпечують (розраховані на забезпечення) послугами з централізованого водопостачання і водовідведення не менш як десять тисяч фізичних осіб, а також щодо об'єктів централізованого теплопостачання з сумарною потужністю джерел теплової енергії не менше 50 Гкал на годину для розміщення на офіційному Інтернет-сайті центрального органу виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства.

3. Заявки на участь у конкурсі подаються протягом шістдесяти днів з дня оголошення конкурсу. Особи, які подали такі заявки, вважаються претендентами на участь у конкурсі.

4. У разі подання заявки господарським товариством, утвореним членами трудового колективу підприємства (його структурним підрозділом), цілісний майновий комплекс якого пропонується до передачі в оренду, таке това-

риство має право отримати об'єкт в оренду без проведення конкурсу.

У разі подання заявки господарським товариством, утвореним членами трудового колективу підприємства (його структурним підрозділом), цілісний майновий комплекс якого пропонується до передачі в концесію, таке товариство бере участь у конкурсі на загальних підставах.

5. У заявці на участь у конкурсі зазначаються:

повне найменування претендента;

дані про його державну реєстрацію;

відомості, що підтверджують можливість претендента забезпечити належне фінансування своєї діяльності;

відомості про наявність досвіду обслуговування об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення та можливість технологічного і організаційного забезпечення відповідного виду діяльності.

6. Конкурсна комісія в десятиденний строк після надходження заявки розглядає її на предмет повноти наданих відомостей та відповідності претендента кваліфікаційним вимогам, встановленим цим Законом і умовами конкурсу, і за результатами такого розгляду приймає рішення про прийняття заявки або її відхилення, про що повідомляє претендента (у разі відхилення - з обґрунтуванням причини).

7. Претендентів, заявки яких були прийняті, конкурсна комісія після сплати ними реєстраційного внеску забезпечує конкурсною документацією та іншою необхідною інформацією (документами) для підготовки пропозицій про виконання умов конкурсу, у тому числі відомостями щодо:

умов надання земельної ділянки, якщо вона необхідна для провадження відповідної діяльності;

обсягу робіт, що повинні бути профінансовані (виконані) концесіонером;

обсягу та якості товарів, робіт і послуг, виготовлення, виконання і надання яких гарантує орендар чи концесіонер;

орендаря чи концесіонера;

основних обов'язків орендаря чи концесіонера;

фінансових та інших гарантій орендо- чи концесіодавця;

особливих вимог з питань забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення, охорони навколишнього природного середовища та охорони праці.

8. Претендент, заявка якого відхилена, може повторно подавати заявку на участь у конкурсі в разі усунення обставин, що стали причиною її відхилення.

9. Заявки, що надійшли до конкурсної комісії після закінчення встановленого строку, конкурсною комісією не розглядаються.

10. Претенденти протягом ста двадцяти днів з дня оголошення конкурсу готують та подають конкурсній комісії пропозиції про виконання умов конкурсу (конкурсні пропозиції). Претенденти мають право відкликати подані пропозиції та подати замість них нові не пізніше ніж за п'ять робочих днів до закінчення встановленого строку подання пропозицій.

11. Конкурсні пропозиції, що надійшли до конкурсної комісії після закінчення встановленого строку, конкурсною комісією не розглядаються.

12. Протягом двох робочих днів після закінчення встановленого строку подання конкурсних пропозицій конкурсна комісія реєструє претендентів, які подали і не відкликали конкурсні пропозиції та сплатили реєстраційний внесок, як учасників конкурсу.

13. Протягом тридцяти днів після закінчення встановленого строку реєстрації учасників конкурсу конкурсна комісія проводить конкурс. У разі якщо зареєстровано лише одного учасника конкурсу або не зареєстровано жодного, оголошується новий конкурс, крім випадків, коли відповідно до частини шістнадцятої цієї статті було прийнято рішення про визнання єдиного учасника переможцем конкурсу.

14. Конкурсна комісія розглядає подані учасниками конкурсу конкурсні пропозиції, документи та матеріали з пропозиціями щодо умов оренди чи концесії, визначає їх відповідність умовам конкурсу, готує висновки щодо визначення найкращих умов здійснення оренди чи концесії, запропонованих учасниками конкурсу. Переможцем конкурсу визнається претендент, який запропонував найкращі умови здійснення оренди чи концесії відповідно до умов конкурсу.

15. На підставі висновків конкурсної комісії відповідна рада, визначена у статті 3 цього Закону, не пізніше ніж протягом місяця приймає рішення про переможеця конкурсу, про що конкурсна комісія не пізніше ніж протягом п'яти днів з дня прийняття рішення повідомляє переможця.

16. У разі якщо під час проведення конкурсу на право отримання в оренду чи концесію об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, з'ясується, що після закінчення встановленого строку реєстрації учасників конкурсу зареєстровано лише одного учасника, відповідна рада на підставі висновку конкурсної комісії може прийняти рішення про визнання цього учасника переможцем конкурсу.

17. З переможцем конкурсу після погодження всіх умов і схвалення остаточної редакції відповідною радою укладається договір оренди чи концесії. Погодження умов договору та його підписання покладається на орган або посадову особу місцевого самоврядування, уповноважену на це відповідною радою, визначеною у статті 3 цього Закону. Орендо- чи концесіодавцем у договорі виступає відповідна рада.

Умови договору, що укладається з переможцем конкурсу, не повинні відрізнятися від умов конкурсу, які стали підставою для визнання його переможцем.

18. Спори, пов'язані з проведенням конкурсу, розглядаються в судовому порядку.

Стаття 8. Умови договору оренди чи концесії об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення

1. Істотними умовами договору оренди чи концесії об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, крім визначених законами України «Про концесії» і «Про

оренду державного та комунального майна», є:

порядок та умови відновлення переданого в оренду чи концесію об'єкта централізованого тепло-, водопостачання і водовідведення та його повернення;

порядок та умови списання (виведення з експлуатації) майна в складі об'єкта оренди, концесії;

обов'язок орендаря, концесіонера щодо страхування взятого в оренду чи концесію об'єкта тепло-, водопостачання і водовідведення;

обов'язки сторін договору щодо забезпечення збереження переданого в оренду чи концесію об'єкта централізованого тепло-, водопостачання і водовідведення;

обов'язки щодо утримання об'єкта концесії згідно з вимогами державних стандартів, норм та правил, що діють у відповідній сфері діяльності;

обов'язки орендаря, концесіонера щодо використання переданого в оренду, концесію об'єкта централізованого тепло-, водопостачання і водовідведення за цільовим призначенням відповідно до профілю виробничої діяльності підприємства, що раніше здійснювало експлуатацію такого об'єкта, а також щодо виробництва (надання) відповідних комунальних послуг у гарантованих обсягах і належної якості;

максимальний розмір витрат енергоресурсів на одиницю виробленої продукції (послуг) та максимально допустимі обсяги втрат і технологічних витрат питної води та/або теплової енергії на одиницю продукції (послуг);

порядок здійснення орендодавцем, концесіодавцем контролю за станом орендованого об'єкта централізованого тепло-, водопостачання і водовідведення;

відповідальність сторін, у тому числі відповідальність орендаря, концесіонера за безпеку експлуатації об'єкта.

2. Крім визначених частиною першою цієї статті, істотними умовами договору концесії об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, є:

обсяги інвестування концесіонером власних коштів в об'єкт концесії та обсяги робіт, що повинні бути профінансовані (виконані) концесіонером, та/або перелік майна, що повинно бути створене концесіонером;

перелік майна, що придбається концесіонером на виконання умов концесійного договору і повинно перейти у власність територіальної громади після закінчення строку дії концесійного договору, та умови такого переходу;

умови встановлення і зміни цін (тарифів) на вироблені (надані) концесіонером комунальні послуги.

3. У разі якщо при передачі в оренду чи концесію об'єкта централізованого тепло-, водопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, проводиться припинення (у тому числі ліквідація) підприємства комунальної власності, яке здійснювало експлуатацію відповідного об'єкта до його передачі в оренду чи концесію, договором визначається гарантована кількість працівників, звільнення внаслідок ліквідації такого підприємства, які будуть працевлаштовані орендарем, концесіонером, та умови відбору таких працівників.

4. У разі необхідності отримання дозволу на концтрацію суб'єктів господарювання відповідно до вимог законодавства про захист економічної конкуренції договір повинен містити відкладальну умову щодо набуття прав на об'єкт оренди чи концесії після отримання відповідного дозволу органу Антимонопольного комітету України.

5. Договір концесії може визначати комплекс додаткових зобов'язань концесіонера щодо поліпшення якості надання відповідних послуг та/або розвитку об'єкта концесії (бізнес-план) строком не менш як на п'ять років. При цьому для реалізації таких зобов'язань (бізнес-плану) сторони можуть у договорі визначити розмір чинних на день його укладення цін (тарифів) на комунальні послуги, що вироблятимуться та/або надаватимуться концесіонером, та умови і порядок зміни таких цін (тарифів).

У такому разі повноваження щодо встановлення (затвердження) таких цін (тарифів) належать концесіодавцю і здійснюються відповідно до умов договору.

Стаття 9. Нотаріальне посвідчення договору оренди чи концесії об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення

1. Договори оренди об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності, укладені на строк більш як три роки, а також договори концесії таких об'єктів незалежно від строку, на який вони укладені, підлягають нотаріальному посвідченню у встановленому порядку.

2. У разі якщо інше не передбачено договором, витрати на проведення нотаріального посвідчення договору оренди чи концесії несе відповідно орендар чи концесіонер.

Стаття 10. Повідомна реєстрація договорів оренди чи концесії об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення

1. Укладені договори оренди чи концесії об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення реєструються центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства. Реєстрація є повідомною і проводиться безоплатно.

2. Для реєстрації договору орендар чи концесіонер протягом десяти робочих днів з дня його нотаріального посвідчення подає центральному органу виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства заяву довільної форми, копії укладеного договору, свідоцтва про державну реєстрацію орендаря чи концесіонера як юридичної особи або фізичної особи - підприємця.

3. Протягом п'яти робочих днів з дня надходження зазначених документів центральний орган виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства здійснює реєстрацію договору і протягом п'яти робочих днів з дня реєстрації надсилає орендарю чи концесіонеру, виконавчому органу відповідної ради та Фонду державного майна України письмове

підтвердження із зазначенням реєстраційного номера договору та дати реєстрації.

4. Передбачена цією статтею реєстрація договорів оренди чи концесії центральним органом виконавчої влади, що здійснює державне регулювання у сфері житлово-комунального господарства, є однією з умов, за яких можливе виділення коштів з Державного бюджету України на ремонт, реконструкцію та/або модернізацію відповідних об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, переданих в оренду чи концесію.

Розділ II. ОСОБЛИВОСТІ ОРЕНДИ ОБ'ЄКТІВ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДО-, ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ І ВОДОВІДВЕДЕННЯ, ЩО ПЕРЕБУВАЮТЬ У КОМУНАЛЬНІЙ ВЛАСНОСТІ

Стаття 11. Особливості оренди об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності

1. Орендарю належить право користування переданим в оренду об'єктом. Надані в оренду об'єкти водо-, теплопостачання і водовідведення залишаються в комунальній власності.

2. Орендар забезпечує відповідно до умов укладеного договору використання орендованого об'єкта централізованого тепло-, водопостачання і водовідведення за цільовим призначенням відповідно до профілю виробничої діяльності підприємства, яке раніше здійснювало експлуатацію такого об'єкта. Для виробництва та надання споживачам відповідних комунальних послуг орендар може залучати інших юридичних і фізичних осіб на умовах договору підряду (договору про надання послуг).

3. Орендар не має права передавати в суборенду орендований ним об'єкт централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення.

4. Продукція і доходи, одержані в результаті використання орендованого об'єкта централізованого тепло-, водопостачання і водовідведення, належать орендареві.

5. Поточний ремонт орендованого об'єкта централізованого тепло-, водопостачання і водовідведення проводить орендар за власний рахунок. Капітальний ремонт орендованого об'єкта проводиться у визначені договором оренди строки орендарем за рахунок амортизаційних відрахувань.

6. Ризик випадкового знищення та випадкового пошкодження орендованого об'єкта несе орендодавець. Орендар страхує орендований об'єкт на користь орендодавця.

7. Припинення діяльності (у тому числі ліквідації) підприємства комунальної власності, що здійснювало експлуатацію відповідного об'єкта до його передачі в оренду, не тягне за собою приєднання такого підприємства до орендаря чи правонаступництва орендаря щодо такого підприємства.

8. Контроль за використанням переданого в оренду об'єкта централізованого тепло-, водопостачання і водовідведення та за виконанням орендарем умов укладеного договору оренди здійснює відповідна рада, що прийняла рішення про надання такого об'єкта в оренду, та уповноважені нею органи і посадові особи в порядку, визначеному договором оренди.

9. Орендна плата за користування об'єктом тепло-, водопостачання і водовідведення вноситься орендарем в безготівковій формі незалежно від результатів його господарської діяльності, у розмірі та в строк, визначені договором оренди. Розмір орендної плати визначається, враховуючи вартість орендованого об'єкта за результатами його оцінки, проведеної в порядку, встановленому законодавством про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність. Розмір орендної плати підлягає індексації відповідно до законодавства.

10. Договір оренди може передбачати надання орендареві пільг щодо орендної плати.

Стаття 12. Умови поліпшення орендованих об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення

1. Відповідна територіальна громада зберігає право власності на передані в оренду об'єкти централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, у тому числі реконструйовані або технічно переоснащені орендарями за рахунок амортизаційних відрахувань. Право власності на майно, придбане орендарем за рахунок амортизаційних відрахувань, належить власнику орендованого об'єкта централізованого тепло-, водопостачання і водовідведення - відповідній територіальній громаді (громадам). Вартість такого майна не підлягає відшкодуванню орендарю орендодавцем у разі припинення договору оренди.

2. Нарахування амортизації на переданий в оренду об'єкт (основні фонди), у тому числі поліпшений орендарем відповідно до умов договору, здійснюється орендарем, а амортизаційні відрахування залишаються в його розпорядженні та використовуються виключно на відновлення (капітальний ремонт) такого об'єкта (основних фондів).

3. Орендодавець має право за власний рахунок та за згодою орендаря проводити поліпшення орендованого об'єкта. У разі проведення таких поліпшень орендований об'єкт (основні фонди) підлягає переоцінці, а орендна плата - пропорційному збільшенню. Орендар, який дав згоду на проведення орендодавцем поліпшень, не має права заперечувати проти збільшення розміру орендної плати, пов'язаного з такими поліпшеннями.

4. Будь-які поліпшення орендованого об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що не можуть бути відокремлені від орендованого об'єкта, не завдавши йому шкоди, можуть здійснюватися орендарем лише за згодою орендодавця. До таких поліпшень належать, зокрема, прокладені нові трубопроводи або їх частини, а також проведені нові інженерні комунікації або їх частини, системи енергопостачання або їх елементи.

Стаття 13. Строк дії договорів оренди об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності, підстави його дострокового припинення

1. Строк дії договору оренди об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, визначається сторонами під час його укладення і зазначається в самому договорі. Такий строк не може бути менше двох та більше десяти років.

2. Договір оренди об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, укладений на строк більш як три роки, набирає чинності з моменту його нотаріального посвідчення в установленому законодавством порядку.

3. Об'єкт, що передається в оренду, має бути переданий орендареві не пізніше ніж че-

рез шість місяців з дня набрання чинності договором, але не раніше одержання орендарем ліцензії на відповідний вид діяльності. Про передачу об'єкта в оренду представниками орендодавця та орендаря складається відповідний акт.

4. Договір оренди об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, достроково припиняється у разі:

знищення орендованого об'єкта - з моменту встановлення факту такого знищення; ліквідації юридичної особи - орендаря або орендодавця - з моменту прийняття рішення про ліквідацію;

смерті або припинення підприємницької діяльності орендарем - фізичною особою - з дня відповідно смерті або внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців запису про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця; позову орендодавця щодо систематичного невиконання або грубого порушення орендарем умов договору оренди, а також у разі недержання орендарем з власної вини протягом трьох місяців з дня укладення договору відповідної ліцензії на здійснення господарської діяльності - з моменту, визначеного відповідним рішенням суду; взаємної згоди сторін - з моменту, визначеного сторонами;

в інших випадках, передбачених законом.

5. Припинення договору оренди не звільняє сторони від виконання зобов'язань за договором, що на момент його припинення залишилися невиконаними, якщо інше не передбачено домовленістю сторін чи не випливає із суті таких зобов'язань. Зобов'язання щодо виробництва та/або надання відповідних комунальних послуг в установленому договором обсязі та належної якості орендодавець несе до моменту повернення орендованого об'єкта орендодавцеві.

6. З метою забезпечення виробництва та/або надання відповідних комунальних послуг в установленому договором обсязі та належної якості орендодавець має право вимагати відстрочення припинення договору оренди на строк до трьох місяців, крім випадків припинення договору в разі знищення орендованого об'єкта.

7. У разі припинення (розірвання) дії договору оренди орендар зобов'язаний повернути орендодавцеві об'єкт оренди у строки і на умовах, визначених договором, та в установленому цим Законом порядку надати документи, що підтверджують відсутність будь-яких зобов'язань за об'єктом оренди.

Стаття 14. Порядок повернення об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення у разі припинення дії договору оренди

1. При припиненні договору оренди (крім випадків припинення договору внаслідок знищення орендованого об'єкта) переданий в оренду об'єкт централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, повинен бути повернутий орендодавцеві протягом десяти календарних днів з моменту припинення договору. У разі дострокового припинення договору оренди у зв'язку із смертю орендаря - фізичної особи об'єкт вважається повернутим орендодавцеві з дня припинення договору.

2. Орендар повертає орендодавцеві орендований об'єкт централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення разом з усіма поліпшеннями такого об'єкта, проведеними за час його оренди, незалежно від суми нарахованих амортизаційних відрахувань за час оренди. При цьому орендар має право залишити за собою проведені ним поліпшення орендованого об'єкта, здійснені за рахунок власних коштів, якщо вони можуть бути відокремлені від цього об'єкта, не завдаючи йому шкоди.

Інші поліпшення, проведені за рахунок власних коштів орендаря, залишаються у власності орендодавця, а їх вартість (крім вартості поліпшень, зроблених орендарем без згоди орендодавця) підлягає компенсації орендарю орендодавцем.

Не підлягають залишенню за орендарем поліпшення, проведені ним за рахунок амортизаційних відрахувань, нарахованих на орендований об'єкт, а також компенсація вартості таких поліпшень.

3. Про повернення об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, представниками орендодавця та орендаря складається відповідний акт.

Розділ III. ОСОБЛИВОСТІ КОНЦЕСІЙ ОБ'ЄКТІВ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДО-, ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ І ВОДОВІДВЕДЕННЯ, ЩО ПЕРЕБУВАЮТЬ У КОМУНАЛЬНІЙ ВЛАСНОСТІ

Стаття 15. Особливості концесії об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності

1. Концесіонер зобов'язаний виробляти та/або надавати у визначеному концесійним договором обсязі та належної якості відповідні комунальні послуги з використанням переданого в концесію об'єкта централізованого тепло-, водопостачання і водовідведення.

2. Концесіонер не має права передавати повністю або частково третім особам свої майнові права, що визначені концесійним договором або стосуються переданого йому в концесію об'єкта. Концесіонер має право на контрактні основі залучати до виконання спеціальних робіт на переданому в концесію об'єкті третіх осіб.

3. У разі якщо концесійним договором передбачено виключне право концесіонера на створення (будівництво) та/або управління (експлуатацію) об'єктом централізованого тепло-, водопостачання і водовідведення, це право не може бути передано третім особам концесідавцем без згоди концесіонера або концесіонером без згоди концесідавця.

4. Поточний ремонт наданого в концесію об'єкта концесіонер зобов'язаний проводити за власний рахунок. Капітальний ремонт наданого в концесію об'єкта проводиться концесіонером у визначені концесійним договором строки за рахунок амортизаційних відрахувань.

5. Припинення (у тому числі ліквідація) підприємства комунальної власності, що здійснювало експлуатацію відповідного об'єкта до його передачі в концесію, не тягне за собою приєднання такого підприємства до концесіонера чи правонаступництва концесіонера щодо такого підприємства.

6. Концесійні платежі вносяться концесіонером у розмірі, визначеному сторонами концесійним договором. Концесійні платежі вносяться грошовими коштами, у безготівковій формі у строки, встановлені договором концесії.

7. Концесійні платежі встановлюються у фіксованому розмірі, враховуючи вартість наданого в концесію об'єкта за результатами його оцінки, проведеної в порядку, визначеному законодавством про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність, та/або як частка (у відсотках) прибутку від концесійної діяльності, отриманого концесіонером.

8. Фіксований розмір концесійних платежів, встановлений виходячи з вартості наданого в концесію об'єкта, підлягає індексації відповідно до законодавства.

9. У разі надання концесії на об'єкт незавершеного будівництва або на створення (будівництво) нового об'єкта розмір концесійних платежів визначається як частка (у відсотках) прибутку, отриманого концесіонером від використання такого об'єкта.

10. Договір концесії може передбачати, крім дотатків і компенсацій, надання концесіонеру пільг щодо сплати концесійних платежів (сплати їх у зменшеному розмірі чи звільнення від сплати) та інших пільг.

11. Контроль за виконанням концесіонером умов укладеного договору концесії здійснює відповідна рада, що прийняла рішення про передачу такого об'єкта в концесію, та уповноважений нею орган або посадова особа в порядку, визначеному договором концесії.

Стаття 16. Умови проведення поліпшень наданого в концесію об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення

1. Нарахування амортизації на переданий у концесію об'єкт централізованого тепло-, водопостачання і водовідведення (основні фонди), у тому числі поліпшений або створений (збудований) концесіонером відповідно до умов концесійного договору, здійснюється концесіонером.

2. Концесідавець має право за власний рахунок та за згодою концесіонера проводити поліпшення наданого в концесію об'єкта. У разі проведення таких поліпшень наданий в концесію об'єкт (основні фонди) підлягає переоцінці, а концесійний платіж - пропорційному збільшенню. Концесіонер, що дав згоду на проведення концесідавцем поліпшень, не має права заперечувати проти збільшення розміру концесійного платежу, пов'язаного з таким поліпшенням.

3. Концесіонер повинен відповідно до умов концесійного договору за рахунок власних коштів здійснювати поліпшення (реконструкцію, технічне переоснащення) об'єкта, отриманого в концесію. Проведення таких поліпшень не тягне за собою перегляду концесійного платежу.

4. На наданий у концесію об'єкт централізованого тепло-, водопостачання і водовідведення, у тому числі поліпшений (реконструйований, технічно переоснащений) концесіонером, на майно, придбане концесіонером за рахунок амортизаційних відрахувань, зберігається право комунальної власності відповідної територіальної громади. У разі припинення концесійного договору вартість створених (збудованих) об'єктів, проведених концесіонером поліпшень та придбаного за рахунок амортизаційних відрахувань майна концесіонеру концесідавцем не відшкодовується.

5. У разі якщо поліпшення відповідно до умов концесійного договору полягають у заміні обладнання в складі об'єкта концесії на нове, право власності на старе (демонтоване) обладнання належить концесіонеру, а на встановлене нове - відповідній територіальній громаді (громадам).

Стаття 17. Строк дії договору концесії об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності, підстави для його дострокового припинення

1. Строк дії договору концесії об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення визначається сторонами і не може бути менше трьох та більше п'ятдесяти років. Щодо об'єктів централізованого водопостачання і водовідведення, які забезпечують (розраховані на забезпечення) послугами з централізованого водопостачання і водовідведення сто і більше тисяч фізичних осіб, а також щодо об'єктів централізованого теплопостачання з сумарною потужністю джерел теплової енергії 50 і більше Гкал на годину, строк дії договору концесії не може бути менше десяти років.

2. Договір концесії об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, набирає чинності з моменту його нотаріального посвідчення відповідно до законодавства.

3. Об'єкт централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що передається в концесію, повинен бути переданий концесіонеру протягом шести місяців з дня набрання чинності договором, але не раніше одержання орендарем ліцензії на відповідний вид діяльності. Про передачу об'єкта в концесію представниками концесідавця та концесіонера складається відповідний акт.

4. Об'єкт централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, спеціально створений (збудований) відповідно до умов концесійного договору, або об'єкт незавершеного будівництва чи законсервованій об'єкт, що може бути дубовуваний з метою його використання для провадження діяльності у сферах водопостачання, відведення та очищення стічних вод, надання послуг, пов'язаних з постачанням споживачам тепла, вважається переданим концесіонером з моменту задачі його в експлуатацію та складання відповідного акта.

5. Договір концесії об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, достроково припиняється у разі:

знищення зазначеного об'єкта - з моменту встановлення факту такого знищення; ліквідації концесіонера - юридичної особи - з моменту прийняття рішення про ліквідацію; смерті або припинення підприємницької діяльності концесіонером фізичною особою - з дня відповідно смерті або внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців запису про держав-

ну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця;

позову концесідавця щодо систематичного невиконання або грубого порушення концесіонером умов концесійного договору - з моменту, визначеного відповідним рішенням суду, але не раніше ніж через рік після набрання чинності договором концесії;

позову концесідавця щодо недержання концесіонером з власної вини протягом трьох місяців з дня укладення договору концесії відповідної ліцензії на здійснення господарської діяльності - з моменту, визначеного відповідним рішенням суду;

взаємної згоди сторін - з моменту, визначеного сторонами;

в інших випадках, передбачених законом.

6. Припинення концесійного договору не звільняє сторони від виконання зобов'язань за договором, що на момент його припинення залишилися невиконаними, якщо інше не передбачено домовленістю сторін чи не випливає із суті таких зобов'язань. Зобов'язання щодо виробництва та/або надання відповідних комунальних послуг в установленому договором обсязі та належної якості концесіонер у кожному разі несе до моменту повернення об'єкта концесії концесідавцю.

7. З метою забезпечення виробництва та/або надання відповідних комунальних послуг в установленому договором обсязі та належної якості концесідавець має право вимагати відстрочення припинення концесійного договору на строк до трьох місяців, крім випадків припинення договору в разі знищення наданого в концесію об'єкта.

Стаття 18. Порядок повернення об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення у разі припинення договору концесії

1. У разі припинення концесійного договору (крім випадків припинення договору внаслідок знищення об'єкта концесії) концесіонер повертає концесідавцеві відповідний об'єкт централізованого тепло-, водопостачання і водовідведення разом з усіма поліпшеннями такого об'єкта, проведеними за час дії договору концесії, незалежно від суми нарахованих амортизаційних відрахувань за цей час. Об'єкт підлягає поверненню концесідавцю протягом десяти календарних днів з дня припинення договору. У разі дострокового припинення концесійного договору у зв'язку із смертю концесіонера - фізичної особи об'єкт вважається повернутим концесідавцеві з дня припинення договору.

2. У разі припинення договору концесії у зв'язку із знищенням об'єкта концесії, що був застрахований на користь концесіонера, останній зобов'язаний за власний рахунок відновити об'єкт та передати його концесідавцеві.

3. Відшкодування витрат, понесених концесіонером у зв'язку з поліпшенням наданого в концесію об'єкта тепло-, водопостачання і водовідведення, здійснюється за рахунок отриманого прибутку від концесійної діяльності. Зазначені витрати в частині, що не була компенсована концесіонером у результаті концесійної діяльності, компенсації концесідавцеві не підлягають.

4. Про повернення об'єкта централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебуває у комунальній власності, представниками концесідавця та концесіонера складається відповідний акт.

Розділ IV. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Відносини, що виникли з договорів оренди чи концесії, укладених до набрання чинності цим Законом, регулюються законодавством, що діяло до набрання чинності цим Законом, якщо сторони договору не погодять між собою іншого.

3. Внести зміни до таких законів України:

1) статтю 1 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 15, ст. 99; 1998 р., № 18, ст. 88; 1999 р., № 48, ст. 411; 2002 р., № 2, ст. 5; № 30, ст. 205; 2004 р., № 51, ст. 547; 2009 р., № 24, ст. 296; № 51, ст. 757) доповнити частиною шостою такого змісту:

«6. Відносини оренди об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності, регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності»;

2) у Законі України «Про концесії» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 41, ст. 372; 2002 р., № 48, ст. 362; 2004 р., № 19, ст. 254; 2005 р., № 26, ст. 349, № 51, ст. 554; 2009 р., № 25, ст. 312, № 27, ст. 351, № 42, ст. 634; 2010 р., № 40, ст. 524):

у частині другій статті 3: абзац другий після слів «очищення стічних вод» доповнити словами «у порядку, визначеному Законом України «Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності»;

абзац тринадцятий після слів «постачання тепла» доповнити словами «у порядку, визначеному Законом України «Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності»;

абзаци двадцять перший - двадцять четвертий частини першої статті 10 виключити.

4. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом: привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
21 жовтня 2010 року.
№ 2624-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Частину шістнадцяту статті 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 46, ст. 456) доповнити абзацом другим такого змісту:

«Повноважний представник держави у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку бере участь у загальних зборах господарського товариства та голосує з кожного питання порядку денного виключно відповідно до завдання щодо голосування,

передбаченого у дорученні на представництво, що видається уповноваженим органом управління або Фондом державного майна України».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
21 жовтня 2010 року.
№ 2626-VI.

Задля раціонального використання державного мисливського фонду

Міністерство охорони навколишнього природного середовища України видало 04.11.2010 року наказ № 492, де вводить ліміти добування (відстрілу, відлову) звірини. Враховуючи важливість цих заходів для всієї країни, «Голос України» вирішив повністю опублікувати цей документ мовою оригіналу.

НАКАЗ

04.11.2010 м. Київ №492

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 09.11.2010 р. за №1055/18350

Про внесення змін та доповнень до наказу Мінприроди від 26 квітня 2010 року № 179

Відповідно до статті 13 Закону України «Про тваринний світ» та статті 16 Закону України «Про мисливське господарство та полювання», з метою раціонального використання державного мисливського фонду

НАКАЗ УО:

1. Унести до лімітів добування (відстрілу, відлову) диких парнокопитих та хутрових звірів, віднесених до державного мисливського фонду, у сезон полювання 2010/2011 років, затверджених наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 26 квітня 2010 року № 179, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 14 травня 2010 року за № 324/17619, такі зміни:

1.1. Розділ «Волинська область» після рядка «ТзОВ «Вікінг» доповнити новим рядком такого змісту: «ТзОВ «Павлівське мисливське господарство», у графі «Кабан, добування» поставити цифру «2»;

у рядку «Інші, усього» у графі «Кабан, добування» цифри «127» замінити на цифри «129»;

у рядку «Усього в області» у графі «Кабан, добування» цифри «282» замінити на цифри «284».

1.2. Розділ «Житомирська область» після рядка «ТОВ «УТМР» доповнити новим рядком такого змісту: «ТОВ «МРГ «Гамарня», у графі «Кабан, добування» поставити цифру «7»;

після рядка «ТОВ «МРГ «Гамарня» доповнити новим рядком такого змісту: «ТОВ «Мисливське подвір'я», у графі «Кабан, добування» поставити цифру «7»;

у рядку «Інші, усього» у графі «Кабан, добування» цифри «556» замінити на цифри «570»;

у рядку «Усього в області» у графі «Кабан, добування» цифри «946» замінити на цифри «960».

1.3. Розділ «Закарпатська область» після рядка «Міжгірська р/о» доповнити новим рядком такого змісту: «Мукачівська р/о», у графі «Козуля, добування» поставити цифри «14», у графі «Кабан, добування» поставити цифри «22»;

у рядку «УТМР, усього» у графі «Козуля, добування» цифри «99» замінити на цифри «113», у графі «Кабан, добування» цифри «194» замінити на цифри «216»;

у рядку «Усього в області» у графі «Козуля, добування» цифри «202» замінити на цифри «216», у графі «Кабан, добування» цифри «409» замінити на цифри «431».

1.4. У розділі «Запорізька область» у рядку «ДП «Мелітопольське ЛМГ» у графі «Кабан, добування» цифри «11» замінити на цифри «21»;

після рядка «ДП «Мелітопольське ЛМГ» доповнити новим рядком такого змісту: «у т. ч. ЛЗЗДЗ «Сторобердянський» ПЗФ*», у графі «Кабан, добування» поставити цифри «10»;

після рядка «ДП «Бердянське ЛГ» доповнити новим рядком такого змісту: «ДП «Приморське ЛМГ», ЛЗЗДЗ «Коса Обіточна» ПЗФ*», у графі «Олень європейський, добування» поставити цифру «5»;

після рядка ««ДП «Приморське ЛМГ», ЛЗЗДЗ «Коса Обіточна» ПЗФ*» доповнити новим рядком такого змісту: «ДП «Пологівське ЛМГ» ЛЗМЗ «Кам'янська лісова дача» ПЗФ*», у графі «Кабан, добування» поставити цифру «7»;

у рядку «Держкомлісгосп, усього» у графі «Олень європейський, добування» цифру «0» замінити на цифру «5», у графі «Кабан, добування» цифри «24» замінити на цифри «41»;

у рядку «Усього в області» у графі «Олень європейський, добування» цифру «0» замінити на цифру «5», у графі «Кабан, добування» цифри «59» замінити на цифри «76».

1.5. Розділ «Київська область» після рядка «ДП «МГ «Кагарлицьке» доповнити новим рядком такого змісту: «ДП «МГ «Київське», у графі «Козуля,

добування» поставити цифру «8», у графі «Кабан, добування» поставити цифри «17»;

у рядку «Держкомлісгосп, усього» у графі «Козуля, добування» цифри «192» замінити на цифри «200», у графі «Кабан, добування» цифри «300» замінити на цифри «317»;

у рядку «Усього в області» у графі «Козуля, добування» цифри «862» замінити на цифри «870», у графі «Кабан, добування» цифри «1385» замінити на цифри «1402».

1.6. У розділі «Полтавська область» у рядку «ДП «Кременчуцьке ЛГ» у графі «Козуля, добування» цифру «1» замінити на цифру «3», у графі «Кабан, добування» цифру «9» замінити на цифри «15»;

після рядка «ДП «Кременчуцьке ЛГ» доповнити новим рядком такого змісту: «у т. ч. ЛЗ «Псільський» ПЗФ*», у графі «Козуля, добування» поставити цифру «2», у графі «Кабан, добування» поставити цифру «4»;

після рядка «у т. ч. ЛЗ «Псільський» ПЗФ*» доповнити новим рядком такого змісту: «у т. ч. ЛЗ «Сулинський» ПЗФ*», у графі «Кабан, добування» поставити цифру «2»;

у рядку «ДП «Лубенське ЛГ» у графі «Козуля, добування» цифри «16» замінити на цифри «20», у графі «Кабан, добування» цифри «23» замінити на цифри «32»;

після рядка «ДП «Лубенське ЛГ» доповнити новим рядком такого змісту: «у т. ч. ЛЗ «Червонобережжя» ПЗФ*», у графі «Козуля, добування» поставити цифру «4», у графі «Кабан, добування» поставити цифру «9»;

у рядку «Держкомлісгосп, усього» у графі «Козуля, добування» цифри «86» замінити на цифри «92», у графі «Кабан, добування» цифри «121» замінити на цифри «136»;

у рядку «Кременчуцьке ГМРП облорганізації УТМР» у графі «Козуля, добування» цифри «23» замінити на цифри «27», у графі «Ондатра» цифри «237» замінити на цифри «265»;

після рядка «Кременчуцьке ГМРП облорганізації УТМР» доповнити новим рядком такого змісту: «у т. ч. ЛЗ «Довгораківський» ПЗФ*», у графі «Козуля, добування» поставити цифру «1»;

після рядка «у т. ч. ЛЗ «Довгораківський» ПЗФ*» доповнити новим рядком такого змісту: «у т. ч. ЛЗ «Балка широка» ПЗФ*», у графі «Козуля, добування» поставити цифру «3»;

після рядка «у т. ч. ЛЗ «Балка широка» ПЗФ*» доповнити новим рядком такого змісту: «у т. ч. ЛЗ «Білецьківські плавні» ПЗФ*», у графі «Ондатра» поставити цифри «28»;

у рядку «Новосанжарське ГМРП облорганізації УТМР» у графі «Кабан, добування» цифру «3» замінити на цифру «6»;

після рядка «Новосанжарське ГМРП облорганізації УТМР» доповнити новим рядком такого змісту: «у т. ч. ЛЗ «Маячківський» ПЗФ*», у графі «Кабан, добування» поставити цифру «3»;

у рядку «Семенівське ГМРП облорганізації УТМР» у графі «Кабан, добування» цифру «8» замінити на цифри «13»;

після рядка «Семенівське ГМРП облорганізації УТМР» доповнити новим рядком такого змісту: «у т. ч. ЛЗ «Сулинський» ПЗФ*», у графі «Кабан, добування» поставити цифру «5»;

у рядку «Чутівське ГМРП облорганізації УТМР» у графі «Кабан, добування» цифру «4» замінити на цифру «5»;

після рядка «Чутівське ГМРП облорганізації УТМР» доповнити новим рядком такого змісту: «у т. ч. ЛЗ «Іскрівський» ПЗФ*», у графі «Кабан, добування» поставити цифру «1»;

у рядку «УТМР, усього» у графі «Козуля, добування» цифри «255» замінити на цифри «259», у графі «Кабан, добування» цифри «283» замінити на цифри «292», у графі «Ондатра» цифри «237» замінити на цифри «265»;

у рядку «Усього в області» у графі «Козуля, добування» цифри «437» замінити на цифри «447», у графі «Кабан, добування» цифри «570» замінити на цифри «594», у графі «Ондатра» цифри «237» замінити на цифри «265».

1.7. У розділі «Рівненська область» у рядку «ТзОВ «МГ «Діброва» у графі «Кабан, добування» цифри «16» замінити на цифри «26»;

після рядка ««КП «Мисливець» (Безрезнівський р-н)», доповнити новим

рядком такого змісту: «КП «Мисливець» (Заріченський р-н)», у графі «Козуля, добування» поставити цифру «3», у графі «Кабан, добування» поставити цифру «7»;

у рядку «Інші, усього» у графі «Козуля, добування» цифри «549» замінити на цифри «552», у графі «Кабан, добування» цифри «604» замінити на цифри «621»;

у рядку «Усього в області» у графі «Козуля, добування» цифри «681» замінити на цифри «684», у графі «Кабан, добування» цифри «696» замінити на цифри «713».

1.8. Розділ «Сумська область» після рядка «ОГО «МК «Сумщина» доповнити новим рядком такого змісту: «НПП «Деснянсько-Старогутський»**», у графі «Козуля, добування» поставити цифру «6», у графі «Кабан, добування» поставити цифру «7», у графі «Кабан, у т. ч. відлов для розселення» поставити цифру «2»;

у рядку «Інші, усього» у графі «Козуля, добування» цифри «14» замінити на цифри «20», у графі «Кабан, добування» цифри «60» замінити на цифри «67», у графі «Кабан, у т. ч. відлов для розселення» цифри «10» замінити на цифри «12»;

у рядку «Усього в області» у графі «Козуля, добування» цифри «202» замінити на цифри «208», у графі «Кабан, добування» цифри «313» замінити на цифри «320», у графі «Кабан, у т. ч. відлов для розселення» цифри «25» замінити на цифри «27».

1.9. Розділ «Чернігівська область» після рядка «ДП «Добрянське ЛГ» доповнити новим рядком такого змісту: «ДП «Борзнянське ЛГ», у графі «Козуля, добування» поставити цифру «7», у графі «Кабан, добування» поставити цифру «8»;

після рядка «ДП «Борзнянське ЛГ» доповнити новим рядком такого змісту: «ДП «Прилуцьке ЛГ» у графі «Кабан, добування» поставити цифру «7»;

у рядку «Держкомлісгосп, усього» у графі «Козуля, добування» цифри «39» замінити на цифри «46», у графі «Кабан, добування» цифри «40» замінити на цифри «55»;

після рядка «МРП «Бобровицьке» доповнити новим рядком такого змісту: «МРП «Коропське», у графі «Кабан, добування» поставити цифри «10»;

у рядку «УТМР, усього» у графі «Кабан, добування» цифри «253» замінити на цифри «263»;

після рядка «УТМР, усього» доповнити новим рядком такого змісту: «ДО «Резиденція «Залісся»**», у графі «Олень європейський, добування» поставити цифру «7», у графі «Олень плямистий, добування» поставити цифру «10»;

після рядка «ДО «Резиденція «Залісся»**» доповнити новим рядком такого змісту: «ТОВ «СМП «Гончарівське»**», у графі «Кабан, добування» поставити цифру «7»;

після рядка «ТОВ «СМП «Гончарівське»**» доповнити новим рядком такого змісту: «ТОВ «СМП «Моровське»**», у графі «Кабан, добування» поставити цифру «9»;

після рядка «ТОВ «СМП «Моровське»**» доповнити новим рядком такого змісту: «ТОВ «СМП «Максим»**», у графі «Кабан, добування» поставити цифру «3»;

після рядка «ТОВ «СМП «Максим»**» доповнити новим рядком такого змісту: «ТОВ «СМП «Тужар»**», у графі «Кабан, добування» поставити цифри «20»;

після рядка «ТОВ «СМП «Тужар»**» доповнити новим рядком такого змісту: «ТОВ «Міжрічинське»***», у графі «Кабан, добування» поставити цифри «21»;

після рядка «ТОВ «Міжрічинське»***» доповнити новим рядком такого змісту: «ТОВ «СМП «Деснянське»***», у графі «Олень європейський, добування» поставити цифру «2», у графі «Козуля, добування» поставити цифру «9», у графі «Кабан, добування» поставити цифри «51»;

після рядка «ТОВ «СМП «Деснянське»***» доповнити новим рядком такого змісту: «ТОВ «Любич»***», у графі «Козуля, добування» поставити цифру «5», у графі «Кабан, добування» поставити цифри «15»;

у рядку «Інші, усього» у графі «Олень європейський, добування» цифри «41» замінити на цифри «50», у графі «Олень плямистий, добування» цифру «0» замінити на цифру «7», у графі «Козуля, добування» цифри «296» замінити на цифри «310», у графі «Кабан, добування» цифри «546» замінити на цифри «682»;

у рядку «Усього в області» у графі «Олень європейський, добування» цифри «41» замінити на цифри «50», у графі «Олень плямистий, добування»

цифру «0» замінити на цифру «7», у графі «Козуля, добування» цифри «414» замінити на цифри «435», у графі «Кабан, добування» цифри «839» замінити на цифри «1000».

1.10. У розділі «Севастопольський регіон» у рядку «СГМР ТОВ ВМРСРП «Красний камінь» у графі «Олень європейський, добування» цифру «1» замінити на цифру «3», у графі «Кабан, добування» цифри «11» замінити на цифри «27»;

після рядка «СГМР ТОВ ВМРСРП «Красний камінь» доповнити новим рядком такого змісту: «у т. ч. ЛЗ РЗ «Байдарський» ПЗФ*», у графі «Олень європейський, добування» поставити цифру «2», у графі «Кабан, добування» поставити цифри «16»;

після рядка «у т. ч. ЛЗ РЗ «Байдарський» ПЗФ*» доповнити новим рядком такого змісту: «ТОВ «Кордон Макензі», ЛЗ РЗ «Байдарський» ПЗФ*», у графі «Олень європейський, добування» поставити цифру «3», у графі «Козуля, добування» поставити цифри «11», у графі «Кабан, добування» поставити цифри «13»;

у рядку «Інші, усього» у графі «Олень європейський, добування» цифру «1» замінити на цифру «6», у графі «Козуля, добування» цифру «0» замінити на цифри «11», у графі «Кабан, добування» цифри «21» замінити на цифри «50»;

у рядку «Усього по Севастополю» у графі «Олень європейський, добування» цифру «1» замінити на цифру «6», у графі «Козуля, добування» цифри «20» замінити на цифри «31», у графі «Кабан, добування» цифри «54» замінити на цифри «83».

1.11. У рядку «Усього в Держкомлісгоспі» у графі «Олень європейський, добування» цифри «217» замінити на цифри «222», у графі «Козуля, добування» цифри «1830» замінити на цифри «1851», у графі «Кабан, добування» цифри «2387» замінити на цифри «2451».

1.12. У рядку «Усього в УТМР» у графі «Козуля, добування» цифри «1607» замінити на цифри «1625», у графі «Кабан, добування» цифри «2047» замінити на цифри «2088», у графі «Ондатра» цифри «343» замінити на цифри «371».

1.13. У рядку «Усього в Інших» у графі «Олень європейський, добування» цифри «247» замінити на цифри «261», у графі «Олень плямистий, добування» цифри «153» замінити на цифри «160», у графі «Козуля, добування» цифри «2982» замінити на цифри «3016», у графі «Кабан, добування» цифри «4917» замінити на цифри «5122», у графі «Кабан, у т. ч. відлов для розселення» цифри «100» замінити на цифри «102».

1.14. У рядку «Усього в Україні» у графі «Олень європейський, добування» цифри «518» замінити на цифри «537», у графі «Олень плямистий, добування» цифри «356» замінити на цифри «363», у графі «Козуля, добування» цифри «6792» замінити на цифри «6865», у графі «Кабан, добування» цифри «9828» замінити на цифри «10138», у графі «Кабан, у т. ч. відлов для розселення» цифри «303» замінити на цифри «305», у графі «Ондатра» цифри «504» замінити на цифри «532».

1.15. Після рядка «Усього в Україні» доповнити рядками такого змісту:

«* Добування з метою регулювання чисельності.

** Добування на територіях, які не входять до складу ПЗФ».

2. Відділу охорони тваринного світу Департаменту біорізноманіття, охорони землі та екомережі (Домашнінець В. Г.):

2.1. У встановленому порядку подати наказ на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

2.2. У десятиденний термін після реєстрації в Міністерстві юстиції України довести наказ до відома та керівництва в роботі Державному комітету лісового господарства України, Державній екологічній інспекції України, Державній службі заповідної справи, Республіканському комітету Автономної Республіки Крим охорони навколишнього природного середовища, державним управлінням охорони навколишнього природного середовища в областях, місті Севастополі, Державним екологічним інспекціям в областях та м. Севастополі.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра М. Л. Томахіна.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Перший заступник Міністра
Микола РОМАНОВ.

«Висновок експерта не містить жодного слова про самогубство...»

МІЛІЦЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

Юрію Ящуку трохи більше 30 років, він працівник банку. Декілька місяців тому в його сім'ї ніхто не міг і подумати, що їм доведеться говорити на теми катувань і насилля. Нині чоловік відмовляється вірити в те, що його брат Дмитро 13 червня цього року покінчив життя самогубством у Святошинському райвідділі міліції. «Голос України» від 09.10.2010 року вже розповідав про цей жахливий випадок. Нагадаємо, що за версією правоохоронців, хлопець проніс у камеру шнурок від шортів, на якому й повісився. Однак брат загиблого Юрій переконаний: Дмитра вбили міліціонери.

З того часу минуло вже понад п'ять місяців. Поховали хлопця на одному зі столічних кладовищ. Тіло покійного протягом чотирьох місяців не показували рідним, єдине — надали висновок експертизи. Версія міліції, що мотивом самогубства є наркотична «ломка», спростовується її результатами.

— Висновок експерта не містить жодного слова про самогубство або самоушкодження на відміну від лікарського свідчення про смерть, складеного наступного дня після загибелі Дмитра, — розповідає «Голосу України» брат загиблого Юрій. — Під час дослідження крові та сечі наркотичних і психотропних речовин не виявили. Протягом останніх 10 днів життя брата зазначені речовини не вживав. Однак на тілі виявлено дев'ять саден та синців і одна подрипина. Всі вони утворились від контакту з тупими предметами та виникли за проміжок часу від 1—2 годин до 2 діб до смерті. Крім того, виявлено пере-

лом правого рогу під'язикової кістки та два садна округлої і овальної форми в ділянці підборіддя, які є характерними ознаками задушення руками або за допомогою якого-небудь предмета.

Рідні Дмитра Ящука впевнені: під час катування хлопцю завдали ушкоджень, які стали причиною його загибелі. А версія правоохоронців не відповідає дійсності. Мовляв, міліціонери намагаються просто ухилитися від кримінальної відповідальності за злочин. Поставити крапку в цьому питанні мала прокуратура міста Києва. Вона погодилася на пропозиції родичів загиблого провести додаткову криміналістичну експертизу.

— Я був на ній присутній. Однак можу сказати, що неможливість оглянути труп мого брата протягом чотирьох місяців є цілеспрямованою дією з боку правоохоронних органів, — продовжує далі пан Юрій. — Адже стан тіла, в підсумку, не надав можливості виявити деякі поверхневі

ушкодження, та експерти відмовились проводити деякі лабораторні дослідження. Однак, незважаючи на це, під час додаткової експертизи виявлено інші суттєві ушкодження, серед яких найсуттєвіше — ушкодження на спині загиблого розміром приблизно 27 на 15 сантиметрів, про яке не було зазначено у висновку первинної експертизи.

Зі слів Юрія, під час проведення додаткової експертизи членам комісії не надали одяг та взуття Дмитра. Далі ще цікавіше. Мовляв, 20 жовтня цього року слідчий повідомив їм про «втрату» фотографій тіла, які були зроблені під час проведення цієї експертизи. Нині на ім'я прокурора м. Києва Юрія надіслав скаргу, в якій зазначаються факти значних порушень у процесі проведення додаткової експертизи. Однак відповіді від прокуратури поки що немає.

Департамент МВС України:
«...Судово-медична експертиза підтвердила, що смерть потерпі-

лого настала від механічної асфіксії внаслідок повішання. Слідів, які б свідчили про переміщення та воглодження трупу, не виявлено. За результатами проведеного службового розслідування деякі керівники та працівники Святошинського райвідділу міліції притягнуті до суворой дисциплінарної відповідальності. Зокрема, звільнено з органів внутрішніх справ чергового інспектора, який неякісно провів особистий огляд затриманого Ящука. Не працюватиме більше в ОВС й інший міліціонер, який відповідав за охорону затриманих та взятих під варту осіб. За невиконання відомчих інструкцій звільнений з органів внутрішніх справ й оперативний черговий даного райвідділу...»

Дві сторони однієї справи, у кожній з яких — свої факти, докази. Юрій Яшук боротиметься до кінця за честь загиблого брата, правоохоронці — за честь своїх мундирів. Хто в цьому протистоянні стане переможцем, можна тільки здогадуватися.

Олександр ПЕКНИЙ.

Фото надав Юрій ЯШУК.

Валентина Аскерова, активістка ініціативної групи матерів, діти яких стали жертвами міліцейського свавілля, тримає фотографію Дмитра Ящука під стінами Святошинського РУВС.

Гроші або життя!

Самотні старі люди — зручний об'єкт для шахрайства і знущань

ЯК НЕ СТАТИ ЖЕРТВОЮ

Міліція Кіровоградщини вкотре звернулася до людей похилого віку з проханням бути обачними й не потрапляти на гачок шахраям, котрі видурюють у стареньких гроші, видаючи себе за працівників чи то соціальних, чи комунальних служб. Останній такий випадок стався в одному із сіл Світловодського району.

З'явившись у дворі літньої пенсіонерки, «працівниця соцзабезу» ошелесила бабусю звісткою про те, що, виявляється, розпочався обмін грошей, а тому необхідно поміняти старі купюри на нові. І відкласти цю справу аж ніяк не можна, бо гроші просто пропадуть. Заморочивши літній жінці голову, шахрайка вже в хаті непомітно для неї підмінила конверт із купюрами на «пустушку» і швидко подалася геть. Лише через кілька годин бабуся вирішила роздивитися нові банкноти й мало не зомліла, побачивши, що в залишеному «соцпрацівницею» конверті ніяких грошей немає. Сім тисяч гривень та сто доларів, накопичених на «чорний день», як королева язиком злизала. Міліція в ході оперативно-розшукових заходів знайшла бабусину кривдницю. Нею виявилася раніше судима за крадіжку жителя Черкаської області.

Однак кількість злочинів, які скоюються в останні роки стосовно самотніх людей похилого віку, не може не тривожити. І йдеться не лише про обдурювання стареньких. Залишені сам на сам, вони просто не в змозі себе захистити. Над ними знущаються, їх катують, убивають. Міліцейська статистика — як свідчення того, наскільки байдужим до такої ситуації продовжує залишатися суспільство.

Практично кожного місяця трапляються кілька подібних історій. І найстрашніше, що вони стали звичними в нашій державі.

В травні в Кіровоградському районі міліція затримала чотирьох відморозків, найстаршому з яких 24 роки, наймолодшому — 19. Розбивши вікно, вони вдерлися у хату до 89-річної бабусі, вимагаючи від неї грошей. А щоб довго не думала, побили й забрали не тільки знайдені кілька тисяч, а й харчі зі столу.

У липні подібна історія сталася у Новоархангельському районі. Тут правоохоронці затримали 34-річного молодика із сусідньої Черкаської області, який уночі через розбите вікно пробрався у будинок 85-річної бабусі й, погрожуючи їй ножем, забрав від-

кладені «на смерть» 2,5 тисячі гривень. Інший мешканці району, якщо можна так сказати, «пошастило». Ударом кулака заваливши її на підлогу, двоє молодих бузувирів, допоки бабуса лежала непритомна, шукали гроші й цінні речі. Пиймавши облизня,

пішли «на полювання» далі і в одному з сусідніх дворів напали на пенсіонера. Погрожуючи, що підріжуть, якщо опиратиметься, забрали в того гроші та мобільний телефон.

Через місяць уже в Олександрівському районі двоє зовсім молодих нероб уночі зламали замок у дверях будинку, де мешкав 77-річний пенсіонер і, розбудивши його, почали жорстоко бити ногами, вимагаючи віддати гроші. Той спочатку мовчав, та коли один із бузувирів приставив до горла ножа, тремтячою рукою показав місце схованки. Розбійники забрали 1160 гривень, харчі. Щоправда, гуляти довго їм не довелося.

І найсвіжіший приклад — уже в листопаді. 21-річний житель Долинського району, повернувшись із ув'язнення, де перебував за пограбування, роботи не шукав, а жив за рахунок бабусиної пенсії, яку витрачав на горілку. Грошей не вистачало, тому вирішив здобути їх відомим йому способом. Заліз у хату до самотньої пенсіонерки, а перед цим, щоб не зателефонувала в міліцію, перерізав телефонний дріт. Перелякану бабусю, яка намагалася від нього схватитися, знайшов у кухні й почав «витрясати» з неї гроші. Однак усе, що було в 72-річної жінки, — 37 гривень. Цього розбійникові виявилось мало, він розлютився не на жарт. Відпустив свою жертву лише тоді, коли та пообіцяла віддати три літри горілки. Йдучи з хати, захопив ще й телефонний апарат. Та недовго він із товаришами по чарці розважався: через кілька годин його «пов'язала» міліція.

Це лише кілька фактів із безпристрасної міліцейської хроніки. А скільки таких жахливих випадків щодня, щомісяця трапляється в Україні. Старі люди, котрі фізично не спроможні захиститися, стають найлегшими об'єктами нападу для деградованого прошарку наших співвітчизників. У них відбирають не тільки гроші, а й життя, інколи в страшних муках. Не на таку старість і не на такий відхід у вічність, переживши голод і жахиття війни, вони сподівалися.

Ольга ПИЛИПЕНКО.

Кіровоградська область.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

СЛУЖБА 102

Податківці знову завадили контрабандистам

Співробітники Старобільського відділу податкової міліції одержали оперативну інформацію про підготовку перевезення до Росії великої партії товару, виготовленого в одній із сусідніх областей. Уже згодом на околиці с. Підгорівка на Старобільщині вони виявили місце накопичування контрабандних товарів — 24 тюки з одягом. Під час огляду з'ясувалося, що в них запаковано верхній жіночий одяг, який не мав жодного маркування. В одному з тюків податківці знайшли також понад дві тисячі етикеток та нашивок із назвами іноземних виробників. За оперативною інформацією, цей одяг планувалося контрабандним шляхом перемістити замовникам — російським підприємцям. А вони вже мали вирішити, як вироблена в українському підприємному цеху одяжка стала би «брендовим» товаром. Співробітники податкової міліції вилучили одяг на суму близько півмільйона гривень. Нині проводиться подальша перевірка з установленням усіх обставин незаконного обігу.

Відділ податкової міліції Старобільської МДП.

Сумна турецька казка для українських полонянок

У Донецькій області ліквідовано канал постачання «живого товару» до Стамбула. 50-річний громадянин Туреччини переправляв молодих дівчат за кордон, де вони «обслуговували» відвідувачів нічних клубів. На сьогодні правоохоронцями встановлено чотири українки, які побували в рабстві в турецького сутенера. Ще двох дівчат оперативникам удалося вберегти від цієї долі, оскільки підозрюваний був затриманий в аеропорту під час спроби відправити чергову «партію» наївних мандрівниць.

— Інформація про існування каналу постачання наших дівчат до Турецької Республіки потрапила до нас ще минулого року, — розповідає Андрій Небитов, заступник начальника відділу управління з боротьби з торгівлею людьми ГУМВС України в Донецькій області. — Ми дуже обережно займалися розробкою цієї інформації, оскільки розуміли, що виявили стійку та добре злагоджену злочинну схему. Нині її організатора заарештовано. Притягуються до відповідальності і його співниці, які займалися вербуванням дівчат.

Затриманий свою провину заперечує. Каже, що приїхав до України як турист, познайомився тут із двома прекрасними дівчатами та настільки ними захопився, що запросив на екскурсію до рідного міста. Варто сказати, що за останні декілька років турецький кавалер зачистив до нашої країни, не раз бував у Донецьку, Сімферополі, Ялті та Одесі.

— Найчастіше сутенери шукають нові жертви саме серед довірливих жінок, — зазначає Андрій Небитов. — Навіть цілком благополучні дівчата деколи зважуються на проституцію. Насильно молодих українко сьогодні вже ніхто не вивозить. Власники зарубіжних борделів знаходять підхід навіть до найобережніших дівчат. Завдяки тонкій роботі вербувальників, які за пристойні гонорари розповідають про райське закордонне життя.

Запекла боротьба з торгівлею людьми, на жаль, не знижує попиту на аморальність і пороки. Завжди знаходяться ті, хто вважає людей за товар, та люди, ладні ним стати.

Наталія ДОРОНІНА
(відділ зв'язків із громадськістю ГУМВС України в Донецькій області).

Будинок культури «Дніпро» Київського радіозаводу мають намір перетворити на Будинок молоді. *Про це повідомив міністр у справах сім'ї, молоді та спорту Равіль Сафіуллін — ІМК*

Ліга українських меценатів збирає кошти на створення першого вітчизняного високобюджетного кінофільму «Чорний Ворон» за романом Василя Шкляра. За словами народного депутата Миколи Кульчинського, історія про боротьбу українців проти більшовицької окупації у 20–ті роки минулого сторіччя (знаменитий Холодний Яр) набула виняткового розголосу серед читачів — *Укрінформ*

Картина прибилася до рідних берегів

Коли відома художниця Катерина Кричевська–Росандіч понад шість десятиків років тому прямувала з Луцька до Рівного, то в селищі Клевань зробила тимчасову зупинку. Причина крилася у тамтешньому замку, тісно пов'язаному з родом князів Чарторийських. Хоч замкова споруда на той час (другу половину сорокових років) перебувала не у вельми привабливому стані, вона проте так пронизала серце мисткині, що відразу, на ходу, лягла ескізами на аркуш паперу. А потім перевтілилася у картинний образ, яким художниця дуже втішалася і щоразу вносила його у список для виставкової експозиції.

Ось так, помандрувавши світом (художні виставки Катерини Кричевської–Росандіч демонструвалися у США, Канаді, Німеччині та багатьох інших країнах), картина «Клеванський замок» прибилася до рідних витоків. Точніше, йдеться про репродукцію картини, яка поряд з іншими потрапила на виставку художніх робіт у рівненському музеї Уласа Самчука.

— У нашому музеї вже є одна картина славного художнього роду Кричевських, — розповідає завідувачка музею Інна Нагорна. — Це «Полтавський краєвид» Федора Кричевського, рідного брата Василя Кричевського, Катеринино-го діда. Свого часу вона була власністю письменника Уласа Самчука. Він її вивіз за кордон. А декілька років тому повернулася в Україну і зайняла почесне місце в нашому музеї. Хотілося б подібного повернення «Клеванського замку». Тим паче що Катерина Кричевська добре зналася із Самчуком. А поки що, аби привернути увагу до постаті відомої художниці, яка народилася у Києві, а з 1949 року живе у Каліфорнії, в музеї організовано виставку репродукцій її картин.

Цікаво, що на презентацію виставки окрім рівненських письменників, художників, науковців завітав Рональд Ноттейдж із Лос-Анджелеса. Він як мистецтвознавець добре знається на творчості Кричевської, отож масштабно окреслив життєвий і творчий шлях мисткині. А найбільше про художницю, яка навіть у похилому віці не перестала творити, розповіли її твори — глибокі за змістом, пронизливі для серця і притягальні для погляду.

Євген ЦИМБАЛЮК.
Рівненська область.
На знімку: завідувачка музею Уласа Самчука Інна Нагорна з «Клеванським замком»
Фото автора.

ДО 120-РІЧЧЯ ПАВЛА ТИЧИНИ

Цими листопадovими днями мені випало двічі почути сьогоднішнє звучання голосу та імені незабутнього Павла Тичини. Тепер уже без колишнього пієтету з високих трибун і єхидного «в полі трактор дир–дир–дир».

Першу таку нагоду подарувала зустріч у Літературно-меморіальному музеї-квартирі П. Тичини в Києві. Поважне зібрання столичних художників, письменників, журналістів та гостей із Чорнух, що на Полтавщині, відзначало день пам'яті видатного українського поета і філософа Григорія Сковороди. Йшлося і про майбутнє 300-річчя з дня його народження. Актуально звучало з уст молодих його безсмертне «Всякому городу нрав і права», що так влучно віддзеркалює і наше сьогодення. Говорилося про ще далеко не повну прочитаність філософії Григорія Савича. І називався ряд ще не до кінця збагнених нами, закодованих у геніальному слові: Григорій Сковорода, Тарас Шевченко й Павло Тичина.

Авторитетні сквородинівці та шевченкознавці розповіли, що робиться в Україні до 200-річчя з дня народження Т. Шевченка і 300-річчя Г. Сковороди. Зокрема, згадали про вже висаджені в місцях, пов'язаних з їхньою пам'яттю, і майбутні дубові та калинові гаї.

Директор музею П. Тичини в Києві Тетяна Сосновська нагадала присутнім про недалеке (27 січня 2011 року) 120-річчя від дня народження Павла Тичини. І тоді виникла ідея про посадку на батьківщині поета — у Писках Бобровицького району Чернігівщини — обабіч дороги, якою вийшов у світ видатний земляк, 120 тополь. А через кілька днів пролунав дзвінок: «Їдемо в Писки. Треба узгодити цю ідею на місці. А заодно глянути, чим живе місцевий музей напередодні ювілею».

Ця поїздка надовго залишиться у моїй пам'яті. І певен — у пам'яті заступника голови Українського фонду культури Леоніда Андриєвського та головного редактора «Літературної України» Сергія Козака. Бо ми побували біля криниці, з якої черпав життєдайну водичку малий і юний Павло. Пройшлися дорогою, де у квітні наступного року будемо садити тополі. Побували «на майдані біля церкви», де революція йшла, почули там, «як липи шешестять», постояли біля могил батьків, які дали життя Павлові Тичині, завітали до школи, що носить його ім'я.

Тут, у школі, свято беруть пам'ять про великого земляка. Директор Валентина Хоменко показала картинну галерею, де представлені малюнки Тичини, інших художників, котрі змальовували його батьківщину. Ми пройшлися храмом шкільної науки, де на кожному кроці відчуваш присутність Павла Григоровича. Побували в одному з класів, у якому вчатьс я аж два лауреати районного конкурсу декламаторів у рамках уже традиційного свята «Добрденіє тобі, Україно моя» — Аліна і Роман. Вони проникливо прочитали нам маловідомі поезії П. Тичини. Й мені особисто було трошки ніяково, що призабув життєве кредо поета — «Моя країна Україна».

Школа не лише нагадала дещо. Тут я зробив маленьке відкриття щодо назви першої збірки поезій П. Тичини, яка з'явилася друком буремного 1918-го. В усіх довідниках та

Фото надано Літературно-меморіальним музеєм-квартирою П. Тичини.

енциклопедіях читаємо: «Сонячні кларнети». А в Писках раритетна тоненька книжечка з пишним соняхом на обкладинці промовляє до всіх: «Я — «Соняшні кларнети». Дивно, що творчі «Української радянської енциклопедії» та упорядники письменницьких довідників не помітили такої «дрібнички». Хоча, певно, то було веління часу, який зробив поета своїм заручником.

Так, той час добряче стриножив талановитого Тичину. Розуміючи безвихідь, він шукав притулку «В космічному оркестрі», блукав дорогами Сковороди, але його щоразу «голубила» радянська влада своєю «увагою». Йй дуже потрібне було його ім'я. Як багатьох інших талановитий українців, які могли й повинні були вознести її у світі. Не кожен витримував випробування і тиск тієї влади. Хтось безвісти зникав у нетрях системи, хтось обирав шлях компромісу.

Його гнула й ламала система з самого малечку. Чи ж багатьом нині відомо, що молодде дарування завершувало навчання в Київському комерційному інституті з прізвиськом «Тичінін»? То був час, коли талановитих «енків» змушували ставати «овими». А виходець із Пісок вернув собі прізвище роду, бо мав незрадливу українську душу. Вона й привела його до театру М. Садовського, в капелу «Думка» і назавжди поріднила з великим земляком Г. Верьовкою.

Більшовицька влада наслідувала імперські традиції щодо України. А молодому Тичині ввижалася інша доля рідного краю. Бо ніхто з тодішніх поетів так пристрасно не відгукувався на похорон жертв Крутівської трагедії — «мучнів українських, славних, молодих...». І в подальші роки, коли все йшло до того, щоб, врешті, один безхатченко, а за ним і вся зачумлена держава в «патріотичному» пориві заревла: «Мой адрес — Советский Союз», Павло Григорович спокійно і гордо наголосив: «Моя країна Україна». І це в ро-

ки війни, коли й О. Довженко мав за те проблеми...

Ось що вимагає сьогодні значно глибшого прочитання поезії і постаті П. Тичини. Це завдання не лише сучасним літературознавцям, а й музейникам незалежної України, які мають зішкребти з його імені штукатурку радянської доби й вдмливо проаналізувати всю спадщину великого поета.

З цією думкою ми й зайшли до садиби П. Тичини в Писках. До садиби, але не до літературно-меморіального музею...

Перший об'єкт, який випало нам оглянути, — це хата, в якій народився Павлусь. Вона подивувала своєю убогістю і зовнішньою непривабливістю. А ще старорежимним ключем до неї завдовжки десь у тридцять сантиметрів, що нагадав відмічку від колишньої колгоспної стельмашні в моєму рідному селі.

Перша думка, як блискавка: ну не могла бути такою хата сільського дяка — навіть найбіднішого в царській імперії. Невміло вивершений верх із околоту, уже добряче розсмиканого вітрами та горобцями. Закриті фанерою вікна з причілка, аби якесь недобре око не заглянуло в хату. А що може тут зацікавити якесь око? Колиска, яку сплели в наш час? Чи бідна обстановка багатодітної сім'ї, яка, певно, була далеко не такою в господі сільського дяка? Шкода що бутафорію, бо справжню хату родини, як і всі Писки, спалили фашисти в грудні 1942 року...

І все-таки ступаєш у цю хатину з відчуттям святості. А покидаєш її, як і багато інших в етнографічних музеях. Тут владає в око лише вже згаданий документ Київського комерційного інституту. А де ранне малярство Павлуса? Де перші спроби віршування? Де, врешті, згадка про церковний хор, у якому потім Григорій Верьовка видобув талановитого й мудрого однодумця?

Нічого подібного тут немає. Як і немає пристрасної розповіді екскурсовода про дитячі та юнацькі роки майбутньої великої осо-

Дім, де розбивалися серця

Нашого читача не полишає інтерес до тем, на які радянська цензура накладала табу. Це стосується й історії літератури. Імена українських письменників ХХ століття добре знані й у нас, і за кордоном. А от їхні долі часто й досі — таємниця за сімома печатками. Бо письменницькі життєписи добряче «прасувалися» цензорами і ставали нудними та малоцікавими.

Класики «без краваток» — тема не тільки маловідома, а й вельми продуктивна, бо дає змогу зазирнути за лаштунки письменницького життя, показати зовсім іншу, незвичну панораму літературного процесу в Україні, виявити його «непарадний» бік і таємні пружини.

Саме це поставили собі за мету Станіслав Цалик та Пилип Селігей — автори книжки «Таємниці письменницьких шухляд. Детективна історія української літератури», яка щойно вийшла друком у науково-популярній серії «Невідома Україна» (видавництво «Наш час»). На сторінках книжки, написаної в жанрі історико-документального розслідування, йдеться про маловідомі епізоди з життя М. Рильського, М. Ба-

жана, Ю. Яновського, П. Тичини, У. Самчука, Остапа Вишні, О. Гончара, І. Кочерги, О. Кундзіча й О. Корнійчука. Кожному з них присвячено окремих розділ.

Згадані персоналії об'єднують одне: всі вони мешкали в будинку письменників Роліт (Київ, вул. Б. Хмельницького, 68) — легендарній оселі, де в різні часи проживали загалом понад 130 майстрів пера. Нині це унікальний в Україні (а може, й у світі) будинок, на фасаді якого встановлено 27 меморіальних дошок. Роліт — наче наскрізний персонаж нової книжки: навколо нього зосереджуються всі імена й сюжетні лінії.

Чимало років С. Цалик і П. Селігей спілкувалися з родичами письменників, колиш-

німи й нинішніми мешканцями Роліту, знаходили рідкісні документи в державних і приватних архівах. Нагромадили великий і майже невідомий досі фактичний матеріал: біографічні дані й документи, щоденникові записи й листи, неопубліковані світлина. Усе найцікавіше викладено на сторінках нового видання. Йдеться про речі майже сенсаційні.

Приміром, про те, що замість публіциста Я. Галана жертвою вбивства мав стати М. Рильський, тодішній голова Спілки письменників України — саме він розроблявся радянськими спецслужбами на роль жертви. І лише певний збіг обставин змінив «адресата» фатальної кулі.

Або, приміром, про те, що П. Тичина, ще на початку 1920-х написавши антиутопію «Прометей», розшифрував оте «світле майбутнє», до якого силоміць пхали більшовики. Це відкриття зроблено Тичиною на чверть століття раніше за англійця Дж. Орвелла, автора відомого роману-антиутопії «1984». Між іншим, хрестома-тійну поезію «Партія веде» Павло Григорович написав як

дитячий віршик, що його — знову-таки збіг обставин! — кремлівські ідеологи «розкрутили» як взірць поетичної публіцистики...

Читач дізнається й про ту ціну, яку заплатив М. Бажан за свої державні посади, лауреатства, звання, членство в ЦК тощо. Відмова від висування на престижну Нобелівську премію — не найважчий крок у його житті. Адже багато років поет носив у душі вину — зрадив свого найближчого друга Ю. Яновського. Вже на порозі смерті Бажан покаявся — і то чи не єдиний випадок серед наших літераторів ХХ століття.

Ю. Яновський, як доводять С. Цалик і П. Селігей, помер зовсім не від інфаркту, як вважається, причина була інша. І телефонної його розмови зі Сталіним теж не було, все це вигадки... Та й не лише це.

Немає сумніву, що «Таємниці письменницьких шухляд» залюбки читатимуть не тільки шанувальники української літератури, а й усі, хто цікавиться драматичними перипетіями минулого століття.

Тетяна ВОЛИНЕЦЬ.

бистості. Не знаю, як інші гості, а ми такої розповіді не почули. Певно, директору музею Наталі Головки чи забракло знань про свого земляка, чи натхнення. Та й не було під рукою належної експонатури, на якій могло б зупинитися око припитливого відвідувача цієї хатини.

відповідної експонатури. Та про це немає жодного слова і в паспорті на приміщення. Київський музей зробив усе, що міг, для розширення роботи в Пісках. Активною учасницею всіх заходів стала місцева школа. Гарний внесок у спільну справу Чернігівського земляцтва. Ми добилися, щоб музей

найбільш потужних просвітницьких осередків, що наближені до пропагандистської ниви. Ми можемо збагатити їх і методичним, і фактичним матеріалом. Щоб і вони краще пізнали велич постаті Павла Тичину й зуміли передати це іншим. Та й місцеві музейники не завадило б збагатити новими роз-

не без задоволення і моралі

Тієї миті подумалося: директора й нас вичерпить інший об'єкт на цій садибі — музей історії села. На жаль, не судилося. Він і справді гарно подає давнину і трагічні сторінки Пісок. Цьому відведено чотири просторі кімнати. І лише в п'ятій надібали ми на святкового та академічного Павла Тичину в колі вельми відомих та можновладних керівників Української РСР.

Тут переважає коло його державницьких днів. І лише побіжно згадується літературна нива. А три музи творця — поезія, пісня і малярство, якими жив, що надихали його, розчинилися у всіляких помпезних торжествах, представлених на фото. Міністр, керівник Верховної Ради, глава високих делегацій... Тичина виступає і вручає... Йому вручають...

Зрозуміло, що все те не про видатного майстра слова, творця космічної поезії, якого ще належить нам вдумливо прочитати з погляду сьогодення, щоб пізнати справжню душу його за парканом тої доби.

У музеї історії села, як і в родинній хатині П. Тичини, наш екскурсивод теж був небагатослівний. Бо в експозиції представлений громадський і державний діяч, знаний з усіх енциклопедій та довідників, заради чого не варто їхати аж у Піски. Бо, на жаль, тут усе застигло на якійсь давній круглій річниці радянської влади.

І ось гряде 120-річчя від дня народження поета. Незалежна Україна ще жодного разу не віншувала свого великого сина. Його 100-річчя загубилося в бурхливому 1991-му, 110-та річниця промайнула окремими згадками. А вже давно пора зняти глянєць із його постаті, реально оцінити велич митця і трагізм цієї величі заручника тієї епохи.

— Ми не можемо бути задоволеними тим, що маємо, що бачить відвідувач у Пісках, — сказала на завершення тієї поїздки на Чернігівщину директор київського музею Павла Тичини Тетяна Сосновська. — Це давно зрозуміла громадськість України. Бо те, що було зроблено тут до 50-річчя радянської влади (музей історії села), лише дотично торкається Павла Тичини. Тож напередодні його 90-річчя було збурено думку про значно краще увічнення пам'яті славного земляка. Ініціатором усього того став письменник-публіцист Анатолій Погрібний, який учився і вчителював у Пісках, добре знав творчість поета й ушербне розуміння її сучасниками. Вже тоді Анатолій Григорович мав певний авторитет у творчих колах столиці й разом із однодумцями добився розлогого урядового рішення. Ним передбачалося відбудувати на садибі поета родинну хату, спорудити йому пам'ятник, упорядкувати дорогу до села, майдан у його центрі. А головне — розгорнути в тій хаті літературно-меморіальну експозицію. Під усе це держава виділила 127 тисяч радянський карбованців.

Рішення те було виконане. 1981 року Піски причепурилися, і сюди зачастили гості. Але справу не довели до кінця. Бо хату спорудили, але відобразили в ній лише дитинство Павлуся. Музеєм цю споруду так і не назвали. Зате посилили експозицію музею історії села, що й справді треба було зробити. Але і він не став літературно-меморіальним музеєм Павла Тичини. В приміщенні немає

відкривався не лише перед приїздом гостей. Щоб його працівники хоча б щодня ходили на роботу. Та на сьогодні цього вже мало.

У травні поточного року музей історії села перейменовано на історико-меморіальний музей Павла Тичини. Але, крім назви, нічого не змінилося. Збережено його історичний профіль. Аргументи: село має велику історію. Тут народилося багато відомих людей, а Тичина — один із них. Отож достатньо й однієї кімнати, щоб показати його державницьку роботу. Тому й досі випадає з експозиції творчий шлях поета. Людина, яка потрапила в цей музей і мало знає його поезію, не може збагнути тут: а за що ж Тичину так звеличують?

Ми кажемо місцевому керівництву: нинішній музей не показує повноцінно ні історії села, ні творчих обширів Павла Тичини. Тому пора родинну садибу зробити справді літературно-меморіальним комплексом Павла Тичини. Щоб для відвідувача тут звучало його поетичне слово. Лунали пісні, яких співав він у церковному хорі та в капелі «Думка» і які здружили його з багатьма видатними людьми України, зокрема й з Григорієм Верьовкою. А історію села перенести в інше приміщення. Он клуб стоїть пустою, там є

Фото з архіву «Голосу України».

де розгорнути значно ширшу експозицію, ніж у садибі П. Тичини. Є й інші вільні приміщення. Було б бажання. Та провести ще пошукову роботу. І не за документами 1960-х років. А заглянути трохи глибше. Розпрошатишся врешті із заїдеологізованим минулим, яке навіть трагічний день спалення фашистами Пісок подає у викривленому вигляді. Як і роль місцевих партизанів у тих подіях.

Звичайно, за два місяці цього не зробиш. Але тепер варто хоча б активізувати роботу, зокрема, бібліотекарів та вчителів району,

робками про Тичину, незаними їм сторінками його творчості...

Тетяна Вікторівна має ще багато інших пропозицій, реалізація яких на місцевому рівні оживила б роботу до ювілею П. Тичини. І пропонує найактивнішу участь у них столичних фахівців. Бо в Бобровицькому районі й у самих Пісках поки що панує штиль. Хоча, кажуть, усе вже сплановано. 24 січня будуть урочистості в сільському клубі. Приїдуть зі спогадами земляки з Києва... Але ж у тих спогадах, які вже чули тут не раз, повсюдно звучатиме «я-я-я» і аж десь для годиться згадають Павла Тичину. Без заглиблення в його поезію, у трагізм творчості митця. І це найбільше турбує директора київського музею.

У день відвідання Пісків стало відомо, що новим сільським головою тут обрано педагога Валентину Олешко. І вона пообіцяла згуртувати громаду на вирішення усіх передувілейних проблем.

— А що ж робиться до 120-річчя Павла Тичини поза Пісками та Бобровицею? — виникло слухне запитання під час повернення нашої групи до Києва.

— Підготовчу роботу до ювілею ми розпочали ще рік тому, — розповідає Тетяна Вікторівна. — Заплановане більш-менш виконується. Наші найближчі спільники — Інститут літератури (Сергій Гальченко) та Український фонд культури (Борис Олійник). За програмою «Українська книжка» у видавництві «Українська енциклопедія» має вийти двотомник творів П. Тичини з передмовою А. Погрібного. Видавництво «Криниця» готує подарунковий варіант ранньої поезії митця. Порадує і товариство «Знання». Над новинкою працюють Михайлина Коцюбинська і Євген Сверстюк.

Як і завжди, обіцяє свою поміч Чернігівське земляцтво, яке підключиться до кількох масштабних заходів, зокрема, проведе в Пісках десятий ювілейний конкурс «Добривені тобі, Україно моя». Організатор і його душа — Тетяна Літошко.

Ми розуміємо нинішні економічні труднощі нашої держави, тому не прагнемо втиснути все в січень наступного року.

Наш музей готує аудіокнигу поезій Павла Тичини «Сила і ніжність болю» у виконанні Олександра Биструшкіна. Презентуємо її у Будинку вчителя.

Приємна звістка надійшла від Національного банку та Монетного двору: вони готують випуск ювілейної срібної монети номіналом 5 гривень. А з Міністерства транспорту і зв'язку повідомили: поштовики матимуть до славної дати спеціальний конверт і марку.

Тішить позиція Чернігова. Облдержадміністрація запевнила: вони зроблять усе можливе для гідного відзначення 120-річчя від дня народження видатного земляка як в обласному центрі, так і в Пісках.

А ми зі свого боку запевняємо: Київ теж не підведе.

Микола МАХІНЧУК,

заслужений журналіст України.

На знімках: чи таким має бути музей поета в Пісках; П. Тичина.

ОГОЛОШЕННЯ

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 16.11.2010 р. по справі № 42/114Б товариство з обмеженою відповідальністю «ВЕРТИКАЛЬ ТРЕЙД» (83003, м. Донецьк, проспект Дзержинського, буд. 69Б, кв. 3, п/р 2600501026576 в Київській філії ПАТ «КРЕДОБАНК», МФО 321897, код ЄДРПОУ 33100140) визнано банкрутом та відкрито щодо нього ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором товариства з обмеженою відповідальністю «ВЕРТИКАЛЬ ТРЕЙД» призначено арбітражного керуючого Годовиченко Дмитра Вадимовича (83060, м. Донецьк, вул. Куйбишева, буд. 194, кв. 22).

Господарський суд Миколаївської області Постановою від 18 листопада 2010 р. визнав банкрутом та розпочав ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю «АЛЬФА-НИК» (справа № 18/156/10), ЄДРПОУ 37105006, м. Миколаїв, вул. Гмирьова, 14.

Ліквідатором призначено Томашевського О. О. (ліцензія Державного департаменту з питань банкрутства АВ № 158229), м. Миколаїв, вул. Робоча, 7, оф. 72, к. т. (0512) 44-72-27.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення на адресу ліквідатора.

Господарський суд Донецької області постановою від 16.11.2009 р. у справі № 42/149Б визнав банкрутом відсутнього боржника Приватне підприємство «Мінералагросервіс» (код ЄДРПОУ 34383766, юридична адреса - Донецька область, м. Горлівка, вул. Белінського, 49), ухвалою від 18.11.2010 р. призначив арбітражного керуючого Галунця Дмитра Гаррійовича (ліцензія АБ № 271556, вул. Остапенка, 28, кв. 91, м. Горлівка, Донецька обл.) ліквідатором банкрута. Кредиторам банкрута направляти вимоги на адресу ліквідатора протягом одного місяця від дати опублікування цього оголошення.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Вища кваліфікаційна комісія суддів України, відповідно до підпункту 2 пункту 3 статті 74, пункту 1 статті 76 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання кандидатів на посаду судді безстроково: Темкіжева Ігоря Хажмуридовича на посаду судді Дніпропетровського апеляційного господарського суду.

Чотириста бандуристів приїхали на 100-річчя до Перепелюка

Понад чотириста бандуристів з різних куточків держави взяли участь у III всеукраїнському фестивалі-конкурсі кобзарського мистецтва «Струни вічності» імені Володимира Перепелюка. Вони вшанували пам'ять талановитого бандуриста покладанням квітів до його могили у селі Вороновиця під Вінницею, де народився і прожив останні роки Володимир Перепелюк. Музикант пішов з життя 2000-го, у 90-літньому віці. До сторіччя від дня його народження у Вінниці побачила світ авторська книжка Володимира Перепелюка «Вийшов кобзар з Поділля». Її презентували учасникам фестивалю-конкурсу «Струни вічності».

Найбільшою даниною пам'яті талановитого бандуриста є творче змагання кобзарів. Його започаткували як обласне свято, коли не стало Володимира Перепелюка. Обласний фестиваль проходить щороку, а Всеукраїнське свято кобзарського мистецтва «Струни вічності» — раз на п'ять років. Ініціатива у проведенні таких заходів належить обласному Центру народної творчості та його директору Тетяні Цвигун.

— Ви знаєте нашу історію, скільки років знищувалось кобзарство, — каже Тетяна Омелянівна. — Але бандура була тією зброєю, якої боялася влада. А боялася тому, що бандура розповідала народу правду. Вона завжди кликала до боротьби за волю. Цим ідеалам служив Перепелюк. Він

мріяв, щоб було продовження кобзарської пісні, і цей фестиваль — це справжня шана нашому славетному земляку.

Протягом трьох останніх років свято стало загальноукраїнським. Голова Спілки кобзарів України, народний артист України Володимир Єсіпок, виступаючи перед учасниками свята, наголосив: «Мені особливо приємно бачити на фестивалі багато талановитої молоді — цим, власне, Вінниччина вирізняється з-поміж інших регіонів. Тут жив і трудився чудовий кобзар Володимир Перепелюк. Сьогодні його твори вивчають і співають у навчальних закладах, і цим продовжується пам'ять про нього. Думаю, що цей фестиваль через декілька років матиме міжнародний рівень».

— Учасно у нинішньому святі ми відзначили 20-річчя свого сімейного колективу бандуристів, — кажуть представники родини Вівчаренків з Івано-Франківщини.

Мати Галина, дві доньки — Зоряна та Леся разом із своїми синами побували з концертами у багатьох країнах світу. У нинішньому році стали переможцями міжнародного конкурсу бандуристів, який відбувся в Польщі.

«На конкурс у Вінниці збираються справжні професіонали, — продовжує викладач гри на бандурі Тернопільського музичного училища імені Соломії Крушельницької Ірина Луб'як. — Саме через це я відмінила поїздки на концерт у Харкові, щоб узяти участь у конкурсі «Струни вічності».

Протягом трьох днів грали бандури у Вінниці і Вороновиці, у музеї-садибі Володимира Перепелюка. Конкурс відкрив нові імена талановитих бандуристів.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Фото з музею Володимира Перепелюка.

ІЗ ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Талановитий бандурист Володимир Максимович Перепелюк (1910—2000) був провідним солістом Державного українського народного хору імені Верьовки від дня його заснування в 1944 році до 1970-х років. Перший виступ хору відбувся 6 вересня 1944 року. Його розпочав «Думою про визволення України», автором якої був Володимир Перепелюк. Він писав твори для хору, а також знявся у фільмах «Тарас Шевченко», «Сліпий музикант», «Кобзар». Після виходу на пенсію повернувся в рідне село Вороновиця на Вінниччині. Продовжував виступати з концертами, вів школу гри на бандурі, писав книжки, записував спостереження за природою...

Незалежна Україна ще жодного разу не віншувала свого великого сина

Визначилися терміни та місця проведення кваліфікаційного раунду чемпіонату світу з гандболу 2011 року серед молодіжних команд. Матчі групи 6 відбудуться у Полтаві з 7 по 9 січня 2011 року. Суперниками українців будуть збірні Німеччини, Ізраїлю та Швейцарії

Почнуть у Льєжі?..

Перші етапи «Тур де Франс»-2012 відбудуться на території Бельгії. Велосипедні перегони розпочнуться у Льєжі, повідомляє АР. Це другий випадок за останні вісім років, коли «Тур де Франс» стартує у Бельгії. Хоча остаточне рішення поки що не прийняте.

Старт у листопаді

Міжнародний союз біатлоністів опублікував розклад етапів Кубка світу та чемпіонату світу у сезоні-2010/11.

1-й етап. 29 листопада—5 грудня (Естерсунд, Швеція).

2-й етап. 8—12 грудня (Гогфільцен, Австрія).

3-й етап. 14—19 грудня (Поклюка, Словенія).

4-й етап. 3—9 січня (Обергоф, Німеччина).

5-й етап. 10—16 січня (Рупольдинг, Німеччина).

6-й етап. 18—23 січня (Ангольц, Італія).

7-й етап. 2—6 лютого (Прескьо Айс-л, США).

8-й етап. 8—16 лютого (Форт-Кент, США).

Чемпіонат світу. 1—13 березня (Ханти-Мансійськ, Росія).

Підсумковий етап. 15—20 березня (Голменколлен, Норвегія).

Зустрінуться конкуренти

Завтра на столичному стадіоні імені Валерія Лобановського відбудеться один із найзначиміших матчів нинішнього чемпіонату країни у Прем'єр-лізі. Київське «Динамо» приймає харківський «Металіст», котрий переслідує киян у боротьбі за другу позицію.

«Матчі з «Металістом», як і з «Шахтарем», завжди принципові. Ми не хочемо поступатися другим місцем, тим більше, що граємо на своєму полі, — заявив півоборонець біло-синіх і збірної Хорватії Огнен Вукоевич. — «Металіст» — хороша команда, з сильним підбором виконавців, але ми повинні продемонструвати якнайкращу гру і здобути перемогу, тим самим порадувавши своїх вболівальників.

Скажу, що кожна гра з «Металістом» проходить у жорсткій емоційній боротьбі. В останньому матчі ми виграли з рахунком 3:0, але, незважаючи на впевнений рахунок, гра вийшла досить напруженою. Гадаю, таким само буде і наступний поєдинок».

У «Чорноморця» новий наставник

Роман Григорчук, 45-річний уродженець Коломиї (Івано-Франківська область), очолює одеський «Чорноморець».

«Я радий можливості працювати у клубі з такими багатими традиціями. Хочу, щоб наша спільна праця приносила тільки позитивні емоції та потрібний для «Чорноморця» результат», — наводить слова нового тренера сайт одеського клубу.

Ван Дамм вийде в ринг

49-річний кіноактор Жан-Клод Ван Дамм і 35-річний таець Шомлука Камсинг, який завоював 1996 року золоту олімпійську медаль у боксі, підписали контракт на бій. Про це повідомляє bleacher-report.com.

Поєдинок відбудеться за правилами К-1 у липні 2011 року в Лас-Вегасі (США). Нагадаємо, що ідея провести даний бій виникла десь півтора роки тому.

Спочатку зустріч планували провести влітку поточного року, однак відсутність ліцензії атлетичної федерації Невади у Ван Дамма змусила організаторів перенести термін проведення зустрічі.

Сторінку підготував
Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Дитячий портрет Євро-2012

Два десятки переможців конкурсу дитячих малюнків поповнили ексклюзивну групу Друзів Євро-2012 на спеціальній церемонії в штаб-квартирі Місцевого оргкомітету турніру в Україні (МОК). Змагання юних художників тривало з 15 вересня по 15 жовтня: дітям запропонували намалювати своє бачення проведення турніру в Україні та Польщі, висловити ставлення до нього та передати сподівання приймаючих країн. Журі у складі книговидавця Івана Малковича, художників Костя Лавра та Євгенії Гапчинської, а також телеведучої Ольги Фреймут обрали по п'ять найкращих робіт у кожній віковій групі (5—7, 8—10, 11—13 і 14—16 років).

«Приймати рішення було дуже важко, адже всі малюнки — просто прекрасні. Тож наші дискусії були надзвичайно гарячими, — зізналася Ольга Фреймут. — Я дуже рада, що мені випала нагода взяти участь у такому конкурсі в ролі судді. Це подарувало мені такі чудові емоції. І тепер я розумію, чому організатори вирішили визначити Друзів Євро-2012 таким чином, адже малюнки показують всю душу цих талановитих дітей».

До МОК Євро-2012 в Україні надійшли понад 200 робіт з усіх кутків країни. Основними темами були дружні стосунки України та Польщі, гостинність українців та їхнє прагнення стати частиною європейської сім'ї. Переможці кон-

курсу отримали у подарунок різноманітні сувеніри Євро, починаючи від фірмових кепок і тенісок, до ексклюзивних вимпелів і значків майбутнього чемпіонату, котрі випускаються в обмеженій кількості. А найкращі в кожній номінації були винагороджені спеціальним призом — подорожжю до Женеви, де вони відвідали товариський матч національних збірних Швейцарії та України.

«Усі роботи були дуже натхненні, і ми всі в захваті від того, як ці дітки свіжо та оригінально передали сам дух Євро-2012», — відзначив голова журі Іван Малкович. Нагадаємо, що в кожній приймаючій країні визначать по 100 осіб, яких номінують на звання Друзів Євро-2012. Половину з них обере безпосередньо МОК серед виз-

начних особистостей країни. Решта вакансій буде відкрита для громадян віком від п'яти до 95 років, які шляхом різних конкурсів здобудуть почесні звання. В Україні Друзями Євро вже стали олімпійські чемпіони Сергій Бубка, Валерій Борзов, Володимир Кличко, його брат чемпіон WBC Віталій, співак Святослав Вакарчук, воротар київського «Динамо» Олександр Шовковський та заслужений тренер України Леонід Буряк.

Євгеній КРАВС.

Женева—Київ.
На знімку: юні лауреати під час зустрічі з гравцями збірної України на «Стад де Женев».

Фото автора.

А тепер канікули

Футбол. Х чемпіонат України серед команд вищих навчальних закладів. Інформаційну підтримку змаганням надає «Голос України». Зіграно відкладений матч другого туру в Одесі, де місцева команда «Юнга-Морська академія», перемогла «Буревісник» з Кременця — 1:0. І в чемпіонаті офіційно настає зима перерва. На канікули учасники пішли з такими турнірними показниками:

Конференція «Захід».					
	В	Н	П	М	О
1. «Тернопіль-педуніверситет»	4	1	1	15—5	13
2. «Університет» (Чернівці)	4	1	1	12—8	13
3. НУХТ (Київ)	3	3	0	12—8	12
4. «Буревісник» (Кам'янець-Подільський)	1	4	1	6—9	7
5. «Юнга-Морська академія»	1	2	3	3—7	5
6. «Буревісник» (Кременець)	1	1	4	7—12	4
7. «Факел-ІФНТУНГ» (Івано-Франківськ)	0	2	4	4—10	2
Конференція «Центр—Південь».					
	В	Н	П	М	О
1. КЕІ КНЕУ (Сімферополь)	4	0	1	9—4	12
2. НУДПС (Ірпінь)	4	0	1	8—6	12
3. «МАУП-Єдність» (Київ)	2	1	2	17—5	7
4. «КПУ-Спартак» (Запоріжжя)	2	0	3	6—11	6
5. «Меркурій-КНТЕУ (Київ)	1	2	2	4—5	5
6. «Легпром» (Київ)	0	1	3	4—17	1

Друге коло учасники чемпіонату розпочнуть у квітні.

Викрито корупціонерів

Футбол. Жорсткі заходи вжиті Міжнародною федерацією футболу стосовно двох членів виконкому — Амоса Адаму та Рейнальда Темарі, яких підозрювали в корупції.

Вони погодилися за хабар проголосувати за потрібну кандидатуру при визначенні країн-господарів чемпіонатів світу 2018 та 2022 років. Компромат на них зібрали журналісти видання «Санді Таймс».

За підсумками розслідування оголошено, що Адаму відсторонений від діяльності, пов'язаної з футболом, на три роки, а Темарі — на рік. Першого оштрафовано на 10 тисяч швейцарських франків, другого — на 5 тисяч.

Як повідомляє «Скай спортс», Адаму та Темарі відсторонені від участі у голосуванні, у ході якого 2 грудня буде визначено країни, де відбудуться світові першості 2018 та 2022 років.

Останнє випробування

Тренер «Інтера» іспанець Рафаель Бенітес, котрий раніше працював в англійському «Ліверпулі», отримав випробувальний термін, протягом якого має довести, що здатний приносити результат, повідомляє «Футбол Італія».

Останні ігри серйозно похитнули довіру до іспанського фахівця, тому вирішальними для його долі матчами стануть найближчі поєдинки з «Кьєво» (у Серії А) та «Твенте» (Ліга чемпіонів). Якщо результат не задовольнить керівництво, тренера відправлять у відставку.

Нам відмовили

Футзал. Жіночій збірній України відмовили в участі у першому чемпіонаті світу. Про це повідомив сайт Асоціації міні-футболу України. Від Європи організатори вирішили запросити команди Іспанії, Португалії та Росії. Турнір відбудеться з 4 по 12 грудня в Іспанії.

Гей — «експлуататор»

Бокс. Чемпіон світу у надважкій вазі за версіями IBF і WBO українець Володимир Кличко вважає, що чемпіон WBA Девід Гей наживається на «доброму імені» братів.

«Коли змагалися Гей і Гаррісон, це було схоже не на протистояння британських боксерів, а на вуличну бійку. Та зустріч нагадала мені поєдинок Гея з Валуєвим, коли британець бігав по рингу, як перелякане курча, постійно включаючи п'яту швидкість. І при цьому він стверджує, що є видовищним боксером.

Навіть якщо ми погодимося на зустріч, я не переконаний, що він діятиме адекватно. Я втомився від брехні Гея й постійної неправди. Він уже двічі домовлявся з нами про бій і щоразу відмовлявся. Обіцяв влаштувати поєдинок на стадіоні клубу «Челсі», тепер хоче провести його на «Вемблі». Зараз він стверджує, що контракт складений неправильно. Ми потрібні Гею для створення репутації.

Він побудував свою популярність на наших іменах. З цієї причини він використовує нас. Те, що Гей зробив з нашими зображеннями, — поза межами усіх спортивних і людських правил пристойності. Коли він вийде на ринг, ми подивимося, у кого відпадуть голова або «шари», — цитує Кличка «Дейлі Мейл».

Чемпіон світу у суперважкій категорії за версією WBC киянин Віталій Кличко (на знімку) в рамках проекту «Спорт проти дитячої злочинності» відвідав одну зі спортивних шкіл Берліна, де дав майстер-клас юним боксерам.

Фото з сайту tochka.net

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ПП "Агропродукт"
повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляються активи ПП "Агропродукт", які знаходяться за адресою: Донецька область, м. Єнакієве, вул. Первомайська, гараж №9, (раніше: гараж №8 мікрорайон №4), а саме - гараж №9, з погірбом та оглядовою ямою, початкова ціна продажу - 36 600,00грн. без ПДВ., гарантійний внесок - 1830,00грн. З фіксованими умовами конкурсу та технічними характеристиками майна, що виставляється на конкурс, можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуемого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00 грн. перераховуються на р/р 260077397 в ДОД БАТ "Райффайзен Банк Аваль" м. Донецька, МФО 335076, ЄДРПУ 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу- Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, за адресою: 83001, м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8.Строк надання заяв 23 календарних днів з дати публікації в газеті до 13.00 год. 13 грудня 2010 . включно. Конкурс відбудеться після 30 календарних днів з дати публікації інформації 20 грудня 2010. об 10.00 год. у Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області за адресою: 83001, м. Донецьк, пр - Комсомольський, 8. Переможець конкурсу на підставі затвердженого протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором ПП "Агропродукт". Довідки за телефонами: 8 (062) 304-77-83, 304-37-21.

Постановою Господарського суду Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв БВВ, 3А) від 11.11.2010 р. у справі № 12/1056 визнано банкрутом ПП «ВКФ «СВК Сервіс» (ід. код 34846739; адреса: 93600, Луганська область, смт. Станиця Луганська, вул. Барбашова, буд. 39) та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Барсукову Валентину Олександрівну (поштова адреса: 91055, м. Луганськ, вул. Дзержинського, буд. 33, оф. 419; ліцензія АВ № 470494 від 07.07.2010 р.). Претензії кредиторів приймаються ліквідатором протягом місяця з дня публікації цього оголошення.

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, вул. Шаумяна, 4, м. Запоріжжя) від 08.11.2010 р. у справі № 25/183/10 визнано банкрутом фізичну особу - підприємця Бабець Артура Віталійовича (Україна, 70216, Запорізька область, Гуляйпільський район, с. Рівнопілля., вул. Шкільна, 31, ідентифікаційний номер 3083614937), відкрита ліквідаційна процедура і ліквідатором призначено Венську Оксану Олександрівну, (49116, м. Дніпропетровськ, вул. М. Рильського, 137, тел. факс: (056) 7946245). Строк прийняття претензій - один місяць.

Господарським судом Запорізької області (м. Запоріжжя, 69001, вул. Шаумяна, буд. 4) Ухвалою від 21.10.2010 року по справі № 16/352/08-12/211/10 ПП Жидкова Дениса Олександровича, код ІНН 2857812094, (69035, м. Запоріжжя, вул. Південноукраїнська, 3/20) визнано банкрутом. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Козлову Вікторію Олегівну, (Ліцензія Арбітражного керуючого серії АВ № 397275 від 30.09.2008 р., адреса: 69050, м. Запоріжжя, вул. Космічна, 99/60, т. (0612) 7010194, 233-96-83). Вимоги кредиторів приймаються протягом двох місяців від дня опублікування оголошення.

Господарський суд Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) Постановами від 02 листопада 2010 р. в провадженні справ:
№ 5/193/10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «КОРТЕС-АВТО» (код 31821926, м. Миколаїв, вул. Велика Морська, 38);
№ 5/194/10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю АТП «Миколаїв-Сільстрой» (код 34889594, м. Миколаїв, пров. Очаківський, 42-А);
№ 5/195/10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «РКЦ АККОРД» (код 36955066, м. Миколаїв, пров. Парусний, 5/1);
№ 5/196/10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «ІНТЕРСАН» (код 36880876, м. Миколаїв, вул. Лазурна, 52-Б/179) визнав боржників банкрутами та ввів ліквідаційні процедури в порядку ст. 51 ЗУ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Ліквідатор Михайличенко Яна Геннадіївна (адреса: 54056, м. Миколаїв, а/с 14, тел. 067 510 1129). Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) від 11.10.2010 р. порушено провадження про банкрутство у справі № 53/166-10 Товариства з обмеженою відповідальністю «Міленіум Стіл» (код ЄДРПОУ 32264430, адреса реєстрації: 50036, м. Кривий Ріг, вул. С. Перовської, 5, п/р 26001301144304 в філії ЦМВ «Промінвестбанку « в м. Кривий Ріг, МФО 305493).
Ухвалою Господарського суду Дніпропетровської області від 02.11.2010 р. у справі №Б 3/166-10 розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Селевко Дмитра Олексійовича, ліцензія АБ №271538, поштова адреса: 50027, м. Кривий Ріг, а/с 1230, тел. (056) 401-40-72, (067) 955-48-35.
Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) від 04.11.2010 року порушено провадження у справі № 10/100-10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Подільський торговий дім» (21022, м. Вінниця, вул. Тарнагородського, 44, код ЄДРПОУ 32168606, № 26005000110440, Універсал Банк, м. Вінниця, МФО 322001).
Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Глебова Василя Федоровича, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 23; ліцензія АВ № 158475 від 13.12.2006 року, тел.: (0432) 673366.
Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 26.10.2010 р. порушена справа № 45/2186 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Вітасоль Україна» (код за ЄДРПОУ 33554083, 83081, м. Донецьк, вул. Перемоги, буд. 36, п/р 26009051703584 в ДРУ «Приватбанк», МФО 334635), введена процедура розпорядження майном та мораторій на задоволення вимог кредиторів.
Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Голобородько Сергій Олександрович (ліцензія серія АВ № 081164 від 27.07.2006 р., 83015, м. Донецьк, бул. Шкільний, б. 16, кв. 139, тел.: (050) 568-03-10).
Заяви з кредиторськими вимогами до боржника приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Господарський суд Миколаївської області Постановами:
● від 16 листопада 2010 р. визнав банкрутом та розпочав ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю «Вайторіус» (справа № 11/161/10), ЄДРПОУ 36954874, м. Миколаїв, вул. Спаська, 13, кв. 6;
● від 16 листопада 2010 р. визнав банкрутом та розпочав ліквідаційну процедуру Приватного підприємства «СКИФ-ПА» (справа № 11/167/10), ЄДРПОУ 36056849, м. Миколаїв, вул. Дзержинського, 52, кв. 45;
● від 16 листопада 2010 р. визнав банкрутом та розпочав ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю «Жемар» (справа № 11/168/10), ЄДРПОУ 36317103, м. Миколаїв, вул. Дзержинського, 52, кв. 45.
Ліквідатором призначено Томашевського О. О. (ліцензія Державного департаменту з питань банкрутства АВ № 158229), м. Миколаїв, вул. Робоча, 7, оф. 72, к. т. (0512) 44-72-27.
Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення на адресу ліквідатора.

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) від 11.11.2010 р. по справі № Б-19/235-10 визнано банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю "Дворічанське м'ясопереробне підприємство" (ЄДРПОУ 01038789; Харківська обл., смт Дворічна, вул. Північна, 2). Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Івлеву Наталію Андріївну (ліцензія АВ № 499145 від 02.02.2010 р., 61047, м. Харків, вул. С. Тархова, 5, кв. 9; тел. 067-902-72-57).

Постановою Господарського суду м. Києва від 21.08.2010 року по справі № 44/502-6 Виробничо-комерційне підприємство «Запоріжжя» у формі товариства з обмеженою відповідальністю (м. Київ, вул. Сагайдачного, буд. 27, р/р 26007003116500 в АБ «ІНГ Банк України» в м. Києві, МФО 300539, Код ЄДРПОУ 19243343) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Олефіренко Олександра Івановича, адреса: 03170, м. Київ, вул. Зодчих, 62-а, кв. 58 (ліцензія АВ № 397265 Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 17.09.2008 р.).

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, буд. 44-Б) від 25.10.2010 року у справі № 44/359-6 Товариство з обмеженою відповідальністю «Інвестиційна компанія «Аквamarin» (ідентифікаційний код - 35224076, вул. Булгакова, 16, м. Київ, 03134; п/р 26008012889 в КФ ХАК «Зембанк», м. Київ, МФО 319081) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Чабака Олексія Григоровича (ліцензія серія АВ № 307542 від 15.06.2007 р.; 16400, м. Борзна, Чернігівська обл., вул. Куйбишева, буд. 20 «А»).

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, буд. 44-Б) від 25.10.2010 року у справі № 44/360-6 Товариство з обмеженою відповідальністю «Міра трейд» (ідентифікаційний код - 35829138; 04112, м. Київ, вул. Олени Теліги, буд. 4; п/р 26000017001 в ПКФ АКБ «Інтеграл-банк», МФО 380344) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Чабака Олексія Григоровича (ліцензія серія АВ № 307542 від 15.06.2007 р.; 16400, м. Борзна, Чернігівська обл., вул. Куйбишева, буд. 20 «А»).

Федерація профспілок України відповідно до розпорядження Голови ФПУ №180 від 5 листопада 2010 року припиняє дію довіреності № 07/01-42/266 від 09.02.2010, видану Федерацією професійних спілок України Грецькому В'ячеславу Георгійовичу, для представництва інтересів ФПУ по справах Донецького обласного закритого акціонерного товариства по туризму та екскурсіях "Донецьктурист" в правоохоронних органах, органах прокуратури, державній виконавчій службі, органах нотаріату, судових органах.

Федерація профспілок України

Ухвалою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 26.10.2010 р. порушена справа № 45/2206 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «ІМПУЛЬС-2009» (код за ЄДРПОУ 36559875, 83086, м. Донецьк, вул. Постишева, буд. 436, п/р 26000010301634 в ДФ ПАТ «АКБ Банк», МФО 335764), введена процедура розпорядження майном та мораторій на задоволення вимог кредиторів.
Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Голобородько Сергій Олександрович (ліцензія серія АВ № 081164 від 27.07.2006 р., 83015, м. Донецьк, бул. Шкільний, б. 16, кв. 139, тел.: (050) 568-03-10).

Заяви з кредиторськими вимогами до боржника приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

ТОВ "Бюро антикризового менеджменту"
повідомляє про проведення торгів з реалізації майна Фізичної особи - підприємця Рубана Олександра Анатолійовича, у зв'язку з проведенням ліквідаційної процедури. На публічні торги виставляються наступні активи, розташовані за адресою: м. Запоріжжя, вул. Новокузнецька, 14-а: нежильні приміщення кафе загальною площею 391,80 м² (в тому числі загальна площа 328,90 м² , площа підвалу 86,30 м²).

Початкова ціна становить 2 538 706,00 грн. без ПДВ. Торги відбудуться 27.12.2010 р. о 12:00 за адресою: м. Запоріжжя, вул. Новокузнецька, 14-А. Заявки на участь приймаються до 20.12.2010 р. за факсом: (061) 2339683.

Ознайомлення з активами , що виставлено на торги відбудеться 17.12.2010 року о 10.00 год.

Гарантійний внесок у розмірі 253 870,60 грн. (10% від початкової вартості), приймається за наступними реквізитами: р/р 26007303151 у ПАТ "Райффайзен Банк Аваль", м. Київ, МФО 380805, отримувач ТОВ "БАМ", ЄДРПОУ 35449707.

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, вул. Шаумяна, 4, м. Запоріжжя) від 08.11.2010 р. у справі № 25/184/10 визнано банкрутом фізичну особу - підприємця Тюфанова Валентина Валентиновича (Україна, Запорізька область, Василівський район, с. Балки, вул. 1 Травня, 118, ідентифікаційний номер 2454312351), відкрита ліквідаційна процедура і ліквідатором призначено Венську Оксану Олександрівну, (49116, м. Дніпропетровськ, вул. М. Рильського, 137, тел. факс: (056) 7946245). Строк прийняття претензій - один місяць.

Представництво ТОВ «Торговий дім «Палітра» в Україні
(юридична адреса: Україна, 01033, м. Київ, вул. Саксагансько-го, 83, Код ЄДРПОУ 26580851) повідомляє про ліквідацію Представництва відповідно до рішення засновника від 09.11.2010 р.

Ліквідаційна комісія Товариства з обмеженою відповідальністю «ЮВІМ» (код ЄДРПОУ 30929439, адреса м. Київ, вул. Маршала Рибалка, 10/8, к. 1) на підставі протоколу зборів учасників від 01.11.2010 р. оголошує про ліквідацію товариства. Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців з дати публікації даного оголошення за адресою: 04074, м. Київ, вул. Мукачівська, 3/9, к. 14, Дранченко В. М.

Арбітражний керуючий Дяченко С. В. (ліцензія АВ № 470383 від 21.04.2010 р.) призначений Ухвалою Господарського суду м. Києва від 29.09.2010 року у справі № 43/461 ліквідатором ТОВ «Фарон-8» (код ЄДРПОУ 31776638, 02094, м. Київ, вул. Червоноткацька, 28) повідомляє, що зазначене підприємство визнано банкрутом Постановою № 43/461 від 27.07.2006 р. Заяви кредиторів приймаються в місячний термін після публікації за адресою: 03055, Київ-55, а/с № 149, Дяченку С. В.

ПАТ «СК «СКАЙД», яке с агентом ПАТ «СК «Українська страхова група» повідомляє про втрату наступних полісів обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів:
№№ BA/9035021, 9035022, 9035030, 9035031, 9035075, 9035076, 9035077, 9035078, 9035079, 9035080, 9035081, 9035082, 9035083, 9035084, 9035085, 9035086, 9035087, 9035088, 9035089, 9035090, 1044567;
№№ BB/2871292, 4669171, 5613619, 5613709, 5613826, 5613832;
№№ BC/3499351, 3516525, 3516694, 3614503, 3614627, 3614628, 3614629, 3614630, 3614631, 3614632, 3614633, 3614634, 3614635, 3614636, 3614637, 3614639, 3614640, 3614643, 3614644, 3614645, 3614646, 3614647, 3614648, 361649, 3614650, 3614651, 3614652, 3614653, 3614654, 3614655, 3614656, 3614697, 3614698, 3514699, 3614700, 3614701, 361702, 3614703, 3614704, 3614705, 3614706 (всього 68 штук).
Всі вищевказані поліси обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів вважаються недійсними і страхове відшкодування по цим полісам ПАТ «Страхова компанія «Українська страхова група» здійснюватись не буде.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Вища кваліфікаційна комісія суддів України, відповідно до підпункту 2 пункту 3 статті 74, пункту 1 статті 76 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», повідомляє про підготовку матеріалів щодо обрання кандидатів на посаду судді безстроково: Нагорняка Володимира Анатолійовича, Гуля В'ячеслава Володимировича, Кафідової Олени Василівни на посаду судді Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ; Олексіенка Миколу Миколайовича на посаду судді Вищого адміністративного суду України; Сухомлінова Сергія Миколайовича на посаду судді апеляційного суду Київської області.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє, що з 24 листопада 2010 року по 03 лютого 2011 року здійснюються виплати гарантованої суми відшкодування вкладникам **Публічного акціонерного товариства "Акціонерний банк "Синтез"** через філії та відділення банку-агенту Фонду ПАТ "БРОКБІЗНЕСБАНК".
Вкладникам для отримання гарантованої суми відшкодування у банку-агенті потрібно пред'явити паспорт та довідку органу державної податкової служби про присвоєння ідентифікаційного номера фізичної особи - платника податків та інших обов'язкових платежів. Відшкодування також виплачуватимуться іншим особам на підставі нотаріально посвідченої довіреності.
Додаткова інформація за телефоном 0-800-308-108, www.fg.org.ua
Адреса Фонду: 01034, м. Київ, вул. Ярославів Вал, 32-А.

Ухвалою Господарського суду Київської області від 08.11.2010 р. (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) порушено справу № Б19/216-10 про банкрутство Закритого акціонерного товариства «Будсоцсервіс»(ЄДРПОУ 16279814), юридична адреса:07400, Київська область, м. Бровари, вул. Драгоманова, 15, р/р № 260022622002433/980 в ПАТ «Ві-ЕйБі Банк», м. Київ, МФО 380805, введено процедуру розпорядження майном боржника та призначено розпорядником майна Филипенко Валентина Володимировича (ліцензія державного департаменту з питань банкрутства Міністерства економіки України серії АВ № 158334 від 31 жовтня 2006 року), адреса: 54017, м. Київ, вул. Якуба Колоса, будинок 6, кв.377. Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

15.11.2010 р. господарським судом Дніпропетровської області винесено постанову по справі № Б29/270-10 про визнання Товариства з обмеженою відповідальністю медико-фармацевтичного підприємства «Екофарм» (адреса: 49050, м. Дніпропетровськ, вул. Казакова, буд. 4, кв.19, ідентифікаційний код 25526252) в порядку ст.52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури. Ліквідатором у справі призначено ініціюючого кредитора Товариство з обмеженою відповідальністю «Фірма «П. С. В.» (адреса: 49074, м. Дніпропетровськ, вул. Холодильна, буд. 2-А, ідентифікаційний код 36053958, директор Переяслов С. В.).

Відповідно до ч. 5 ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» даним оголошенням ліквідатор повідомляє про визнання господарським судом ТОВ МФП «Екофарм» банкрутом, всіх кредиторів відсутнього боржника, які в місячний строк з дня публікації цього оголошення можуть направити ліквідатору заяви з вимогами до банкрута.

Сьогодні в Україні переважно хмарно, дощі. Вітер південно-східний, північно-східний, 5—10 м/с, на заході місцями 15—20 м/с. Температура вночі 3—9 градусів тепла, у Карпатах 0—2 тепла. Вдень у більшості областей 7—14 градусів, на Лівобережжі 4—10 тепла; на півдні вночі 6—14, удень 11—17 градусів тепла.

ЦЬОГО ДНЯ, 20 ЛИСТОПАДА

■ **1805.** Перше виконання єдиної опери Бетховена «Фіделіо». ■ **1830.** Народився Михайло Драгомиров, військовий діяч, генерал. Діяльність пов'язана з Київським військовим округом. Висунув ряд передових ідей у військовій педагогіці. ■ **1910.** Помер класик російської літератури Лев Толстой. ■ **1915.** Народився важкоатлет Яків Куценко. 14 разів був чемпіоном СРСР, встановив 10 світових рекордів. ■ **1917.** Проголошення Української Народної Республіки. ■ **1925.** Народилися видатна радянська балерина Майя Плісецька та американський політик Роберт Кеннеді. ■ **1954.** Встановлено Всесвітній день дитини.

КАРИКАТУРИСТ ПРОДОВЖУЄ ТЕМУ

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Рибу їдять для того, щоб стати розумнішим, а м'ясо — щоб зберегти запаси риби.

ТЕЗИ Й АНТИТЕЗИ

☞ У в'язниці сидять, так хоч знають за що, а на роботі — за тисячу гривень.
☞ По нашому бездоріжжю криза далеко не заїде.
☞ Чи вважати кризою творчості стан, коли нема слів для висловлення?
☞ Якщо боксер вішає носа, то час вішати й рукавички.
☞ Поганий той солдат, який не мріє про гражданку.
☞ Як соромно дивитися, коли хтось цупить із виробництва більше за нас!
☞ Дешеві серіали показують по наших телеканалах? Яке життя, такі й серіали!
Віктор ІГНАТЕНКО.

КАЛАМБУРИ ВІД АГАТИ ХРИСТІ

- ☞ 13-й механізований корпус миру
  - ☞ Польові роботи мишей
  - ☞ Бюро прокату чорних металів
  - ☞ Фонд споживання розвитку
  - ☞ Як серпом по молоту
  - ☞ Герой-коханець соціалістичної праці
  - ☞ Трутнеголик
  - ☞ Абсурдопереклад
  - ☞ Де-Камерон (режисер)
  - ☞ Розчинна кака
  - ☞ Премія преміум-класу
  - ☞ Гайд-парк ім. М. Горького
  - ☞ Жирнологи
  - ☞ Курви 1-ї категорії
  - ☞ Двічі герой-коханець
- Борис РЕВЧУН.

7 МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Демфілософія

Все тече, просто вже в інші кишені.

Демстратегія

В умовах демократії нема потреби захоплювати банки, пошту, телеграф, достатньо захопити виборчками.

Демпарадокси

95% населення в опозиції, а опозиції в країні нема.

У поті чола

Чому жоден крадій-мільйонер не сів за ґрати — тому що працює судовою системою!

Ідентично

Тисяча чортів! — або, що одне й те саме — Десяток депутатів!

Демелітбуд

Якщо в одному місці зріс красень-палац, значить, будьте певні, в іншому місці розвалюється сотня халуп.

Хоч під дулом пістолета

Мало надати депутатам право безплатного проїзду в тролейбу-сах, треба ще зобов'язати їх хоча б раз на місяць цим правом скористатися.

Не бачу потреби

Який резон іти на вибори, якщо все одно депутатами стануть найчесніші, найпорядніші, найсправедливіші кандидати?!

Нічого неможливого

Ви не дивіться на те, що в парламенті засідає 450 народних

депутатів, якщо буде треба, вони проголосують і 500 голосами!

Оперативна обстановка

Торжество свободи слова наступає, свобода слова — відступає.

Аксіома

Майбутнє — й те минеться...

Поради лікаря

Харчування має бути регулярним: випив — закусив, випив — закусив...

Потрібний дозвіл

Прокурор у нас відмінний, а дозволять — буде ще кращим!

Що маємо

Яка у нас еліта — у такому чудовому місці ми й сидимо!..

Чи знаєте ви, що...

...сьогодні якщо хто й вірить нашим політикам-мультимільйонерам, то це один лише прокурор?!

Варто спробувати

Електричний стілець, ясна річ, не для нашої еліти, ну, а електричне крісло?

Деммотивації

Мотивація до праці є: не схочеш на когось пахати за копійки — станеш взагалі безробітним.

Хто шукає, той знаходить

Суддя завше щось знайде: як не склад злочину, то конвертика з доларами.

Олександр ПЕРЛЮК.

ДОШКА ПОШАНИ

Про відставки

Юрій Луценко, экс-міністр внутрішніх справ (про звільнення Леоніда Черновецького):

— Відставка — безперечне благо для Києва і урок для інтриганів: вичавлений лимон завжди викидають у відро для сміття.

Від чергового:

— Найцікавіше, що у відра для сміття від МВС є ще й своя версія — урок для вас: кожному овочу свій строк!

Перспектива

Михайло Чечетов, народний депутат, Партія регіонів:

— У влади є бюджетники, пенсіонери, інваліди, діти. Влада не може думати про самих лише підприємців і бізнесменів.

Від чергового:

— Тоді підприємці й бізнесмени заходять думати про владу... До речі, після цього вона сама може стати інвалідом.

Благородна в'язка

Дмитро Кисельов, заступник гендиректора Всеросійської держтелерадіокомпанії (про свої наміри організувати зустрічі представників російської та української еліт):

— Як собакам елітних порід потрібна стороння допомога при в'язці, вони вже не можуть самостійно..., так і людям благородної натури потрібна людина, яка б їх просто представляла одне одному...

Від чергового:

— В'яжуть, але обережно, а то благородні натури можуть зкліщитися...

Постав козла город стерегти

Володимир Зубанов, народний депутат, Партія регіонів:

— У нас опозиція якась дурнувата... Треба ж займати якусь конструктивну позицію, працювати на Україну, якщо є серйозні пропозиції, іти до президента або до Азарова, пропонувати щось...

Від чергового:

— Уявіть собі: заходить дурнувата опозиція до Азарова із пропозицією, а він їй: «А де ваша капуста?!»

Медицина безсила

Спиридон Кілінкаров, кандидат на пост міського голови Луганська:

— Економічний суверенітет Росії та України — то все одно, що суверенітет нирки від печінки в одному організмі.

Від чергового:

— Завважте: наш суверенітет настає тоді, коли нирка зрозуміла, що у печінки давно вже цироз!

Аргументуйте...

Ярослав Кендзьор, народний депутат, НУ—НС:

— Якби я був десь поруч із Табачником, отак як Гримчак був поруч зі Стогнієм, то я б Табачнику дві відзнаки під правим і лівим оком зробив. Адже жодні аргументи оцюму вченому, жодний фактаж — нічого там не діє.

Від чергового:

— А не боїтеся, що Табачник цими відзнаками проілюструє спільний російсько-український підручник історії? І тоді цей мальовничий фактаж затьмарить навіть Конопотську битву!

Допоможемо олігархам

Михайло Бродський, голова Держкомпідприємництва (про Податковий кодекс):

— Зараз просто немає часу — ми щодня стоїмо на колінах перед МВФ.

Від чергового:

— А ви стійте не просто так, а думайте-гадайте, як іще нагнути народ, щоб допомогти олігархам...

Мал. Василя ФЛЬОРКА, Вадима СИМИНОГИ, Михайла САЧКА, Миколи КАПУСТИ.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2010 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн. на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк:

ТОВ «Мета-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15

Зам. 18436

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

